

บทที่ 4

โครงสร้างของการควบคุมการใช้ข่าวสารและกฎหมายที่ใช้ควบคุม

เมื่อพิจารณาถึง สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เสรีภาพในข่าวสาร และความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างทั้งสามสิ่งแล้ว ในบทนี้จะได้พิจารณาถึง การควบคุมของประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และอังกฤษ ว่าแต่ละประเทศมีโครงสร้างการควบคุมการใช้ข่าวสารอย่างไร มีองค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการควบคุมหรือไม่อย่างไร ตลอดจนหลักการรายละเอียดของกฎหมายนั้น ๆ และจะได้พิจารณาถึงอนุสัญญาของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community) ซึ่งมีชื่อว่า Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างทางกฎหมาย ฯลฯ ซึ่งประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำมาใช้แก้ไขปัญหาในเรื่องนี้

โครงสร้างของการควบคุมการใช้ข่าวสารและกฎหมายที่ใช้ควบคุมของประเทศ

สหรัฐอเมริกา

ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่สอง ว่าในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น การออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลด้านการเก็บและใช้ข่าวสาร เป็นไปในรูปของการออกกฎหมายหลาย ๆ ฉบับ เพื่อใช้กับประเภทกิจการต่าง ๆ ดังนั้นกฎหมายที่ใช้ในเรื่องนี้ของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงมีหลายฉบับด้วยกัน ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

(1) องค์กรที่ใช้ในการควบคุม

การควบคุมการ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องนี้นั้น แตกต่างไปจากประเทศในภาคพื้นยุโรปซึ่งมีองค์กรพิเศษ เพื่อทำหน้าที่ควบคุมโดยตรง เช่น ประเทศฝรั่งเศส มีคณะกรรมการควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์ในระบบข่าวสารและ เสรีภาพของประชาชนแห่งประเทศฝรั่งเศส (La Commission nationale de l'Informatique et des Libertés) ประเทศสวีเดน มีองค์กร Datainspection เหล่านี้เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ก็ตามประเทศสหรัฐอเมริกาก็มีคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งตั้งขึ้นตาม Privacy Act 1974

ทำหน้าที่ในการศึกษาถึงปัญหาในเรื่องนี้และจัดทำรายงาน เสนอต่อรัฐสภา และประธานาธิบดี และ เมื่อไม่มีองค์กร เพื่อทำหน้าที่ควบคุมโดยตรง การควบคุม การ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย จึงตก เป็นหน้าที่ของศาล โดยที่ประชาชน เป็นผู้ริ เริ่มการฟ้องร้องหรือดำเนินกระบวนการใด ๆ⁽¹⁾

(2) กฎหมายที่ใช้ควบคุม

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่เป็นรัฐรวมแบบสหรัฐ การตรา กฎหมาย จึงแบ่งออกเป็น 2 ระดับด้วยกัน กล่าวคือ ระดับรัฐบาลกลางและระดับมลรัฐ ในการที่จะพิจารณาถึงกฎหมายที่ตราขึ้นในระดับมลรัฐแต่ละมลรัฐไปนั้น ไม่เหมาะที่จะกระทำในที่นี้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำกัดการพิจารณาศึกษาเพียงกฎหมายที่ตราขึ้นในระดับรัฐบาลกลาง เท่านั้น⁽²⁾ จากการศึกษาค้นคว้ากฎหมายที่ตราขึ้นในระดับรัฐบาลกลางของผู้เขียน พบว่าเทคนิคในการ ตรากฎหมาย เพื่อใช้ควบคุมใช้ข่าวสารของประเทศสหรัฐอเมริกา มีลักษณะเด่นดังนี้

2.1 กฎหมายซึ่งตราขึ้นในระดับรัฐบาลกลาง เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นหลาย ฉบับด้วยกัน เพื่อใช้ควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารโดยไม่จำกัดว่าจะต้อง เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีการ จัด เก็บและใช้ด้วย เครื่องมืออัตโนมัติหรือ เครื่องคอมพิวเตอร์หรือไม่

2.2 การตรากฎหมาย เพื่อใช้ควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ยังแบ่ง แยกได้ เป็นสองระดับด้วยกัน กล่าวคือ

- กฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อใช้ในภาครัฐ ซึ่งจะใช้กับหรือโดยองค์กรของ รัฐบาลกลาง เท่านั้น
- กฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อใช้ในภาค เอกชน

2.3 กฎหมายที่ตราขึ้น เพื่อใช้ควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ เอกชน คนหนึ่ง ๆ ได้ตราขึ้นโดยแบ่งแยกออกตามประเภทกิจการ และบทบัญญัติที่ เกี่ยวกับการควบคุมการ ใช้ข่าวสารดังกล่าวจะกระจายอยู่ตามกฎหมายซึ่งควบคุมกิจการนั้น ๆ อาทิ เช่น

(1) อันที่จริงรูปแบบในการควบคุมก็มีอยู่ เช่นกัน แต่อยู่ในสภาพที่ เริ่มก่อตัว เท่านั้น ดู รายละเอียดในการประเมินการใช้ FOIA และ Privacy Act ในบทที่ 5

(2) อย่างไรก็ตาม การตรากฎหมายในระดับมลรัฐนั้นปรากฏว่าในหลายมลรัฐได้ตรา กฎหมายในเรื่องนี้ของตนโดยยึดถือแนวทางของกฎหมายที่ตราขึ้นในระดับรัฐบาลกลาง เช่นกัน

-ในเรื่องกิจการด้านสิน เชื่อ ปรากฏอยู่ใน Fair Credit Reporting Act, Equal Credit Opportunity Act, Fair Credit Billing Act

-ในกิจการด้านการ เรียก เก็บหนี้ของสถาบัน เรียก เก็บหนี้ปรากฏอยู่ใน Fair Debt Collection Practice Act

-ในกิจการด้านการธนาคารหรือสถาบันการเงิน ปรากฏอยู่ใน Right to Financial Privacy Act, Bank Secrecy Act

-ในกิจกรรมด้านการจัด เก็บภาษี ปรากฏอยู่ใน Tax Reform Act

-ในด้านการศึกษา ปรากฏอยู่ใน Family Educational Rights and Privacy Act

เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งนำสังเกตว่า เทคนิคดังกล่าวนี้ต่างกับ เทคนิคการตรา กฎหมายของประเทศในภาคพื้นยุโรปและประเทศอังกฤษ ที่ได้มีการตรากฎหมายหลักขึ้น เพื่อควบคุม การใช้ข้อมูลข่าวสาร เพียงฉบับเดียวหรือหลายฉบับ

ก. กฎหมายที่ใช้ในภาครัฐ

หลังจากที่ได้มีการอภิปรายโต้เถียงและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ นานา กันอย่างยืดเยื้อแล้ว กฎหมาย ที่เรียกว่า กฎหมายว่าด้วยสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Privacy Act) ก็ได้รับการลงมติเห็นชอบจากรัฐสภาสหรัฐ และลงนามโดยประธานาธิบดีฟอร์ด ในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 1974

ในระหว่างที่มีการอภิปรายดังกล่าวนี้มีร่างกฎหมายในเรื่องนี้เข้ามาสู่การแข่งขัน เพื่อให้เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ร่างแรกเสนอโดยวุฒิสมาชิกชื่อ นาย Sam J. Ervin ซึ่งสภาสูงได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ส่วนอีกร่างหนึ่งซึ่งเสนอโดยสมาชิกสภาล่าง นาย Moorhead Koch และ Gold Water อันได้รับความเห็นชอบจากสภาล่างแล้ว ในที่สุดร่างที่สองของ Moorhead ที่มีเนื้อความเป็นกลางและได้รับความสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ก็ได้รับการลงมติเห็นชอบโดยรัฐสภา

แนวทางในการใช้ Privacy Act

การคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้จะใช้ต่อบรรดาข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้เป็นประชาชนชาวอเมริกัน หรือบุคคลผู้มีภูมิลำเนาถาวรโดยถูกต้องตามกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกา และ

- เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของรัฐบาลกลาง
 - ไม่ว่าลักษณะของการเก็บข้อมูลข่าวสารจะเป็นอย่างไรก็ตาม (จะใช้ระบบอัตโนมัติหรือระบบคอมพิวเตอร์หรือไม่ก็ตาม) (๓)
- สิ่งที่ไม่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายฉบับนี้ได้แก่
- ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับคนต่างชาติ
 - ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนิติบุคคล
 - ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลซึ่งองค์กรผู้มีอำนาจของบรรดามลรัฐต่าง ๆ เป็นผู้เก็บรวบรวมไว้ (4)
 - บรรดาข้อมูลข่าวสารทั้งหลายซึ่งรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรเอกชน เป็นผู้เก็บรวบรวมไว้ (ทั้งนี้ เพราะข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายต่างหากโดยเฉพาะ โดยเฉพาะคำนึงถึงภาคของกิจการต่าง ๆ แต่ละภาค)

พันธะหน้าที่ของผู้เก็บบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตาม Privacy Act

ในบรรดาพันธะหน้าที่ต่าง ๆ ซึ่งฝ่ายบริหารจะต้องเคารพปฏิบัตินั้นมีอยู่ประมาณ ๓ หัวข้อใหญ่ ๆ ด้วยกัน กล่าวคือ

1. พันธะหน้าที่เกี่ยวกับการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร

ในเรื่องนี้ฝ่ายบริหารผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลจะต้อง (5)

- บันทึกข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ลงในบันทึกหรือเอกสารของตน เฉพาะแต่ข้อมูลข่าวสารซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารนั้น ๆ เท่านั้น และต้องเป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ หรือเป็นตามคำสั่งเฉพาะกรณีของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

(๓) ดู Privacy Act 1974 , Sec. 552a(a) (2), (4)

(4) อย่างไรก็ตามก็มีผู้ตั้งข้อสงสัยกันว่ารัฐต่าง ๆ หลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายของตนโดยยึดแนวทางของ Privacy Act 1974 ดังกล่าว

(5) ดู Privacy Act 1974, Sec. 552a (e), (f)

-ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ จะต้องได้มาโดยตรงจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสาร (ได้มาโดยตรงในลักษณะนี้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้) หากข่าวสารนั้นจะมีผลกระทบต่อการวินิจฉัยคดีจนถึงสิทธิ ประโยชน์สิทธิพิเศษที่เอกชนนั้น ๆ จะได้รับตามโปรแกรมของรัฐ

-จะต้องมีการแจ้งให้บุคคลซึ่งถูกขอข้อมูลข่าวสารหรือถูกเก็บข่าวสารโดยฝ่ายบริหาร ทราบว่าหน่วยใดของฝ่ายบริหาร เป็นผู้อนุมัติให้มีการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว จะต้องบอกให้รู้ถึงลักษณะ เฉพาะของข้อมูลข่าวสารนั้น จะต้องบอกว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะมีการใช้ไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด รวมทั้งผลใด ๆ ที่จะมีต่อเขาหาก เขาไม่ให้ข้อมูลตามที่ร้องขอ และแจ้งเงื่อนไขต่าง ๆ ในการที่จะมีการสื่อสารข้อมูลนั้น ๆ ไปยังหน่วยงานการบริหารอื่น ๆ (6)

-จะต้องพยายามปรับปรุงให้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอรวมทั้งต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ อีกด้วย ถ้าหากจะมีการเผยแพร่หรือสื่อไปยังบุคคลภายนอก

-จะต้องมีการแจ้งให้ทราบตามสมควร เมื่อต้องมีการสื่อหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ไปยังบุคคลอื่น ๆ ตามกระบวนการที่กฎหมายบังคับไว้ และกระบวนการนั้น เป็น เรื่อง เกี่ยวกับ เอกสารมหาชน

-จะต้องจัดตั้งกฎระเบียบทางการบริหารด้าน เทคนิค และกายภาพ เพื่อคุ้มครองด้านความลับและความปลอดภัยของบันทึกหรือ เอกสารนั้น ๆ และเพื่อคุ้มครองป้องกันต่อการคุกคามหรืออันตรายใด ๆ ต่อความมั่นคงปลอดภัยที่จะมีผล เป็นอันตราย หรือทำให้ได้รับความอับอาย หรือไม่เหมาะสม หรือไม่ยุติธรรมต่อบุคคลผู้ถูก เก็บบันทึก

2. พันธะหน้าที่ในการที่จะต้องจำกัดการใช้ข้อมูลข่าวสาร

บันทึกหรือ เอกสารสำคัญนั้นจะต้องได้รับความ เห็นชอบจากบุคคลผู้ถูก เก็บบันทึก เป็นหลายลักษณะอักษร เสียก่อนที่จะมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ออกไป ไม่ว่าจะ เป็นการ เผยแพร่ไปภายในหรือภายนอก ฝ่ายบริหารซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ

(6)

การแจ้งให้ทราบนี้จะกล่าวถึงโดยละเอียดในบทที่ 5 ว่าด้วยสิทธิที่จะได้รู้ถึงสถานที่ เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอื่น เกี่ยวกับตน

บุคคลนั้นไว้มีข้อยกเว้นในกรณีต่อไปนี้ที่ไม่ต้องมีฉันทานุมติจากบุคคลผู้ถูกเก็บข้อมูลนั้นคือ (7)

- กรณีที่การสื่อหรือ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่รวบรวมไว้นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดั้งเดิมในการเก็บรวบรวมหรือบันทึกข้อมูลข่าวสารนั้น
- การเผยแพร่ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจในการที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และการใช้ข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต้องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ
- การเผยแพร่ต่อสถาบันหรือองค์กรซึ่งมีสิทธิที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องขอฉันทานุมติ อันได้แก่ รัฐสภาหรือรัฐ ศาล สำนักงานสถิติ สำนักงานสำรวจสำมะโนประชากร ฝ่ายเอกสารสิ่งพิมพ์แห่งชาติ รวมทั้งบรรดาองค์กรทั้งหลายที่มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและในการดำเนินการในกรณีที่มีการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย
- ข่าวสารซึ่งกฎหมาย FOIA (Freedom of Information Act) ระบุไว้ว่าสามารถสื่อหรือแพร่หลายได้

อย่างไรก็ดี เว้นแต่จะมีข้อยกเว้นในทางนิติบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เรื่องทางสุขภาพของบุคคล บุคคลทุกคนสามารถที่จะคัดค้านมิให้มีการสื่อหรือใช้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับลักษณะทางสุขภาพของตนโดยฝ่ายบริหารใด ๆ ได้เสมอ

นอกจากนี้บัญชีรายชื่อ ที่อยู่ ของบุคคล (mailing list) ไม่อาจจะขายหรือให้เช่าหรือยืมโดยฝ่ายบริหารใด ๆ ได้ เว้นเสียแต่เป็นไปโดยกฎหมายที่ระบุไว้อย่างแจ่มชัด

๓. พันธะหน้าที่ในการเอื้ออำนวยความสะดวกแก่บุคคลในการที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ในส่วนนี้จะได้กล่าวต่อไปในบทที่ ๕ ว่าด้วยสิทธิที่จะเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนเอง

ข. กฎหมายที่ใช้ในภาคเอกชน

ข.1. กลุ่มกฎหมายที่ใช้เกี่ยวกับสถาบันการเงิน

เนื่องมาจากการพัฒนาอันเชื่อมโยงคู่ขนานไปตลอดระหว่างระบบสินเชื่อ (credit) และระบบคอมพิวเตอร์นั้น ทำให้ความเสี่ยงต่อการคุกคามในสิทธิในชีวิต

(7) ๑ Privacy Act 1974, Sec. 552a(j), (k)

ส่วนบุคคล เพิ่มขึ้นอย่างมาก วิวัฒนาการในเรื่องนี้เป็นผลเนื่องมาจากรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการในการดำเนินงานของสถาบันซึ่งมีความชำนาญพิเศษ ตัวอย่างเช่น วิธีการหรือการปฏิบัติที่เรียกว่า "Credit Scoring" (8) เพื่อประเมินตรวจสอบว่าผู้ขอเครดิตนั้นมีความเสี่ยงสูงหรือไม่ การตรวจสอบนี้กระทำโดยใช้หลักฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วล่วงหน้า

กฎเกณฑ์ทั้งหลายที่ใช้อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องนี้ ได้มีการปฏิบัติใช้ใน 3 ระดับด้วยกันคือ

- กฎเกณฑ์ที่ใช้กับหน่วยงานที่มีหน้าที่หาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสภาพการชำระหนี้ของลูกค้ำ

กรณีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับบรรดาบริษัทต่าง ๆ ที่มีจุดประสงค์หรือการดำเนินงาน เป็นการให้บริการด้านข่าวสาร กล่าวคือ ทำการเก็บรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของลูกค้ำ ผู้บริโภคและหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่ดำเนินการขอสินเชื่อ จากนั้นก็จะขายหรือให้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แก่ ผู้ให้บริการซึ่งส่วนใหญ่จะมีค่าตอบแทน

- กฎเกณฑ์ที่ใช้กับสำนักงานสินเชื่อ ซึ่งเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารที่ต้องการแล้วก็จะทำการตัดสินใจว่าจะให้สินเชื่อหรือไม่

- กฎเกณฑ์ที่ใช้กับสำนักงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ในการเก็บหนี้หรือเร่งให้ชำระหนี้จากบรรดาบุคคลที่เรียกว่าลูกค้ำประเภทไม่สู้ดี (ไม่ค่อยชำระหนี้) โดยทำหน้าที่แทนสถาบันการเงินต่าง ๆ

ในระดับทั้งสามนี้ได้มีการออกกฎหมายเพื่อใช้ควบคุมดังนี้ คือ

Fair Credit Reporting Act 1971 ใช้บังคับต่อบรรดาหน่วยงานที่มีหน้าที่หาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสภาพการชำระหนี้ของลูกค้ำ

(๖)

Credit Scoring คือการให้คะแนนโดยพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารทางการเงิน การชำระหนี้ ทรัพย์สิน ฯลฯ ของบุคคลหนึ่ง ๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่าจะให้สินเชื่อแก่บุคคลนั้น ๆ หรือไม่

Equal Credit Opportunity Act 1977 ใช้อย่างบังคับกับสำนักงาน
งานสินเชื่อต่าง ๆ

Fair Debt Collection Practice Act 1977 ใช้อย่างบังคับ
กับสำนักงานผู้ทำหน้าที่ เรียกเก็บหนี้

นอกจากนี้แล้วได้มีการออกกฎหมาย เฉพาะภาคงานต่าง ๆ เพื่อ
เพิ่มเติมกฎหมายทั้ง 3 ฉบับนี้อีก

ข.1.1 Fair Credit Reporting Act 1971 (FCRA)

การขยายตัวของตลาดสินเชื่อและการประกันในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดกิจการอย่างหนึ่ง เรียกว่า กิจการหาข้อมูล เพื่อนำมาบริการจำหน่ายจ่าย แจกให้ลูกค้า นับแต่ปี ค.ศ. 1950 มา สำนักงานซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล เหล่านี้มีความสามารถในการ เก็บสะสมและใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก ทั้งนี้โดยอาศัยระบบคอมพิวเตอร์ในการ รวบรวมข้อมูล เข้ามาช่วยนั่นเอง ในรายงานการศึกษาที่ 1 ของฝรั่งเศส นายบรรดักต์ อูว์รรณโณ ผู้ทำการศึกษาดูได้ระบุว่า ประมาณช่วงปี ค.ศ. 1970 มีการใช้บริการนี้กันมาก⁽⁹⁾ ในปี 1973 ปีเดียวปรากฏว่าบรรดาสถาสำนักงาน เฉพาะกิจนี้ซึ่งมีความชำนาญเฉพาะอย่างดังกล่าวได้ ให้บริการถึง 170 ล้านรายงานต่อสำนักงานสินเชื่อใด ๆ ก็ตามที่ต้องการข้อมูลข่าวสารประเภท นี้ และข้อมูลข่าวสารที่ให้สามารถกระทำได้โดยอาศัยระบบบันทึกข้อมูลแบบอัตโนมัติทั้งสิ้น การ ที่มีกิจการรวบรวมข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ขึ้นมาในตอนแรกนั้นมีความสับสนวุ่นวายมาก จึงเป็นที่มา ของกฎหมาย FCRA ซึ่งรัฐสภาได้ลงมติเห็นชอบในปี ค.ศ. 1970 โดยมอบหมายให้องค์กรที่ เรียกว่า Federal Trade Commission ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมาย ดังกล่าว

⁽⁹⁾ ดู Rapport de la commission nationale de l'Informatique et des Libertés Bilan et perspective 1978-1980, P 193

-กฎเกณฑ์ตามที่กฎหมาย FCRA กำหนดไว้

a) ขอบเขตการใช้กฎหมาย

แม้ว่าชื่อของกฎหมายนี้ดู เหมือนว่าจะจำกัดกฎหมายนี้ให้ใช้ เฉพาะกับการดำเนินกิจการทางด้านสินเชื่อก็ตาม แต่กฎหมายนี้ก็สามารถที่จะปรับใช้กับการรวบรวม ข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับการประกันและการว่าจ้างงานได้อีกด้วย

ผู้ที่จะได้รับประโยชน์หรือความคุ้มครองจากกฎหมายนี้ก็คือบรรดาบุคคลประชาชนชาวอเมริกัน และชาวต่างชาติซึ่งมีถิ่นฐานที่อยู่ถูกต้องตามกฎหมายบน ดินแดนของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่นับตั้งแต่มีคำพิพากษาของศาลสูงรัฐนิวยอร์กในคดี Michel Goldgan มาแล้ว พ้องคำผู้ขอสินเชื่อในทางการค้า แม้ว่าเขาจะเป็นพ่อค้าซึ่งไม่ใช่ นิติบุคคลก็ตามก็ไม่อาจอ้างความคุ้มครองภายใต้กฎหมาย FCRA นี้แต่ประการใด

ข้อมูลข่าวสารที่จะได้รับความคุ้มครองตาม FCRA นี้ก็คือ ข้อมูลข่าวสารซึ่งรวบรวมมาจากบุคคลที่สาม ไม่รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่ได้โดยตรงจากบุคคลผู้ เกี่ยวข้องโดยตรง โดยเหตุนี้บุคคลผู้เกี่ยวข้องนั้น ๆ จึงไม่อาจใช้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าว สารดังกล่าว อาทิเช่น เพื่อที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างมีการใช้ข้อมูล ข่าวสารเหล่านี้

b) หลักเกณฑ์พื้นฐานของ FCRA

-หลักเกณฑ์ในเรื่องวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูลข่าวสาร
กฎหมาย FCRA ได้วางหลักเกณฑ์เรื่องวัตถุประสงค์ ในการใช้ข้อมูลข่าวสารของบรรดาสำนักงานซึ่งมีหน้าที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะ ความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลผู้ เป็น เป้าหมายของการหาข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ สำนักงาน เหล่านี้จะ เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารหรือสื่อข้อมูลอันมีลักษณะ เป็นข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล ได้โดยจะต้อง เป็นไป เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- เพื่อการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาล
- เพื่อการปฏิบัติตามคำสั่งอันได้ทำขึ้น เป็นลายลักษณ์อักษร ของบุคคลผู้เกี่ยวข้อง
- เพื่อกิจการด้านสินเชื่อในการพิจารณาด้านสินเชื่อแก่ เอกชนคนหนึ่ง ๆ
- เพื่อการพิจารณาทำสัญญาประกันภัยกับ เอกชนคนหนึ่ง ๆ

- เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการจ้างงาน
- เพื่อการติดต่อค้าขายในทางธุรกิจ ซึ่งต้องการข่าวสารนั้น ๆ
- เพื่อการตรวจสอบล่วงหน้าถึงสถานะทางการเงินของบุคคลใด ๆ ก็ตาม ซึ่งต้องการจะได้รับประโยชน์จากฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะ เมื่อกฎหมายในเรื่องดังกล่าวนั้นกำหนดไว้ว่าต้องพิจารณาความยอมรับผิดชอบและฐานะทางการเงินของผู้ขอสมัคร (10)

บุคคลซึ่งใช้ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้จะต้องรับรองว่า เขาจะต้องไม่ใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวด้วยวัตถุประสงค์อื่นใดนอกเหนือไปกว่าทั้ง 7 ประการ ข้างต้นนี้ ทั้งตามกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดบทลงโทษในทางอาญา และทางแพ่งในกรณีที่มีการขอและใช้ข้อมูลดังกล่าวไปนอกเหนือกว่าวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้อีกด้วย

-หลัก เกณฑ์ว่าด้วยความถูกต้อง เทียบตรงและสิทธิในการที่จะถูกลืม

ตามกฎหมาย FCRA ผู้ซึ่งถือหรือครอบครอง เอกสารประเภทดังกล่าวจะต้องดำเนินการทุกประการที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับรวบรวมมา และจะต้องทำให้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ทันสมัยอยู่เสมอ ผลก็คือผู้ครอบครองข้อมูลดังกล่าวจะต้องชำระบันทึกข้อมูลข่าวสารของตน เป็นระยะ ๆ นอกจากนี้ตาม FCRA นี้ยังกำหนดถึงสิทธิในการที่จะถูกลืมไว้ด้วย โดยมีข้อกำหนดว่าข้อมูลข่าวสารที่จะเป็นผลร้ายต่อบุคคลผู้ถูกระบุ เมื่อมีอายุ เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดก็จะไม่อาจสื่อหรือให้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ โดยมีข้อยกเว้นบางประการ ซึ่งในส่วนนี้จะได้อธิบายต่อไปในบทที่ 7

-หลัก เกณฑ์ว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร และทำการแก้ไข

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว FCRA ยังได้กำหนดหลัก เกณฑ์ให้สำนักงานหาข่าวต้องแจ้งให้บุคคลผู้ซึ่งถูกระบุในข่าวสารทราบ เสียก่อนที่จะแพร่หรือสื่อข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ไปยังบุคคลที่สาม ยกเว้นในกรณีการจ้างงาน ถ้าหากผู้ว่าจ้างมีวัตถุประสงค์ที่จะว่าจ้าง

(10) ดู Fair Credit Reporting Act, USCA 15§ 1681, sec. 1681b, p.263

บุคคลใด ๆ ที่มีได้มีการสมัครเข้าทำงาน ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ โดยมีต้องมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

สิทธิในการ เข้าสู่ข่าวสารและสิทธิที่จะแก้ไขข้อมูลข่าวสารนี้จะ
ได้กล่าวต่อไปในบทที่ 6 และ 7

-ขั้นตอนการได้รับแจ้งล่วงหน้าตาม FCRA

โดยเหตุที่บุคคลผู้ถูกระบุไว้ในข้อมูลข่าวสารมีสิทธิในการที่จะได้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารที่จะใช้เกี่ยวกับตน ดังนั้นจึงต้องมีการแจ้งให้บุคคลนั้น ๆ ทราบถึงการใช้อเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเขา โดยเฉพาะในขั้นตอนที่เรียกว่า ก่อนการว่าจ้าง ถ้าหากบุคคลใด เป็น เป้าหมายหรือ เกี่ยวข้องหรือถูกระบุในคำร้องขอข้อมูลข่าวสาร บุคคลนั้นจะได้รับการแจ้งว่ามีการขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเกี่ยวกับตน จะต้องได้รับการแจ้งถึงระเบียบต่าง ๆ ซึ่งเขาจะได้รับความสะดวกในการ เขาจะขอด้วยการทำเป็นหนังสือ กล่าวคือ เขามีสิทธิที่จะขอให้ฝ่ายที่ขอข้อมูลข่าวสารแจ้งให้เขาทราบอย่างละเอียดถึงลักษณะและขอบ เขตของการสืบสวนขอข้อมูลดังกล่าว มาตรการนี้มีขึ้นด้วยวัตถุประสงค์จะเปิดโอกาสให้บุคคลนั้น ๆ มีโอกาสที่จะทำการสืบสวน ถ้าหาก เป็นการ เหมาะสม เขาจะได้อีกโอกาสปฏิบัติ เสอไม่ทำสัญญาหรือรับการว่าจ้าง⁽¹¹⁾

-คำวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับ FCRA

ผลจากการประเมินในช่วงระยะเวลา 7 ปี แห่งการใช้กฎหมายฉบับนี้ ชี้ให้เห็นถึงความไม่พอ เพียงหรือความไม่มีประสิทธิภาพหรือแม้แต่การปฏิบัติตามไม่ได้ของกฎเกณฑ์บางข้อของกฎหมายฉบับนี้ การประเมินดังกล่าวได้กระทำขึ้นโดย Federal Trade Commission (FTC) ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตาม FCRA การประเมินนี้ได้กระทำขึ้นพร้อมกันกับหน่วยงานอื่น กล่าวคือ คณะกรรมการว่าด้วยการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Privacy Protection Study Commission) การประเมินดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่องต่าง ๆ ดังนี้

a) ขอบเขตการใช้ของกฎหมายฉบับนี้จำกัดมาก เกินไป

กฎหมายฉบับนี้จะปรับใช้ก็แต่ผู้ที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้ในเบื้องต้นเท่านั้น อันได้แก่ สำนักงานหาข้อมูลข่าวสาร และไม่ครอบคลุมถึงผู้ใช้ข้อมูล

⁽¹¹⁾ ดู Fair Credit Reporting Act, USCA 15§ 1681, sec. 1681b, p.269

United States V. Miller⁽¹²⁾ ศาลสูงได้ลงมติว่ารายงานในเรื่องข้อมูลข่าวสารทั้งหลาย นั้นถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินของธนาคาร และธนาคารย่อมมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะสื่อข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวให้แก่ผู้ใดก็ได้

ซึ่งเพื่อที่จะแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ประธานาธิบดีคาร์เตอร์ได้เสนอให้ รัฐสภาตรากฎหมาย Fair Financial Information Practices Bill เพื่อแก้ไขข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ดังจะกล่าวต่อไป

ข.1.2 Equal Credit Opportunity Act 1974

กฎหมายฉบับนี้มีการแก้ไขในปี 1976 เพื่อห้ามมิให้การ ปฏิบัติการกีดกันต่าง ๆ ในเวลาให้สินเชื่อ ตามกฎหมายฉบับนี้มีการห้ามหยิบยกลงต่อไปนี้มาเป็น ข้ออ้างในการปฏิเสธการให้สินเชื่อ ได้แก่ เชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ เพศ สถานะทางทรัพย์สิน มรดก อายุ การให้บริการในทางสังคม

การปฏิเสธการให้สินเชื่อใด ๆ จะต้องมีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร และอธิบายเหตุผลในการปฏิเสธอีกด้วย ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งกันผู้ซึ่งเสียหายประโยชน์ อาจนำเรื่องดังกล่าวเข้าฟ้องร้องต่อศาลได้⁽¹³⁾

ข.1.3 Fair Debt Collection Practice Act 1977

ตามกฎหมายฉบับนี้มีการวางหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติ ของสำนักงานติดตามหนี้ มีการจำกัดประเภทของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะรวบรวมไว้ได้โดยสำนักงาน ประเภนี้ รวมทั้งวิธีการในการให้ได้ว่าซึ่งข้อมูลข่าวสาร กฎหมายฉบับนี้ห้ามสำนักงาน ดังกล่าวสื่อข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้ไปสู่ผู้ว่าจ้างหรือบุคคลที่สาม โดยห้ามการสื่อข้อมูล เกี่ยวกับ เรื่องหนี้สินต่าง ๆ รวมทั้งห้ามการตีพิมพ์บัญชีรายชื่อของลูกหนี้ด้วย⁽¹⁴⁾

(12) ดูข้อเท็จจริงคดี Miller ในบทที่ 2 หน้า

(13) ดู Equal Credit Opportunity Act 1974, USCA 15§ 1691, sec. 1691 (a), (a) 1691e.(f) p. 256,263

(14) ดู Fair Debt Collection Practice Act 1977 USCA 15§ 1692 sec. 1691b - 1692d p.266-268

ข่าวสารดังกล่าวไว้ในชั้นรองลงไปอันได้แก่ ลูกค้าของสำนักงานหาข้อมูลดังกล่าว (อันได้แก่ บริษัทสินเชื่อ บริษัทประกัน ผู้จ้างงานต่าง ๆ) ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อห้ามตามกฎหมายนี้แต่อย่างใด

b) ประสิทธิภาพของกระบวนการต่าง ๆ ในการที่บุคคลซึ่งถูกระบุไว้ในข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะ เข้าไปใช้ข้อมูลดังกล่าวในกรณีซึ่งตนสูญเสียผลประโยชน์

จากการศึกษาของบริษัทประกันภัยแห่งหนึ่งชี้ให้เห็นว่ามีเพียง 0.2 % ของบุคคลผู้มาประกันภัยเท่านั้น ที่ได้ใช้ประโยชน์จากขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อที่จะรู้ถึงลักษณะการสืบสวนดังกล่าวเกี่ยวกับตัวเขาเอง รายงานของ FTC ชี้ให้เห็นว่าแม้กระทั่งในหมู่ของบุคคล 0.2 % เหล่านี้ เองก็น้อยมากที่บุคคลเหล่านี้จะได้รับการแจ้งถึงขั้นตอนดังกล่าวอย่างถูกต้อง

ในส่วนของสิทธิในการเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็มีประโยชน์น้อยมาก อันจะได้กล่าวไว้ในบทที่ 6 ในรายละเอียดในส่วนนี้ต่อไป

นอกจากนี้บ่อยครั้งก็มีกรณีที่เกิดการขัดแย้งกันใน เรื่องข้อมูลข่าวสารก็มีเพียงการกล่าวอ้างอย่างกว้าง ๆ ไว้ในรายงานข้อมูลดังกล่าว โดยที่ไม่ได้มีการแนบข้อสังเกตของบุคคลผู้สูญเสียผลประโยชน์เข้าไปในรายงานนั้น ๆ ในรูปการหรือรูปแบบที่ถูกต้อง

c) ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องการเผยแพร่หรือสื่อข้อมูลข่าวสารไปยังบุคคลที่สาม

เนื่องจากไม่มีการระบุไว้โดยแจ้งชัดใน FCRA ดังนั้นจึงปรากฏว่ามีการประพฤติปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้อย่างกว้างขวาง กล่าวคือการผสมผสานข้อมูลข่าวสารหรือใช้ปะปนกันไปในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ตามรายงานของคณะกรรมการว่าด้วยการศึกษาคำคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ปรากฏว่า มีการปฏิบัติการดังกล่าวอย่างมากมายในหมู่สำนักงานสินเชื่อ บริษัทประกัน สำนักงานติดตามหนี้รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมหลายองค์กร รวมทั้งองค์กรซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ทั้งบรรดานายจ้าง ฝ่ายบริหารในระดับต่าง ๆ เช่น ฝ่ายติดตามภาษี หน่วยงานสถิติ หรือแม้กระทั่ง FBI หรือ CIA ดังปรากฏตามรายงานระบุว่า บรรดาสำนักงานหรือหน่วยงานที่สำคัญ ๆ ซึ่งถูกสอบถามหลายแห่ง มี 6 แห่งยอมรับว่าในช่วงเวลา 2 ปี ที่ผ่านมาได้ตอบคำขอของ FBI ไปถึง 1,474 คำขอ

นอกจากนี้แทนที่คำพิพากษาของศาลสูงจะยับยั้งปฏิบัติการอันไม่ชอบธรรมดังกล่าว ศาลกลับส่งเสริมให้มีการกระทำดังกล่าวเพิ่มขึ้น ดังปรากฏในคำพิพากษาของศาลสูงในคดี

ข.1.4 Right to Financial Privacy Act 1978

กฎหมายฉบับนี้ออกมาเพื่อที่จะจำกัดการ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งธนาคารหรือสถาบันการเงินใด ๆ ได้เก็บบันทึกเอาไว้เกี่ยวกับลูกค้าของตน โดยรัฐบาล กลาง หลักเกณฑ์ประการสำคัญในกฎหมายนี้มีดังนี้

- คำขอข้อมูลใด ๆ ซึ่งมาจาก เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาล กลางจะต้องแจ้งมายังสถาบันการเงิน เป็นลายลักษณ์อักษร
- ฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลกลางจะต้องแจ้งให้ บุคคลผู้ที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากการถามข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ให้ทราบล่วงหน้า
- การสื่อข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสถาบันการเงินได้มาให้กับ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลกลางฝ่ายอื่น ๆ จะกระทำได้อต่อเมื่อ ฝ่ายนั้น ๆ ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายให้ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ
- หากจะมีการสื่อข้อมูลดังกล่าวต่อไปยังหน่วยงานของรัฐบาล กลางอื่น ๆ หน่วยงานที่จะสื่อจะต้องแจ้งให้บุคคลผู้ถูกระบุไว้ในข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ทราบ⁽¹⁵⁾

ข.1.5 Fair Credit Billing Act 1974

เนื้อความตามกฎหมายนี้ได้ระบุถึงการรับรองคุ้มครองต่าง ๆ ในกรณีเกิดการโต้แย้งกัน เกี่ยวกับกรณี credit card โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการกล่าวอ้าง ถึงว่ามีการระบุงการใช้จ่ายผิดพลาดไป

บริษัทที่ถูกโต้แย้งดังกล่าวไม่อาจที่จะกระจายหรือรายงาน ข่าวสารใด ๆ ต่อบุคคลใด ๆ อันเป็นผลร้ายต่อผู้ใช้เครดิตการ์ดได้ทราบ เท่าที่กระบวนการ เพื่อ การตัดสินใจพิพาทดังกล่าวนั้นยังไม่จบสิ้นลง⁽¹⁶⁾

เจตนารมณ์ของกฎหมายนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับกฎหมาย Equal Credit Opportunity Act ข้างต้น

⁽¹⁵⁾ ดู Right to Financial Privacy Act 1978, Section 1103(b), 1104(c), 1105(2), 1106(c), 1107(2), 1108(4), 1112(a), (b)

⁽¹⁶⁾ ดู Fair Credit Billing Act 1974, section 161, 162(a)

ข.1.6 Bank Secrecy Act 1970

กฎหมายนี้ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเกี่ยวกับการธนาคารมีพันธะที่จะต้องแจ้งการปฏิบัติการทางการเงินบางประการให้กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสหรัฐอเมริกา หรือรักษาข้อมูลบางอย่างไว้อย่างน้อยเป็นเวลา 5 ปี ในกรณีเกี่ยวกับการใช้เช็ค

ข.2. กฎหมายอื่น ๆ ที่ใช้บังคับในภาคเอกชน

ข.2.1 กฎหมายฉบับนี้บังคับให้ฝ่ายจัดเก็บภาษีต้องแจ้งแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง 3 วัน ล่วงหน้าว่ากำลังจะมีคำขอข้อมูลข่าวสารอันเป็นความลับไปยังธนาคารที่บุคคลนั้นมีความข้องเกี่ยวอยู่ บุคคลนั้น ๆ มีเวลา 2 สัปดาห์ ในการที่จะวางมาตรการใด ๆ เพื่อปกป้องสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของเขา ในระหว่างนี้ฝ่ายจัดเก็บภาษีไม่สามารถจะได้ข้อมูลข่าวสารใด ๆ ได้หากไม่มีหมายศาล

ข.2.2 Family Educational Rights and Privacy Act 1974

กฎหมายฉบับนี้รู้จักกันดีในนามของ Amendment Buckley-Pell กฎหมายฉบับนี้คุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลด้านข้อมูลข่าวสารของเด็กนักเรียน โดยกำหนดให้การเข้าสู่ข่าวสารดังกล่าวของบุคคลภายนอกโดยทั่วไปต้องได้รับความยินยอม เป็นหนังสือจากเด็กนักเรียน ซึ่งมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป หรือบิดามารดาของเด็กซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ และทั้งได้กำหนดสิทธิการเข้าสู่ข่าวสารและสิทธิที่จะแก้ไขกรณีมีข้อผิดพลาดในข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ของเด็กนักเรียนหรือบิดามารดาของเด็กผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะไว้อีกด้วย กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับต่อข้อมูลข่าวสารซึ่งอยู่ภายใต้การครอบครองของสถาบันการศึกษา ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของรัฐบาลกลาง⁽¹⁶⁾

ข.2.3 กรณีเฉพาะของกิจกรรมว่าด้วยการค้นคว้าในทางสังคมศาสตร์

ตามถ้อยแถลงของผู้รับผิดชอบของ Rand Corporation ซึ่งร่างกฎหมายเกี่ยวข้องกับปกป้องสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ผู้ร่างได้คำนึงถึงความจำเป็นในการค้นคว้าหาข้อมูล โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับทางสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสาขา

⁽¹⁷⁾ ดู Family Educational Rights and Privacy Act 1974 Sec.438

(a)(1), (2), (b)

ซึ่งต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลต่าง ๆ มาก งานค้นคว้าส่วนใหญ่จะใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ซึ่งแล้วแต่กรณีว่าเป็น เรื่องที่ค้นคว่านั้นมีจำนวนมากหรือน้อย ถ้ามากก็ทำให้การ เลือกสรรข้อมูลอาจมีจำนวนน้อย และในบางครั้งก็เป็นไปไม่ได้เสมอไป หรือเหมาะสมเสมอไปในการที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของบุคคลผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ๆ ทั้งนี้ เป็นเหตุผลในทางเทคนิค (เช่น ไม่สามารถจะทราบที่อยู่ของบุคคลนั้นได้) หรืออาจเป็นผลมาจากลักษณะของการค้นคว่านั้นเองก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่ยากทางปฏิบัติมาก

อย่างไรก็ดี เพื่อที่จะสมานความต้องการค้นคว้าในเชิงวิทยาศาสตร์ อันเกี่ยวข้องกับข้อมูล เข้ากับการคุ้มครองชีวิตส่วนบุคคล Rand Corporation ได้พัฒนาสิ่งที่เรียกว่า ระบบศีลธรรมจรรยาภายในขอบข่ายของกฎหมายที่เป็นอยู่ขึ้นมาระบบหนึ่ง และมีการตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (Le Comité de Protection de la Vie Privée) เพื่อทำหน้าที่สอดส่อง หรือเฝ้าดูในการรักษาไว้ซึ่งศีลธรรมภายในของ Rand Corporation หน้าของคณะกรรมการนี้มีหน้าที่ของคณะกรรมการนี้มีหน้าที่ 7 ประการดังนี้

1. ควบคุมโครงการในการค้นคว้าทุกชนิด ซึ่งต้องใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. ฝึกอบรมนักค้นคว้าหรือผู้ค้นคว้าเป็นการถาวร เพื่อให้เห็นถึงความจำเป็นและรู้ถึงความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลผู้ที่ เป็นเป้าของการค้นคว้าหาข้อมูล
3. ให้ความช่วยเหลือในเรื่อง เกี่ยวกับความปลอดภัยของระบบต่าง ๆ
4. กำหนดขั้นตอนและกฎเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ในการดำเนินโครงการค้นคว้าต่าง ๆ เช่น
 - ต้องมีการระมัดระวังในการสืบสวนหรือ เข้ายึดกุมข้อมูล
 - การจำกัดระยะเวลาในการรักษาข้อมูล
5. ทำให้มีการทำให้ขั้นตอนซึ่ง เลือกสรรแล้วนั้นทันสมัยอยู่เสมอ ขั้นตอนดังกล่าวก็คือ ขั้นตอนในการเข้าสู่ธนาคารข้อมูลที่ระบุชื่อบุคคล (donnée nominative) ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลกรซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวจะรู้ข้อมูลแต่ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าที่ตนรับผิดชอบอยู่ เช่น

- เอกสารซึ่งได้คัดว่าเป็น เอกสารกับ จะมีการ
โค้ตระบุเอาไว้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน เท่านั้น
มีสิทธิใช้ข้อมูลดังกล่าวในบางกรณีจะมีการออกโค้ต
เป็นการ เฉพาะในการใช้ข้อมูลดังกล่าว โดยระบุ
ตามขั้นตอนหรือขีดขั้นของความลับของข้อมูลที่ต้อง
การคุ้มครองนั้น

- ระบบดังกล่าวจะระบุลักษณะของบุคคลผู้ที่พยายาม
เข้ามาใช้ข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตทุกคน
ซึ่งส่วนใหญ่แล้วก็พบว่า การรุกร้างดังกล่าวโดยไม่ได้
ได้อนุญาตนั้น เป็นไปโดยบังเอิญมากกว่าโดยตั้งใจ

6. ให้มีการควบคุมการ เคลื่อนไหวหรือใช้สิ่งที่ เก็บจัด
หรือการอัปเดตบันทึกข้อมูลดังกล่าว (เช่น เป็น เทปหรือแผ่นเสียง)

7. ให้มีการสืบสวน สอบสวน สืบค้นในกรณีมีความผิด
ปกติ เกิดขึ้น หรือให้มีการออกข้อ เสนอในการออกมาตรการให้ เพียงพอต่อการกระทำดังกล่าว
ซึ่งจากประสบการณ์แล้ว แบ่งได้ เป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

-มีการ เผยแพร่ข้อมูลบางประ เภทโดยไม่เจตนา
อัน เนื่องมาจากการใช้ข้อมูลอย่างมิได้ควบคุม
แต่ไม่เป็นการ เสียหายกับผู้เกี่ยวข้อง

-มีการ เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวโดย เจตนา แต่
กระทำไปด้วยเจตนาดีและทำให้เกิดความ เสียหาย
ต่อบุคคลผู้เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปแล้วมีการตั้งข้อ
สังเกตว่า จะเกิดความ เสียหายขึ้นต่อเมื่อมีการ
สื่อข้อมูลดังกล่าวไปยังคณะผู้ค้นคว้าอื่น

-มีการ เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวโดย เจตนาไม่บริสุทธิ์
ซึ่งสังเกตได้ว่าข้อเท็จจริงใน เหตุการณ์ดังกล่าว
เกิดขึ้นไม่มากนัก และส่วนใหญ่ก็ไม่ถึงกับมีการ
ดำเนินคดีตามกฎหมาย

อนึ่งน่าสังเกตว่าในสหรัฐอเมริกา นั้น องค์กรซึ่ง เกี่ยวกับการค้นคว้าหาข้อมูลทั้งหลายที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐนั้น ต้องมีการจัดตั้งระบบหรือ

มีการตั้งคณะกรรมการที่เรียกว่า คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

(๓) การวิวัฒนาการในทางการเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา เกี่ยวด้วยกฎหมาย
ในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

Privacy Act ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งเรียกว่า คณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ประกอบด้วยกรรมการ 7 คน (3 คน แต่งตั้งโดยประธานาธิบดี, 2 คน โดยสภาสูง, 2 คน โดยสภาผู้แทน) คณะกรรมการนี้มีหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอเสนอต่อรัฐสภาและประธานาธิบดี โดยการจัดทำขึ้นเป็นรายงาน ภายใน 2 ปี รายงานดังกล่าวได้ทำขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1977 รายงานฉบับนี้ได้ระบุถึงการขยายกฎหมายในเรื่อง Privacy ให้ขยายการบังคับใช้ไปถึงการจัดเก็บข้อมูลในภาคเอกชน

โดยคำนึงถึงข้อสรุปของคณะกรรมการ ได้นำไปสู่การออกกฎหมายต่าง ๆ ทั้งจากรัฐบาลและรัฐสภา ดังนี้

1. การริเริ่มจากภาครัฐบาล

จากข้อมูลของคณะกรรมการข้างต้น รัฐบาลในสมัยประธานาธิบดี คาร์เตอร์ได้เตรียมร่างกฎหมาย Comprehensive Privacy Bill (H.R.1984) ร่างกฎหมายฉบับนี้ต่างไปจากความนิยมของยุโรปในสาระสำคัญ 2 ประการด้วยกัน คือ

-หลักในเรื่องการออกกฎหมายครอบคลุม หรือการออกกฎหมายแบบ ประเทศฝรั่งเศสนั้นไม่ได้รับการยอมรับ สิ่งที่ได้รับการอนุมัติ ก็คือ การมองปัญหาเฉพาะภาค โดยคำนึงถึงภาคหรือสาขาของกิจกรรมด้านต่าง ๆ แยกจากกันโดยเฉพาะ (เช่น เรื่องสาธารณสุข สถาบันการเงิน การคั่นคว่า การประกันภัย)

-ไม่มีการจัดตั้งสถาบันพิเศษขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการควบคุมบังคับใช้กฎหมาย

อย่างไรก็ตามกฎเกณฑ์ขั้นพื้นฐานว่าด้วยเรื่อง การจัดเก็บ การจัดเตรียมหรือการใช้ข้อมูล และจุดประสงค์ในการใช้ข้อมูลซึ่งระบุไว้ในบัตรข้อมูลดังกล่าว นั้น ก็มีความใกล้เคียงกับสิ่งที่ เป็นอยู่ตามกฎหมายในยุโรป

ในสุนทรพจน์ของประธานาธิบดีคาร์เตอร์ ซึ่งได้แถลงเกี่ยวกับเรื่อง สิทธิในชีวิตส่วนบุคคลต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 2 เมษายน ค.ศ. 1979 ประธานาธิบดีคาร์เตอร์ ได้สรุปแนวทางใหญ่ ๆ ของกฎหมายว่าด้วยการปกป้องชีวิตส่วนบุคคลในสังคม ซึ่งจะต้องมีการ

รัฐข่าวสาร และได้ให้ข้อเสนอในการออกกฎหมายจำนวนหนึ่ง ดังนี้

1. The Privacy of Medical Information Bill

ตามร่างกฎหมายนี้จะมีการออกกฎข้อบังคับในการทำบัตรจัดเก็บข้อมูล เกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งโรงพยาบาล คลินิก และองค์กรสุขภาพ หรือองค์กรช่วยเหลือในทางสาธารณสุขต่าง ๆ เป็นผู้ครอบครองไว้ และมีข้อกำหนดดังนี้

- ยกเว้นในกรณีเร่งด่วนแล้ว บุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนในการตัดสินใจ ในการที่จะส่งข้อมูล เกี่ยวกับตนออกไปสู่โลกภายนอก ดังนั้นตามกฎหมายนี้จึงห้ามการอนุมัติในลักษณะที่เรียกว่า blank check คือการเซ็นชื่อลงในกระดาษเปล่า อนุญาตให้ส่งข้อมูล ไร้ล่วงหน้า

- สิทธิของรัฐบาลในการที่เข้าสู่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ จะได้รับอนุมัติก็ต่อเมื่อ เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ในการวางนโยบายในทางสาธารณสุข ในการวางแผน หรือในการควบคุมการบริหาร หรือทั้งนี้ เป็นไปตามผลคดีว่ามีสิทธิใช้ข้อมูลดังกล่าว

- การได้ข้อมูลในทางสุขภาพหรือสาธารณสุขดังกล่าวโดยผิดไปจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายฉบับนี้

2. The Privacy of Research Records Bill

ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้พยายามหาจุดดุลยภาพระหว่างความต้องการในการค้นคว้าซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะ เป็นการค้นคว้าอื่น เป็นที่สนใจของสาธารณชน กับความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล โดยมีหลักเกณฑ์ 3 ประการคือ

- นักค้นคว้านั้นจะได้รับสิทธิให้ส่งข้อมูลข่าวสาร อันเป็นความลับ ไปยังภายนอกได้ก็ต่อเมื่อ ได้แจ้งแก่บุคคลผู้เกี่ยวข้องให้ทราบแล้ว ยกเว้นในกรณีซึ่งมีความจำเป็นเร่งด่วนในทางการแพทย์ หรือเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

- ผู้ค้นคว้านั้นจะต้องมั่นใจได้ว่าบุคคลผู้ซึ่ง เป็น เป้าของการค้นคว้านั้นจะต้องไม่เป็นเป้าของการค้นคว้าอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะเดียวกัน

- การส่งข้อมูลโดยนักค้นคว้า โดยไม่ได้รับความเห็นชอบในข้อมูลที่มีลักษณะ เป็นความลับนั้น ถือได้ว่าเป็นความผิดตามกฎหมายฉบับนี้

3. Fair Financial Information Practices Bill

ร่างกฎหมายนี้มีจุดมุ่งหมาย เบื้องต้น ที่จะสร้างหลักเกณฑ์

ในทางนิติบัญญัติ เพื่อคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของผู้บริโภค โดยการออกกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการทั่วไปในเรื่องเกี่ยวกับการประกันภัย การให้เครดิต การธนาคาร และการอินเทอร์เน็ตโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในโอกาสเดียวกันนี้เอง หลักประกันที่ได้ระบุไว้ตาม Fair Credit Reporting Act ก็จะได้มีการเสริมให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ผู้บริโภคมีสิทธิในการที่จะอ่านหรือตรวจดูข้อมูลข่าวสารซึ่งเกี่ยวข้องกับตน และถ้าเขาต้องการก็สามารถจะได้สำเนาของข้อมูลดังกล่าว ในขณะที่ตามกฎหมายปัจจุบันอนุมัติให้สิทธิที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับการอินเทอร์เน็ตโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลที่ได้มาในโอกาสหรือระหว่างที่มีการอินเทอร์เน็ตดังกล่าว อันจะทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินชีวิตโดยปกติของบุคคลนั้น ๆ ไม่อาจจะใช้เพื่อเป็นการสร้างหรือบอกถึงลักษณะเฉพาะในการดำเนินชีวิตโดยปกติของบุคคลดังกล่าวได้

4. การแก้ไข Privacy Act

เนื่องจาก เมื่อไม่นานมานี้ ได้มีคำพิพากษาของศาลสูงสุดคดี Surcher V. Stanford Daily 1978 ซึ่งได้อนุมัติให้ฝ่ายตำรวจสามารถค้นและยึดเอกสารหรือโน้ตบันทึกข้อความในทางอาชีพของนักหนังสือพิมพ์ ทั้ง ๆ ที่นักหนังสือพิมพ์ผู้นี้ อาจจะไม่ได้อยู่ในข่ายต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิด

คำพิพากษาดังกล่าว ปรากฏว่าเป็นที่โต้แย้งคัดค้านกันมาก เนื่องจาก เสี่ยงต่อการล่วงละเมิด เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ อันเป็นที่มาของการแก้ไข Privacy Act ซึ่งการแก้ไขนี้ ระบุไว้ในข้อแรกห้ามมิให้มีการยึดเอกสารในทางวิชาชีพ (ไม่ว่าจะเป็น โน้ต เทปบันทึกข้อความ ฟิล์มหนึ่งหรือม้วนฟิล์มที่ถ่ายภาพ) ของนักหนังสือพิมพ์คนหนึ่งคนใด ในประการที่สอง แม้กระทั่ง เอกสารซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพก็ไม่อาจยึดได้ เว้นแต่มีหมายศาล

5. The Employee's Privacy Protection

ในด้านการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคลากร ในโรงงานของภาค เอกชนนั้นแตกต่างไปจากกรณีอื่น ๆ กล่าวคือ มีเพียงแต่ข้อเสนอแนะให้บริษัท เอกชน เหล่านี้ออกกฎหมายในบริษัทของตนขึ้นมาใช้โดยให้มีลักษณะในการรักษาสิทธิธรรมชาติในเก็บข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคลากรดังกล่าวด้วย

6. การใช้ข้อมูลข่าวสารข้ามพรมแดน

ความริเริ่มในการออกกฎหมายภายในกรณีนี้จะต้องคำนึงถึงลักษณะของเหตุที่เกิดขึ้นในนานาประเทศด้วย ตั้งแต่ปี 1976 มีคณะกรรมการระหว่างกระทรวงคณะหนึ่ง (FTED) ซึ่งว่าด้วยการใช้ข้อมูลข่าวสารข้ามพรมแดน คณะทำงานนี้ได้จัดตั้งขึ้นในกระทรวงต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เพื่อที่จะช่วยรัฐบาลในการวางนโยบายในด้านนี้ และเพื่อให้การแถลงท่าทีของคณะผู้แทนอเมริกันในที่ประชุมระหว่างประเทศต่าง ๆ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ควบคู่ไปกับคณะกรรมการชุดนี้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา (ซึ่งเรียกว่า The Public Advisory Committee on Transborder Data Flow) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากภาคเอกชน เรื่องนี้เป็นไปเพื่อที่จะให้ผู้แทนของรัฐบาลและเอกชนอเมริกันมีท่าทีที่สอดคล้องกัน

2. การริเริ่มจากรัฐสภา

A. การศึกษาเรื่องอาชญาวิทยาอันเกิดจากการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของ Stanford Research Institute

ในระหว่างที่ตัวแทนของคณะกรรมการควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์ในระบบข่าวสารและเสรีภาพของประชาชนแห่งประเทศฝรั่งเศส ได้เดินทางไปศึกษา การควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร ณ. Stanford Research Institute ได้มีการสนทนากับ Professor Donn B. Parker ผู้เชี่ยวชาญคนสำคัญคนหนึ่งทางอาชญาวิทยาโดยวิธีคอมพิวเตอร์ ซึ่งผลงานของบุคคลผู้นี้ได้ก่อให้เกิดการเสนอกฎหมายของวุฒิสมาชิก Ribicoff ซึ่งเรียกว่า Federal Computer System Protection Bill ในทรศณะของ Professor Parker โดยสรุปแล้ว เห็นว่าสิ่งที่เป็นวัตถุประสงค์สำคัญไม่ใช่การจัดการข้อโกง แต่เป็นการหาดุลยภาพอันเหมาะสมระหว่างค่าใช้จ่าย อันเนื่องมาจากการถูกโกงและค่าใช้จ่ายในเรื่องการสร้างระบบความปลอดภัย

B. Federal Computer System

ข้อเสนอกฎหมายของวุฒิสมาชิก Ribicoff นั้นพยายามที่จะเสนอมาตรการในทางอาญา เพื่อแก้ไขการคดโกงดังกล่าวในข้อ A โดยมีการระบุการทำผิด 4 ประการ อันจะถูกลงโทษ ปรับ หรือจำคุกหรือ ทั้งจำทั้งปรับกล่าวคือ

-การนำเอาข้อมูลหรือบันทึกข้อความต่าง ๆ อย่างฉ้อฉล หรือหลอกลวง
ใส่ลงในระบบคอมพิวเตอร์

-การใช้บริการของระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาต

-การเปลี่ยนแปลงหรือทำลายข้อมูลข่าวสาร หรือทำลายบันทึกข้อมูลข่าวสาร

-การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอันคล้ายคลึงใด ๆ ในการ
ยกยอกเงิน โฉนดที่ดิน หุ่น ทรัพย์สิน หรือการใช้ข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง

การริเริ่มระบบหรือกฎหมายดังกล่าวนี้ได้มีการทำขึ้นในมลรัฐต่าง ๆ ใน
สหรัฐอเมริกาหลายรัฐ รวมทั้งสิ้น 10 มลรัฐต่างก็ได้ออกกฎหมายเพื่อปราบปรามการฉ้อโกงด้วย
ระบบคอมพิวเตอร์ และในอีก 5 มลรัฐได้กำลังมีโครงการทำการการศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องนี้อยู่ เช่น
กัน (18)

ข้อสรุป

จากรายละเอียดที่กล่าวมาแล้วเหล่านี้ จะเห็นได้ว่า การที่กฎหมายของประเทศ
สหรัฐอเมริกาซึ่งใช้ควบคุมในเรื่องนี้ แยกออกตามประเภทกิจการจึงมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมมาก
มายหลายฉบับ ซึ่งแม้ว่าจะมีความยุ่งยากซับซ้อน และดูว่าจะ เป็นสิ่งหยาบหยาบ เล็ก ๆ น้อย ๆ
ก็ตาม แต่ก็ใช้ว่าจะ เป็นรูปแบบของการควบคุมที่ไร้ประสิทธิภาพ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นใน
แต่ละภาคงานก็มีความแตกต่างกันไปอันอาจจำเป็นต้องใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไป และประเทศ
สหรัฐอเมริกาเองก็ เห็นว่ามีความจำเป็นดังกล่าว (19) แต่อย่างไรก็ตาม การที่สหรัฐอเมริกา
ปราศจากองค์กรพิเศษที่จะกระทำหน้าที่ควบคุมให้มีการ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวโดย
ตรง ก็อาจจะทำให้ประสบปัญหาในด้านประสิทธิภาพในการบังคับการให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของการตรากฎหมายนั้น ๆ อยู่บ้าง

(18) ดู Rapport de l'Informatique et des Libertés Bilan et
perspective 1978-1980, p180-202

(19) ดู The Report of The Privacy Protection Study Commission,
July 1977, op.cit., p484-490

โครงสร้างของการควบคุมการใช้ข่าวสารและกฎหมายที่ใช้ควบคุมของประเทศฝรั่งเศส

การควบคุมการใช้ข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล ในประเทศฝรั่งเศสนั้น ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ สองว่า มีเทคนิคในการตรากฎหมาย เพื่อคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านการใช้ข่าวสารแตกต่างไปจากประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือได้ตรากฎหมายหลักขึ้น เพื่อใช้ควบคุมการใช้ข่าวสารในทุกประเภทกิจการ อันยังผลให้ความยุ่งยากของการตรากฎหมายแบบประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ปรากฏอยู่ในกรณีของประเทศฝรั่งเศส นอกจากนี้การที่ประเทศฝรั่งเศสได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อยุ่งยากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศอเมริกาก่อนที่จะมีการตราบัญญัติของตนเองขึ้น จึงทำให้รูปแบบและวิธีการในการแก้ไขปัญหานั้นเป็นไปอย่างรัดกุมกว่าและวิธีการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้นำมาใช้ ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

จุดเริ่มต้นมาสู่การควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้เริ่มขึ้นเมื่อประมาณ ปี ค.ศ. 1975 กล่าวคือได้มีการให้ความสนใจการเก็บข้อมูลข่าวสารโดยระบุชื่อของรัฐบาล เมื่อข่าวของโครงการซาฟารี (Project Safari) รั่วไหลไปถึงหนังสือพิมพ์และประชาชน โครงการซาฟารีนี้จะใช้ตัวบ่งชี้เพียงตัวเดียวสำหรับข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการเก็บทั้งหมด และจะมีการเชื่อมโยง (interconnexion) ระหว่างกันทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังมีโครงการอื่น ๆ อีก และเมื่อได้มีการสำรวจประชามติในปี 1975 ปรากฏว่า เกินกว่าครึ่งหนึ่งของประชาชนชาวฝรั่งเศสคิดว่ารัฐบาลมีศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารกลาง ซึ่งรัฐเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ เอกสารไว้ โดยไม่ได้บอกให้ประชาชนทราบ ด้วยเหตุนี้จึงมีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้น เพื่อศึกษาเรื่องนี้ เพราะประชาชนคิดว่าถึงยุคที่ "สิทธิในชีวิตส่วนตัวสิ้นสุดลงไปแล้ว"

รัฐสภาของฝรั่งเศสก็ได้ให้ความสนใจปัญหานี้โดยได้ตราบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา 9 ในปี 1970 โดยระบุไว้ว่า "บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความเคารพในชีวิตส่วนตัว" (Chacun a droit au respect de la vie privée)

รัฐสภาฝรั่งเศสได้ตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อศึกษาเรื่องนี้ขึ้นหลายชุด ตั้งแต่ปี 1971, 1972 และ 1974 ในปี ค.ศ. 1974 คณะกรรมการได้เสนอให้ห้ามส่วนราชการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน โดยปราศจากการอนุมัติของนายรัฐมนตรี และในปีเดียวกันนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารและ เสรีภาพ (Commission Information et libertés) ประกอบด้วยสมาชิก 12 คน มีประธานคณะกรรมการเป็นรองประธานสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (Conseil d'Etat) ทำการศึกษาหาข้อมูล

อย่างละเอียดในแต่ละเรื่องแต่ละหน่วยงาน คณะกรรมการชุดนี้ได้ เสนอรายงานซึ่งรายงานทริโก (Raport Tricot) ในเดือนมิถุนายน 1975 โดยนาย Bernard Tricot ซึ่งเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐเป็นผู้สรุปจึง เรียกชื่อรายงานตามชื่อท่านผู้นี้ รายงานฉบับนี้เอง เป็นต้นกำเนิดของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ลงวันที่ 6 มกราคม 1978 เกี่ยวกับการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์และเสรีภาพ (Loi du 6 janvier 1978 relative a l'informatique, aux fichiers et aux libertés)

รัฐธรรมนูญฉบับนี้มุ่งความคุ้มครอง เก็บข้อมูลข่าวสารที่ระบุชื่อด้วยคอมพิวเตอร์โดยพยายามไม่ให้เกิดการควบคุมดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาในการพัฒนาเทคโนโลยีในเรื่องนี้ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้อยู่ที่ "การ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิควบคุมโดยตรงต่อข้อมูลข่าวสารทั้งหลายที่ปวงชนได้ให้ไป" (20)

ในระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมาธิการทั้งฝ่ายรัฐบาล และรัฐสภาได้นำข้อเสนอของคณะกรรมาธิการข้อมูลข่าวสารและ เสรีภาพมาใช้พิจารณาประกอบ โดยเฉพาะในจุดที่ว่า การ เก็บข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็น เรื่องระหว่างประเทศ ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ เพราะไม่มีรัฐใดประสงค์จะให้รัฐอื่นกลายเป็น "สวรรค์ของข้อมูล" (paradis de données) ในขณะที่รัฐนั้น ๆ มีกฎหมายควบคุม ด้วยเหตุนี้ฝรั่งเศสจึง เห็นด้วยอย่างยิ่งที่องค์การระหว่างประเทศได้กำลังดำเนินการให้กฎหมายของรัฐต่าง ๆ ในเรื่องนี้อยู่ในแนวเดียวกัน ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มาจากการ เปรียบเทียบกฎหมายของประเทศต่าง ๆ อาทิ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สวีเดน เยอรมัน ฯลฯ (21)

จากการศึกษารัฐธรรมนูญฉบับนี้ผู้เขียนพบลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

1. รัฐธรรมนูญฉบับนี้ตราขึ้น เพื่อใช้บังคับคุ้มครองการใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล โดยเน้นถึงการเก็บข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ และเป็นกฎหมายหลักซึ่งใช้บังคับต่อทุกภาคงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ลักษณะการตรากฎหมาย เช่นว่านี้ เป็นลักษณะการตรากฎหมายของประเทศภาคพื้นยุโรป

(20) คำแถลงของ J.Foyer, no.3125, 5e legislature, Assemblée Nationale

(21) Herbert MAÏSL, "La maîtrise d'une interdépendence: commentaire de la loi du 6 janvier 1978 relative à l'informatique aux fichiers et aux in Juris Classeur Périodique, 1978. I-2891., NOS. 2-3 libérés". in Juris Classeur Périodique, 1978. I-2891., NOS. 2-3

2. รัฐบัญญัตินี้ได้กำหนดมาตรการและหลักการต่าง ๆ ในการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข้อมูลข่าวสาร ทั้งได้กำหนดให้เกิดดุลยภาพระหว่างสิทธินี้กับ เสรีภาพในข่าวสาร และการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ นอกจากนี้ยังได้กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ก่อนที่จะจัดตั้งระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ของหน่วยราชการต่าง ๆ ไว้โดยละเอียด และได้กำหนดขั้นตอนบางประการ ก่อนที่จะจัดตั้งระบบการจัดเก็บดังกล่าวของภาค เอกชนไว้เช่นกัน

3. รัฐบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มีองค์กรที่มีชื่อว่า คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารและ เสรีภาพ (La Commission National de l'Informatique et des Libertés) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ควบคุมให้มีการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ทั้งยังกำหนดหลักประกันความเป็นอิสระขององค์กร และให้อำนาจแก่องค์กรดังกล่าว ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองอิสระ (autorité administrative indépendante) มากที่สุดเท่าที่เคยมีมาในประวัติศาสตร์ของประเทศฝรั่งเศส

4. แม้ว่ารัฐบัญญัติฉบับนี้จะ เน้นถึงการควบคุมการจัดเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ก็ตาม แต่ก็ยังใช้ควบคุมไม่ถึงการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยมือบางประเภทอีกด้วย

1. องค์กรหรือรูปแบบที่ใช้ในการควบคุม

รัฐบัญญัติลงวันที่ 6 มกราคม 1987 ว่าด้วยการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์และ เสรีภาพ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์ในระบบข่าวสารและ เสรีภาพของประชาชนแห่งประเทศฝรั่งเศส (La Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés)(CNIL.) ขึ้น การตั้งองค์กรที่ซึ่งจะ เรียกอ่อ ๆ ต่อไปว่า CNIL . ขึ้นนี้เป็นผลมาจากรายงาน TRICOT

CNIL. นั้น เป็นหน่วยงานปกครองอิสระมีอำนาจที่จะทำคำสั่งหรือนิติกรรมทางปกครองและออกกฎหมายลำดับรองได้ แต่ไม่มีอำนาจตุลาการ⁽²²⁾ มีองค์ประกอบดังนี้

(22) ในตอนเสนอร่างกฎหมายรัฐบาลฝรั่งเศสได้แถลงเจตนาไว้ว่า ไม่ได้ต้องการตั้งองค์กรที่มีอำนาจในทางตุลาการขึ้นใหม่ และไม่ต้องทำให้เขตอำนาจศาล เปลี่ยนไปจากเดิม เพราะฉะนั้นไม่ว่า CNIL. จะวินิจฉัยตัดสินอย่างไรก็ตามคำวินิจฉัยตัดสินนั้น อาจถูกควบคุมโดยสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (Conseil d'Etat) ในความชอบด้วยกฎหมายของคำวินิจฉัยได้

ความเป็นอิสระของ CNIL. นั้นได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 วรรค 1 ของรัฐบัญญัติฉบับนี้ กล่าวได้ว่าไม่มีอำนาจบังคับบัญชาใด (pouvoir hiérarchique) หรืออำนาจควบคุมใด (pouvoir de tutelle) อยู่เหนือ CNIL. เลย

CNIL. ประกอบด้วย สมาชิก 17 คน ซึ่งแต่งตั้งขึ้นมีกำหนด 5 ปี หรือตามระยะเวลาของตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้ง⁽²³⁾ ดังต่อไปนี้

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 คน และสมาชิกวุฒิสภา 2 คน ซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ
- สมาชิกสภาเศรษฐกิจและสังคม (Conseil Economique et Social) 2 คน ซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสภาเศรษฐกิจและสังคม
- สมาชิกหรือ ผู้ซึ่ง เคย เป็นสมาชิกของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ 2 คน ซึ่งหนึ่งในสองนี้จะต้องมีฐานะเทียบเท่ากับ Consieller (ผู้พิพากษาของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ) และจะต้องได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ
- สมาชิกหรือผู้ที่เคยเป็นสมาชิกของศาลฎีกา (Cour de Cassation) 2 คน ซึ่งหนึ่งในสองนี้จะต้องมีฐานะเทียบเท่ากับผู้พิพากษาในศาลฎีกา และจะต้องได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา
- สมาชิกหรือผู้ที่เคยเป็นสมาชิกของศาลบัญชี (Cour des Comptes) 2 คน ซึ่งหนึ่งในสองนี้จะต้องมีฐานะเทียบเท่ากับผู้พิพากษาในศาลบัญชี และจะต้องได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของศาลบัญชี
- สมาชิก 2 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม เพราะความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐกฤษฎีกา (décret) ตามคำแนะนำของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภา
- สมาชิก 3 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ โดยรัฐกฤษฎีกาในคณะรัฐมนตรี (décret en conseil des ministres)

คณะกรรมการ CNIL, จะเลือกประธาน 1 คน และรองประธาน 2 คน จากบรรดาสมาชิกทั้งหลาย ประธานและรองประธานจะอยู่ในตำแหน่ง 5 ปี หากประธานหรือสมาชิกคนใดพ้นตำแหน่งไป บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาแทนจะดำรงตำแหน่งในวาระเท่ากับบุคคลที่ตน เข้า

(23) กล่าวคือในบางกรณีการแต่งตั้งนอกจากจะเป็นการแต่งตั้งโดยอาศัยตัวบุคคลแล้วยังเป็นการแต่งตั้งตามตำแหน่งอีกด้วย เช่น กรณีสมาชิกรัฐสภา เป็นต้น ดังนั้นหากพ้นจากการดำรงตำแหน่งเมื่อใดก็ถือว่าเป็นบุคคลสภาการ เป็นสมาชิก CNIL . เมื่อนั้น

มาแทน (24.)

(24.) องค์ประกอบของ CNIL. นี้ตามร่าง เดิมประกอบด้วยผู้พิพากษา 6 คน และบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษที่รัฐบาลแต่งตั้งขึ้นเอง แต่เมื่อร่างนี้ผ่านเข้าพิจารณาในวุฒิสภา วุฒิสภาต้องการให้ CNIL. มีความสำคัญและมั่นคงมากกว่าเดิม จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้สมาชิกวุฒิสภาเข้าไปเป็นคณะกรรมการด้วย ซึ่งรัฐบาลเองไม่เห็นด้วยในตอนต้น และรัฐบาลได้ชนะในสภาผู้แทนราษฎรแต่ในวุฒิสภา รัฐบาลแพะคะแนนเสียง เอกฉันทเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกวุฒิสภา โดยสมาชิกวุฒิสภาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ประการแรก รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะพิทักษ์สิทธิเสรีภาพของประชาชน รัฐสภาจึงควรมีส่วนด้วย ประการที่สองสมาชิกวุฒิสภาทั้ง 4 คน จะได้รู้ทางปฏิบัติของกฎหมายและการดำเนินงานของ CNIL. เพื่อที่จะทราบข้อดีข้อด้อย ประสิทธิภาพของกฎหมาย เพื่อนำมาเสนอในการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือเพิ่มเติมบทบัญญัติใด ๆ ในเรื่องนี้ต่อรัฐสภา นอกจากนี้การที่ดึงสมาชิก 2 คน จากสภาเศรษฐกิจและสังคม เพราะคอมพิวเตอร์มีผลต่อเศรษฐกิจและสังคม หากควบคุมเกินสมควร อาจมีผลต่อการพัฒนาประเทศได้ สมาชิกจากสภาดังกล่าวจะได้เข้ามีส่วนร่วมชี้ให้เห็นว่าการควบคุม ควรจะมีในระดับใด เพียงไร ที่แต่งตั้งสมาชิกจากศาลเพราะ CNIL. มีอำนาจในทางกฎหมาย อันค่อนข้างกว้าง (รวมทั้งในการสืบสวนสอบสวน) จึงต้องมีผู้เชี่ยวชาญในด้านกฎหมายอยู่ด้วย ที่แต่งตั้งสมาชิกผู้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ มีโอกาสร่วมอยู่ด้วย เพื่อประสิทธิภาพในการควบคุม ฯลฯ ของ CNIL. เอง และสมาชิก 3 คน สูดท้ายจากภาคงานต่าง ๆ เพื่อให้มีความเห็นหลายฝ่าย อันเท่ากับให้มหาชนเข้ามา มีส่วนแสดงความคิดเห็น และต้องการให้สมาชิกทั้ง 3 คนนี้ ชี้ความสำคัญของกฎหมายให้ประชาชน ทราบ ซึ่งเหล่านี้ทำให้ CNIL. เองได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น

หลักประกันความเป็นอิสระของ CNIL.

ตามรัฐธรรมนูญของฝรั่งเศสฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 1978 ดังกล่าว ยังได้กำหนดหลักประกันความเป็นอิสระของ CNIL. ไว้อีกด้วย⁽²⁵⁾ กล่าวคือ

มาตรา 8 "เว้นแต่ในกรณีที่มีการลาออก จะให้สมาชิก CNIL. ออกจากตำแหน่งได้เฉพาะเมื่อมีอุปสรรคขัดขวางที่ CNIL. เองเห็นว่าไม่สมควรจะให้สมาชิกนั้นดำรงตำแหน่งต่อไป โดยเงื่อนไขที่กำหนดโดย CNIL. เอง"

มาตรา 13 วรรคแรก "ในการใช้อำนาจหน้าที่ สมาชิกของ CNIL. ไม่จำเป็นต้องรับคำสั่ง หรือคำแนะนำจากบุคคลใด"

นอกจากนี้กฎหมายยังประกันความเป็นอิสระของสมาชิก CNIL. โดยห้ามดำรงตำแหน่งควบคู่กับการ เป็นสมาชิก CNIL. ด้วยเพื่อที่จะให้สมาชิกนั้น รมีอิสระและ เวลาในการปฏิบัติหน้าที่โดยแท้จริง กล่าวคือสมาชิก CNIL. จะเป็นสมาชิกของรัฐบาลไม่ได้ (เพื่อมิให้ตกอยู่ใต้อำนาจของรัฐบาล) จะเป็นผู้มีส่วนหรือมีอำนาจหน้าที่ในการผลิตวัตถุบซึ่งใช้ในระบอบคอมพิวเตอร์ หรือการโทรคมนาคมไม่ได้ รวมทั้งจะมีตำแหน่งหน้าที่หรือมีส่วนในกิจการ เกี่ยวกับการจัดหาคอมพิวเตอร์หรือการโทรคมนาคมไม่ได้ และบุคคลผู้ที่จะพิจารณาว่าสมาชิกของ CNIL. จะดำรงตำแหน่งเหล่านี้ไม่ได้คือ CNIL. เอง⁽²⁶⁾ ในด้านอื่น ๆ เช่นด้านการควบคุมการเงินของรัฐ บทบัญญัติในเรื่องนี้ลงวันที่ 10 สิงหาคม 1922 ไม่ใช่กับ CNIL. โดยให้ CNIL.

(25) ข้อสังเกต ความเป็นอิสระนี้มีเฉพาะการห้าม เคลื่อนย้ายโดยไม่จำเป็น (inamovibilité) แต่ไม่มีเอกสิทธิ์ความคุ้มกัน (immunité) และหลักประกันในมาตรา 13 วรรคแรก คล้ายกับ หลักประกันของออมบุดสแมน และผู้ตรวจการแผ่นดินของฝรั่งเศส (Médiateur)

(26) มีผู้เสนอให้สมาชิกของ CNIL. ได้รับ เอกสิทธิ์ความคุ้มกัน เช่นเดียวกับสมาชิกรัฐสภา แต่ข้อเสนอดังกล่าวได้ตกไป เพราะหากให้มีเอกสิทธิ์ดังกล่าวได้สิทธิอย่างอื่นอีกหลายประการ เช่น ความลับทางวิชาชีพอาจได้รับการกระทบกระเทือนอย่างมาก (อย่างไรก็ตามในมาตรา 12 ได้ยกเว้นให้ CNIL. ทำรายงานประจำปีได้และรายงานดังกล่าวอาจระบุแสดงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้พอสมควร แม้ว่า จะกระทบต่อความลับในทางวิชาชีพก็ตาม)

ทำรายงานทางบัญชีทางการ เงิน เสนอต่อศาลบัญชีสูงสุดโดยตรง อันเป็นการ เสริมความ เป็นอิสระ ของ CNIL, เองอีกทางหนึ่ง

วิธีดำเนินการของ CNIL.

ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดให้ CNIL, มีเงินที่จะดำเนินการและในงบประมาณของ CNIL, จัดอยู่ในงบประมาณของกระทรวงยุติธรรม และ CNIL, อาจเก็บค่าธรรมเนียมจากการปฏิบัติตามกระบวนการแจ้งหรือขออนุญาต ก่อนมีการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร

หน่วยธุรการของ CNIL, ได้รับการกำหนดไว้เช่นกัน เพราะเหตุที่ CNIL, จะ ต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่ เก็บข้อมูลข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ประมาณหนึ่งแสนหน่วยจึงจำต้อง จัดหน่วยธุรการขึ้น CNIL, จะมีหน่วยธุรการซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของประธานหรือรองประธาน ของ CNIL, ที่ได้รับมอบหมาย เจ้าหน้าที่ทั้งหมดในสำนักงานของ CNIL, จะได้รับแต่งตั้งโดย ประธานหรือรองประธาน CNIL, ผู้ได้รับมอบอำนาจ⁽²⁷⁾

อำนาจหน้าที่ของ CNIL.

CNIL, มีอำนาจหน้าที่หลายประการด้วยกัน แยกได้โดยสรุปเป็น 3 ประการใหญ่ ๆ ด้วยกัน กล่าวคือ

1. อำนาจในการตัดสินใจทำนิติกรรมในทางปกครอง (pouvoir de décision) อำนาจประการนี้ เป็นอำนาจในการตัดสินใจแท้ ๆ (decision making power) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานฝ่ายปกครอง CNIL, มีอำนาจที่จะทำนิติกรรมหรือคำสั่งในทาง ปกครองได้สองลักษณะ คือ

1.1 นิติกรรมหรือคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะ เป็นคำสั่ง เฉพาะ เรื่อง เฉพาะ ราย

(27) เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ธุรการของ CNIL, นี้ มีปัญหาถกเถียงกันว่าเจ้าหน้าที่นี้จะ ช่วยเหลือกรรมการ CNIL, ในการหาข้อมูลทั่วประเทศฝรั่งเศสได้หรือไม่ จะตั้งสำนักงานสาขา ได้หรือไม่ รวมทั้งในการสืบสวนสอบสวนต่าง ๆ ของ CNIL, ได้หรือไม่ ในเรื่องนี้ผลสุดท้ายปรากฏว่าไม่อาจจะกระทำได้ แต่ตามมาตรา 11 ของรัฐธรรมนูญนี้ CNIL, อาจจะร้องขอประธานศาล อุทธรณ์หรือประธานศาลปกครอง ให้มอบให้ผู้พิพากษาซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของตนโดยความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ของ CNIL, และบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือในการได้สวนสืบสวนและควบคุม ตามอำนาจหน้าที่ของ CNIL, ได้

ในข้อนี้ นอกจากคำสั่งหรือนิติกรรมทางปกครองที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยในเรื่องตำแหน่งหน้าที่ที่สมาชิกจะดำรงตำแหน่งควบคู่กันไปใน การเป็นสมาชิกของ CNIL. ไม่ได้ตลอดจนอุปสรรคที่ทำให้สมาชิก CNIL. พ้นจากตำแหน่งแล้ว CNIL. ยังมีอำนาจที่จะทำคำสั่งเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการเริ่มใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอีกด้วย และเนื่องจาก CNIL. ทำคำสั่งใด ๆ ไปแล้วในฐานะที่ CNIL. เป็นหน่วยงานทางปกครอง จึงอาจฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งนั้น ๆ⁽²⁸⁾ เพราะเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบต่อสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐได้ (คดีเช่นว่านี้ เรียกว่าคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครอง (recours pour excès de pouvoir)⁽²⁹⁾)

1.2 คำสั่งหรือนิติกรรมทางปกครองที่มีลักษณะ เป็นกฎหมายของฝ่ายบริหาร CNIL. มีอำนาจหลักที่กฎหมายระบุไว้ ในมาตรา 6 ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้⁽³⁰⁾ แบ่งได้ เป็นสามกรณีด้วยกันคือ

- ข้อบังคับภายใน เกี่ยวกับการดำเนินงานของ CNIL. เอง (มาตรา 8 วรรค 4)
- กฎเกณฑ์ง่าย ๆ สำหรับการเก็บข้อมูลประเภทตามระเบียบแบบแผนของงาน (มาตรา 17) (norme simplifiée)
- ข้อบังคับที่เป็นแบบ (règlements types) เพื่อให้ระบบการรักษาความปลอดภัยของระบบข้อมูลข่าวสาร เป็นไปได้ด้วยดี และในมาตรการฉุกเฉินอาจกำหนดมาตรการ เช่นว่านั้นถึงขนาดให้ทำลายข้อมูลข่าวสารได้ (มาตรา 21 วรรค 3)

⁽²⁸⁾ จะต้องเป็นคำสั่งทางปกครอง (administrative act) หากเป็นเพียงคำเตือน (avis) (ซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในสิทธิและหน้าที่ของบุคคลดัง เช่นคำสั่งทางปกครอง) ไม่อาจจะนำมาฟ้องได้

⁽²⁹⁾ ตามรัฐธรรมนูญฯ หมายเลข 75-793 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 1975 ให้อำนาจสภาปรึกษาแห่งรัฐในฐานะศาลปกครองชั้นต้นและชั้นสุดท้าย ในอันที่จะรับคดีขอให้เพิกถอนที่ฟ้องร้องต่อคำสั่งทางปกครองหรือนิติกรรมทางปกครองของหน่วยงานซึ่งมีลักษณะ เป็นคณะกรรมการและมีเขตอำนาจในระดับชาติได้

⁽³⁰⁾ มาตรา 6 "CNIL. มีอำนาจดำเนินการทำคำสั่งที่มีลักษณะ เป็นข้อบังคับตามกฎหมายฉบับนี้บัญญัติไว้ได้"

นอกจากนี้ CNIL. ยังมีอำนาจในการเสนอแนะ (pouvoir de proposition) ให้รัฐบาลเป็นผู้พิจารณาว่าจะถือตามที่ CNIL. เสนอหรือไม่ เช่น การเสนอแนะของ CNIL. ตามมาตรา 45 วรรค 4 เพื่อควบคุม ระบบข้อมูลข่าวสารที่ไม่ได้เก็บด้วยระบบคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะ เป็นอันตรายต่อการสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ไม่ว่าจะโดยตัวข้อมูลนั้นเอง หรือโดยการเชื่อมโยงข้อมูลนั้นกับระบบข้อมูลที่เก็บด้วยคอมพิวเตอร์แล้ว เหล่านี้รัฐบาลหาก เห็นชอบก็จะตราเป็นรัฐกฤษฎีกาในสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐขยายอำนาจของ CNIL. ไปควบคุมระบบข้อมูล เช่นว่า นั้นได้ ตัวอย่างอื่น ๆ เช่น การเสนอให้รัฐบาลให้ CNIL. มีอำนาจอนุญาตล่วงหน้า หรือกำหนด กฎเกณฑ์พิเศษเกี่ยวกับการส่งข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อไปยังต่างประเทศ ตามมาตรา 24 การเสนอให้ เก็บข้อมูล เกี่ยวกับ เชื้อชาติความเห็นทางการเมือง ฯลฯ (ซึ่งโดยปกติห้ามเก็บ) ที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะตาม มาตรา 31 วรรค 3 เหล่านี้ เป็นต้น

2. อำนาจในการควบคุม (pouvoir de contrôle)

อำนาจในประการนี้มีหลักอยู่ในมาตรา 6 กล่าวคือ

"CNIL. มีหน้าที่ดูแล ให้มีการ เคารพปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐบัญญัติฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลประเภทระบุชื่อ"

อำนาจในการควบคุมของ CNIL. ส่วนใหญ่นั้นได้รับการกำหนดไว้ในมาตรา 21 ตัวอย่างเช่น

-ในมาตรา 21 วรรคสอง CNIL. มีอำนาจที่จะให้สมาชิกของ CNIL. หรือเจ้าหน้าที่ของ CNIL. โดยความช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการตรวจสอบระบบ ข้อมูลทุกระบบในสถานที่และสั่งให้ส่ง เอกสารหรือรายละเอียดที่จำเป็นต่ออำนาจหน้าที่ของ CNIL. มายัง CNIL. ได้⁽³¹⁾

-มาตรา 21 วรรคท้าย "ไม่ว่าบุคคลใดก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ ของรัฐอื่น ตลอดจนหัวหน้าหน่วยงานทั้งเอกชนและรัฐ ผู้นำกลุ่มทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลที่ เก็บข้อมูล เอาไว้หรือมีสิทธิใช้ข้อมูลประเภทระบุชื่อ เหล่านี้ จะกระทำการให้ เป็นอุปสรรค ต่อ CNIL. หรือสมาชิกของ CNIL. ไม่ได้ ไม่ว่าจะโดยเหตุใดทั้งสิ้น " (ทั้งบุคคลเหล่านี้มีหน้าที่ ตามมาตรา 21 วรรค 3 ที่จะหามาตรการใด ๆ ที่จำเป็นทุกมาตรการ เพื่อทำให้การดำเนิน

(31) ในวรรคนี้จะ เห็นได้ว่าเป็นอำนาจโดยตรงที่จะควบคุมของ CNIL. โดยส่งเจ้าหน้าที่ ไปตรวจสอบในสถานที่และสั่ง เอกสาร ฯลฯ รายละเอียดที่จำเป็นต่ออำนาจหน้าที่ของ CNIL. มายัง CNIL. ได้

งานของ CNIL. เป็นไปด้วยดี)⁽³²⁾

เมื่อ CNIL. มีอำนาจควบคุมจึงจำเป็นจะต้องมีอำนาจรับฟังพยานหลักฐาน ดังนั้น รัฐบัญญัติ มาตรา 13 จึงให้อำนาจ CNIL. ที่จะเรียกโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ซึ่งทำงานเกี่ยวกับหน่วยงานทั้งหลายของรัฐและ เอกชนมาให้การต่อ CNIL. ได้ และในวรรคสองของมาตรานี้กำหนดให้ บุคคลเหล่านี้ "ต้องให้ถ้อยคำโดยไม่จำต้อง เคารพหน้าที ในการรักษาความลับ" ต่อ CNIL.

-มาตรา 21 วรรคสี่ "หลังจากสืบสวนสอบสวนแล้ว CNIL.มีอำนาจที่จะแจ้ง ให้นักงานอัยการ (Parquet) ทราบว่ามีการละเมิดกฎหมาย อันมิโทษในทางอาญาขึ้นทั้งนี้ เป็น ไปตามมาตรา 40 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส"⁽³³⁾ ที่ เป็น เช่นนี้ก็ เพื่อให้อัยการดำเนินการฟ้องร้องคดีอาญาตามรัฐบัญญัตินี้ต่อศาลต่อไป

3. อำนาจในการได้มาซึ่งข้อมูลและแจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบ (pouvoir d' information)

อำนาจประการนี้ทั้งรัฐสภาและคณะกรรมการ Tricot เห็นว่าควรเป็น อำนาจที่สำคัญที่สุด หลักการของอำนาจก็คือ ต้องการจะทำให้มหาชน เห็นความสำคัญของปัญหา เห็นอันตรายและลุกขึ้นมาป้องกันสิทธิของตนเอง เพราะจะทำให้ประชาชนใช้สิทธิในการ เข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของตนเองตามกฎหมายได้ และทำให้อำนาจในการควบคุมของ CNIL. เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

⁽³²⁾ จากบทบัญญัตินี้จะ เห็นได้ว่าความลับทุกชนิดจะนำมาอ้างเพื่อห้ามมิให้ CNIL. ตรวจสอบไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นความลับทางธุรกิจ ความลับทางการแพทย์ ความลับทางทหาร ความลับทางการต่างประเทศ ฯลฯ ก็จำต้องเปิดเผยแก่ CNIL. ทั้งสิ้น อันนับได้ว่าเป็นการ แหกหลักกฎหมายปกครองของประเทศฝรั่งเศสที่ยึดมาแต่ดั้ง เดิม เพราะแม้กระทั่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งมีอำนาจกว้างขวางมากยังถูกจำกัดในเรื่องความลับทางการทหาร ความมั่นคง ของรัฐหรือการต่างประเทศ หากรัฐมนตรียืนยันว่าข้อมูล เหล่านี้มีลักษณะสามประการดังกล่าว

⁽³³⁾ บทบัญญัตินี้นับได้ว่า เป็นอำนาจควบคุมของ CNIL. ที่สำคัญมากอีกประการหนึ่ง และโดยที่ CNIL. ไม่มีอำนาจที่จะดำเนินคดีเอง จึงไม่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง เขตอำนาจ ของศาลแต่ดั้ง เดิม

อำนาจนี้แยกได้เป็น 3 หัวข้อย่อย ดังนี้

1. CNIL. มีอำนาจได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารโดยได้รับแจ้งจากผู้เก็บข้อมูลข่าวสารเอง อำนาจนี้อยู่ในแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 15, 16, 17, และ 19 อันเป็นการกำหนดกระบวนการก่อนที่จะมีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป
2. CNIL. มีสิทธิที่จะได้รับคำร้องเรียน คำร้องทุกข์จากเอกชนได้ตามมาตรา 21 (6) ทำให้ CNIL. มีอำนาจที่จะได้ข้อมูลมาจาก เอกชนผู้ถูกเก็บข้อมูลข่าวสารเอง เพื่อที่ได้ทราบว่า ข้อมูลที่ได้มาจากการแจ้งของผู้เก็บข้อมูลข่าวสารข้างต้น เป็นจริงหรือครบถ้วนตามความเป็นจริงเพียงไร
3. CNIL. มีอำนาจเข้าไปหาข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง อำนาจประการนี้อยู่ในมาตรา 21(2) ดังที่กล่าวถึงข้างต้น ประกอบกับมาตรา 13 วรรคสอง และอีกทางหนึ่งอยู่ในมาตรา 21(7) เพื่อให้ CNIL. สามารถที่จะได้ทราบพัฒนาการของเทคนิคใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในวงการคอมพิวเตอร์ นอกจากที่ได้ทราบสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวงการคอมพิวเตอร์แล้ว กล่าวคือ "CNIL. มีอำนาจที่จะหาข้อมูล เกี่ยวกับกิจกรรมทางอุตสาหกรรมและการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ได้" และเมื่อประกอบกับมาตรา 13 วรรคสอง ที่ให้ CNIL. มีอำนาจรับฟังพยานหลักฐาน เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำแล้ว จะทำให้ CNIL. ติดตามพัฒนาการใหม่ ๆ ทางเทคนิคของคอมพิวเตอร์ได้โดยตลอด เพื่อที่จะได้ใช้อำนาจควบคุมได้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

การให้ข้อมูลกับมหาชน

ประสบการณ์ที่ผ่านมาในประเทศเยอรมันนี้ชี้ให้เห็นว่าแม้จะมีกฎหมายควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร ประชาชนส่วนใหญ่ก็ไม่เห็นความสำคัญหรืออันตรายของปัญหา จนกระทั่งองค์กรที่ควบคุมของรัฐ Hesse ในประเทศเยอรมัน (Le commissaire à la protection des données du Land de Hesse) คณะกรรมการของรัฐ Hesse ได้ระบุว่าผู้ควบคุมมีหน้าที่จะต้องชี้ทางให้ประชาชนให้เห็นความสำคัญของปัญหา ดังนั้นกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องดึงความสนใจของมติมหาชนในเรื่องนี้ โดยกำหนดมาตรการที่จะทำให้สาธารณชนทั่วไปมีความรู้และสนใจปัญหานี้ด้วยกัน 2 ทาง กล่าวคือ

1. กำหนดให้ CNIL. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลข่าวสารโดยคอมพิวเตอร์แก่ประชาชน ในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงในรายละเอียดต่อไปในบทที่ 5

2. กำหนดให้ CNIL. มีอำนาจหน้าที่จัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อประธานาธิบดี และต่อรัฐสภา ดังกำหนดไว้ในมาตรา 23 ดังนี้

"CNIL. จะต้องเสนอรายงานซึ่งระบุการปฏิบัติหน้าที่ของ CNIL. แต่ละปี ต่อประธานาธิบดีและต่อรัฐสภา รายงานฉบับนี้จะพิมพ์เผยแพร่

รายงานนี้จะระบุโดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการ กระบวนการในการทำงานของ CNIL. และมีภาคผนวกข้อมูลทั้งหลายที่เกี่ยวข้ององค์กร การจัดองค์กร และหน่วยงานของ CNIL. ที่จำเป็น เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับ CNIL. เป็นไปได้ด้วยดี"

2. กฎหมายซึ่งใช้ในการควบคุม

กฎหมายหลักที่ใช้ในการควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลของประเทศ ฝรั่งเศส ก็คือ รัฐบัญญัติฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 1978 ที่ได้กล่าวถึงไว้ข้างต้นมาแล้วนั้นเอง สาระสำคัญของรัฐบัญญัติฉบับนี้พอสรุปได้ดังนี้

(35)

ขอบเขตของรัฐบัญญัติ

รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมผู้ เสนอร่างกฎหมายฉบับนี้แถลงต่อรัฐสภาว่าร่างรัฐ บัญญัตินี้เป็น เพียงจุด เริ่มทดลองใน เรื่องที่ซับซ้อนและแทบไม่มีใครรู้จักดีมาก่อน ดังนั้นร่างกฎหมาย ฉบับนี้จึงไม่ได้มีรายละเอียดครอบคลุมการใช้ข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกจุด มุ่ง เพียงแต่การควบคุมการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ โดยมุ่งให้ความ ค้ำครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล (vie privée) และเสรีภาพ ด้วยเหตุนี้ในมาตรา 4 และ 5 ของร่างกฎหมายนี้จึงให้คำจำกัดความการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ ไว้อย่างละเอียด กล่าวคือ

1. ต้องเป็นการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร ถ้าเป็นการ เก็บข้อมูล ข่าวสารด้วยมือ (traitement manuel) ก็จะไม่ถูกควบคุมโดยตรง

(34)

Herbert MAÏSL ,op.cit., nos.37-60

(35)

Ibid., nos. 4-8

2. การเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึง การรวบรวมข้อมูล เปรียบ เทียบ แยกแยะ โดยคอมพิวเตอร์ซึ่งมีโปรแกรมที่ตั้งขึ้นและคอมพิวเตอร์จะให้ผลบางอย่าง
(36)
อย่างออกมา

3. ข้อมูลข่าวสารที่เก็บต้องระบุชื่อ (informations nominatives) ซึ่งหมายถึง
(37)
สิ่งที่ชี้บ่งถึงบุคคลธรรมดาที่เก็บไว้ ไม่ว่าจะ เป็นการชี้บ่งโดยแบบใด โดยตรงหรือโดยอ้อม

นอกจากนี้ รัฐบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้ควบคุมการเก็บข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับนิติบุคคล ไม่ว่า
จะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อหรือไม่ เพราะนิติบุคคลไม่มี "ชีวิตส่วนบุคคล" (privacy)
ที่กฎหมายต้องรับรองคุ้มครอง

วัตถุประสงค์และขอบ เขตของรัฐบัญญัติ ปรากฏอยู่ในมาตรา 1 ดังนี้ (38)

"การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ กับข้อมูลข่าวสารนั้นต้อง เป็นไปเพื่อบริการแก่ประชาชนแต่ละคน
พัฒนาการของวิธีการดังกล่าวจะต้องอยู่ในความร่วมมือระดับระหว่างประเทศ การใช้เครื่องคอม
พิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารจะต้องไม่กระทบถึงการพิสูจน์ตัวตนบุคคลของบุคคลหรือลักษณะ เฉพาะของแต่ละ
คน (human identity) จะต้องไม่กระทบถึงสิทธิมนุษยชน (Human Right) สิทธิใน
ชีวิตส่วนบุคคลและสิทธิ เสรีภาพของมหาชน"

จากที่กล่าวถึงข้างต้นแสดงให้เห็นว่ารัฐบัญญัติฉบับนี้มุ่งที่จะควบคุมการจัด เก็บข้อมูล
ข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรง แต่กระนั้นก็ตาม โดย เหตุที่รัฐสภา เกรงว่าหากไม่ควบคุม
ไปถึงการจัด เก็บข้อมูลข่าวสารโดยวิธีอื่นในบาง เรื่องซึ่งอาจ เป็นอันตรายไม่แพ้กันด้วย ดังนั้น
มาตรา 45 วรรคแรกของรัฐบัญญัตินี้จึงได้ขยายบทบัญญัติบางอย่างที่ใช้ควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์
กับข้อมูลข่าวสารไปยังการจัด เก็บข้อมูลข่าวสารด้วยมือหรือด้วยวิธีใช้คลื่นแม่เหล็กด้วย ยกเว้นใน
กรณีที่เป็น การ เก็บข้อมูลด้วยมือหรือคลื่นแม่เหล็กที่เป็น เรื่องบุคคลหนึ่ง ๆ ใช้สิทธิในชีวิตส่วนตัวของ
เขา เก็บข้อมูลส่วนตัวของเขาเองโดยแท้จริง เช่นบันทึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล กฎหมายฉบับนี้

(36) ในประการนี้ รัฐบัญญัติฉบับนี้จึงควบคุมกระบวนการทุกขั้นตอนของการใช้ เครื่อง
คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร

(37) คำว่า "ระบุชื่อ" จึงมีความหมายกว้าง กล่าวคือ ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อ ตัว
หรือชื่อสกุล เพียงระบุลักษณะประการใดให้ เข้าใจได้ว่าเป็นใครก็ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารประเภท
ระบุชื่อแล้ว เช่น ระบุหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนก็ถือว่าเป็นการระบุชื่อได้

(38) มาตรานี้แสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มุ่งจะคุ้มครองสิทธิใน
ชีวิตส่วนบุคคลแต่ เพียงอย่างเดียว ยังคงคุ้มครองถึงสิทธิ เสรีภาพของมหาชนด้วย

(๓๙)
ก็จะไม่เข้าไปควบคุม

หลักการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ ลงวันที่ 6 มกราคม 1978 เกี่ยวกับการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและ เสรีภาพ ได้กำหนดกระบวนการและหลักการต่าง ๆ เพื่อให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ฯลฯ พอสรุปในสาระสำคัญได้ดังนี้

(๓๙) ได้มีผู้วิจารณ์ต่อไปว่า การที่แยกกฎหมายใช้บังคับต่างกันระหว่างการเก็บข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์กับการเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยมือแล้วอาจก่อให้เกิดความลำบากได้ 2 ประการด้วยกัน กล่าวคือ

ก. หากจะเสี่ยงการถูกควบคุมตามกฎหมายฉบับนี้ ข้อมูลบางประเภทก็อาจมีการหลีกเลี่ยงไปจัดเก็บด้วยวิธีจัดเก็บด้วยมือและคลื่นแม่เหล็กแทน

ข. จะเป็นการส่งเสริมให้มีการเก็บข้อมูลที่มีลักษณะอันตรายด้วยมือและคลื่นแม่เหล็กแทน เพราะจะไม่ถูกควบคุม

ความเป็นมาของการควบคุมโดยแยกกันนี้ก็คือ แต่เดิมนั้นพรรคสังคมนิยมฝรั่งเศส ต้องการให้ควบคุมการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารทั้งสองกรณี แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแถลงคัดค้านว่า หากจะควบคุมทั้งสองกรณีงานของCNIL จะเพิ่มขึ้นจนไม่มีทางที่จะเป็นการควบคุมที่เป็นไปได้ในทางความเป็นจริง เพราะการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยมือมีจำนวนมากมายมหาศาล รัฐมนตรียุติธรรม เห็นว่าควรจะเริ่มในจุดที่น่าจะเป็นอันตรายที่สุด เสียก่อนก็คือการจัดเก็บด้วยคอมพิวเตอร์

ผลสุดท้ายได้มีการประนีประนอมกันในสภาสูง โดยให้ใช้บทบัญญัติบางมาตรากับการเก็บรวบรวม การบันทึก การรักษาข้อมูลข่าวสารและให้สิทธิเอกชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เก็บด้วยมือบางประเภท ซึ่งจะกำหนดไว้ในรัฐกฤษฎีกาที่ผ่านการพิจารณาของสภาที่ปรึกษาของรัฐแล้วได้ และหากจำเป็นอาจขยายบทบัญญัติบางบทไปยังการเก็บข้อมูลข่าวสารที่ไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์หรือใช้คลื่นแม่เหล็กได้ แต่ข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องมีลักษณะที่เป็นอันตรายเป็นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของบุคคล (มาตรา 45) ในตัวเองหรือในการใช้ร่วมกับการจัดเก็บด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ การขยายบทบัญญัติที่ว่านี้จะทำได้ก็แต่โดยคำแนะนำของ CNIL. ต่อรัฐบาลและรัฐบาลจะเป็นผู้วินิจฉัยว่าจะตรารัฐกฤษฎีกาที่ผ่านการพิจารณาโดยสภาที่ปรึกษาของรัฐหรือไม่

- ข้อกำหนดในการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ กับข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ

ในส่วนนี้แยกพิจารณาได้ เป็นสองประการด้วยกันคือ

ก. การริเริ่มใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร

รัฐบัญญัติฉบับนี้กำหนดกฎเกณฑ์การริเริ่มใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารในเรื่อง 4 เรื่องด้วยกัน กล่าวคือ อำนาจในการริเริ่ม กระบวนการในการริเริ่ม เนื้อหา สภาพบังคับหรือบทลงโทษ

1. อำนาจในการริเริ่มและกระบวนการในการริเริ่ม

รัฐบัญญัติฉบับนี้แยกการริเริ่มการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ ออก เป็นสองประเภทด้วยกัน คือ

1. การเก็บข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ ซึ่งกระทำเพื่อหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลในกฎหมายมหาชนหรือกระทำเพื่อนิติบุคคลในกฎหมายเอกชนที่ดำเนินงานในการให้บริการสาธารณะ

ประเภทแรกนี้รัฐบัญญัติกำหนดไว้อย่างเข้มงวดว่า ก่อนที่จะริเริ่มเก็บข้อมูลข่าวสารหรือริเริ่มใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารได้นั้นจะต้องมีรัฐบัญญัติกำหนดให้อำนาจไว้ หรือจะต้องมีรัฐกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามคำแนะนำของ CNIL .

2. การเก็บข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อที่ไม่ได้กระทำเพื่อหน่วยงานของรัฐ หรือ เพื่อนิติบุคคลในกฎหมายเอกชนที่ดำเนินงานในการให้บริการสาธารณะ ซึ่งหมายถึงการเก็บข้อมูลของเอกชน เพื่อเอกชนเอง

รัฐบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนด เรื่องอำนาจไว้แต่กำหนดเพียงกระบวนการในการแจ้งให้ CNIL. ทราบ อย่างไรก็ตามก็ได้ควบคุมอำนาจในการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารในเรื่องการส่งข้อมูลข่าวสารข้ามประเทศ โดยกำหนดให้มีการขออนุญาตหากจะมีการ

(40)

มาตรา 15 "การใช้คอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลข่าวสารที่กระทำเพื่อรัฐ เพื่อหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ เพื่อนิติบุคคลในกฎหมายเอกชนที่จัดทำบริการสาธารณะ จะใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารได้จะต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้ หรือหากไม่มีรัฐบัญญัติก็จะต้องตราขึ้น เป็นรัฐกฤษฎีกา ภายใต้การแนะนำของ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารและ เสรีภาพ (CNIL.)"

ส่งข้อมูลข่าวสารประ เภทระบุชื่อออกนอกประ เทศฝรั่งเศส ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 37 (41)

"การส่งข้อมูลข่าวสารประ เภทระบุชื่อข้ามประเทศโดยเอกชน จะต้องได้รับอนุญาตตามรายละเอียดที่กำหนดโดยรัฐกฤษฎีกาที่ผ่านสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ ภายใต้การ เสนอแนะของ CNIL"

ข้อยกเว้น หลักดังกล่าวไม่ใช้กับการส่งข่าวสารของหนังสือพิมพ์ข้ามประเทศไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางวิทยุ โทรทัศน์

2. กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับกระบวนการในการแจ้งและการปรึกษา CNIL.

มาตรา 15 , 16 และ 17 ได้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการในการแจ้งต่อ CNIL. ถึงการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลประ เภทระบุชื่อก่อนที่จะลงมือ เก็บข้อมูลและกำหนดให้ปรึกษากับ CNIL. เสียก่อนที่จะ เริ่มใช้คอมพิวเตอร์ เก็บข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

1. การปรึกษา CNIL. ก่อนการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร (Consultation prealable)⁽⁴²⁾

ในกรณีของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐนั้น รัฐบัญญัติมิได้กำหนดไว้เพียง เรื่องอำนาจในการริเริ่มใช้คอมพิวเตอร์กับการ เก็บข้อมูลข่าวสารประ เภทระบุชื่อของรัฐหรือหน่วยงาน เท่านั้น แต่ได้กำหนดกระบวนการในการปรึกษากับ CNIL. ด้วย เมื่อมีคำปรึกษา CNIL. จะต้องให้ความเห็นพร้อม เหตุผล (avis motivé) ก่อนที่จะมีการตรารัฐกฤษฎีกาให้อำนาจในการ เริ่มใช้คอมพิวเตอร์ในการ เก็บข้อมูลของรัฐหรือเพื่อรัฐ (มาตรา 15 วรรค 1) และ CNIL. จะต้องให้ความเห็นดังกล่าวภายในระยะเวลาสอง เดือนนับแต่ได้รับการปรึกษา มิฉะนั้นกฎหมายให้ถือว่าให้ความเห็นชอบ อนึ่งระยะเวลาดังกล่าวอาจขยายไปได้อีกหนึ่งครั้งไม่เกินสอง เดือนโดยคำสั่งของประธาน CNIL. (มาตรา 15 วรรค 3)

(41)

มาตรานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะห้ามการ เลี่ยงกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส โดยการส่งข้อมูลข่าวสารที่ถูกควบคุมไปยังประเทศที่ไม่มีกฎหมายควบคุม (ที่เรียกกันว่า "สวรรค์แห่งข้อมูล")

(42)

กระบวนการนี้ใช้กับรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เท่านั้น ไม่ใช้กับ เอกชน

ถ้า CNIL. ไม่เห็นสมควรให้ใช้คอมพิวเตอร์กับการเก็บข้อมูลข่าวสารของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ การที่จะใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต้องทำเป็นรัฐกฤษฎีกาที่ผ่านความเห็นชอบของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (มาตรา 15 วรรค 2) ⁽⁴³⁾ และถ้าการเก็บข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หาก CNIL. ไม่เห็นด้วย แต่องค์กรนั้น ๆ ยังประสงค์ให้จัดเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วยคอมพิวเตอร์จะต้องให้สภาท้องถิ่น (organe délibérant) เห็นชอบ และมีรัฐกฤษฎีกาที่ผ่านความเห็นชอบของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐโดยอนุมัติตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นด้วย

2. การแจ้งให้ CNIL. ทราบก่อนที่จะมีการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร (déclaration préalable)

การแจ้งให้ทราบนี้แยก เป็นสองวิธีด้วยกัน วิธีการแรกใช้เฉพาะภาค เอกชน เท่านั้น ส่วนวิธีการหลังใช้ทั้งกับภาครัฐและภาค เอกชน

2.1 การแจ้งตามแบบธรรมดา (มาตรา 16)

ในกรณีที่เอกชนต้องการจะใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อต้องแจ้งให้ CNIL. ทราบก่อนที่จะลงมือใช้คอมพิวเตอร์ในการเก็บข้อมูลข่าวสารนั้น (มาตรา 16 วรรค 1) ในใบแจ้งประเภทนี้จะต้องประกอบด้วยคำรับรองว่าจะปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายทุกประการ (มาตรา 16 วรรค 2)

เมื่อมีการแจ้ง CNIL. จะตรวจสอบว่าได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายครบถ้วนหรือไม่ หากเงื่อนไขครบถ้วนตามกฎหมาย CNIL. จะต้องออกไปรับให้ผู้แจ้ง

2.2 การแจ้งอย่างง่าย (déclaration simplifiée)

หาก เป็นการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารประเภทที่เกี่ยวข้องกับงานทั่วไป (routine information) ไม่ว่าจะ เป็นภาครัฐหรือภาค เอกชน ตามมาตรา 17

⁽⁴³⁾ จะเห็นได้ว่าต่างกับรัฐกฤษฎีกาอนุญาตให้จัดเก็บข้อมูลข่าวสารโดยคอมพิวเตอร์ ซึ่ง CNIL. ให้ความเห็นชอบ ซึ่งจะตราขึ้นเป็นรัฐกฤษฎีกาธรรมดา ส่วนกรณี CNIL. ไม่เห็นด้วย หากสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐไม่เห็นด้วยอีก ก็จะใช้จัดเก็บข้อมูลดังกล่าวโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ได้ อันเป็นการควบคุมถึงสองชั้น

กำหนดให้หน่วยงานทั้งของรัฐและ เอกชนที่ประสงค์จะจัด เก็บข้อมูลข่าวสารประเภทนี้ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ แจ้งให้ CNIL, ทราบตามวิธีการที่ง่ายและรวดเร็ว (44) และ เมื่อได้รับใบรับจาก CNIL. ผู้แจ้งก็สามารถใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารได้

เนื้อหาและสภาพบังคับหรือบทลงโทษ

ในภาครัฐนั้น บุคคลผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจให้มีการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารนั้น แยก เป็น 2 ส่วนด้วยกัน

- ระดับรัฐบาล รัฐมนตรีของแต่ละกระทรวง เป็นผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจว่า การเก็บข้อมูลที่ทำ เป็นสำหรับการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้อำนาจของตนอัน เป็น เรื่องภายใน เช่น การเก็บข้อมูล เกี่ยวกับบุคคลากรของกระทรวง (เป็นไปตามคำพิพากษาของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ คดี JAMART 7 ก.พ. 1936)
- ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลอื่น หัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ อาจทำข้อบังคับให้ เก็บข้อมูลข่าวสารที่ เป็นการภายในในส่วน of หน่วยงานนั้น ๆ ได้ (45)

มาตรา 20 ได้กำหนดเนื้อหาของข้อบังคับที่ก่อให้เกิดการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารของรัฐไว้ ดังนี้

"เนื้อหาของข้อบังคับอันมีผล เป็นการทั่วไป ซึ่งกำหนดการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารตาม มาตรา 15 จะต้องระบุถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ชื่อเรียกของการ เก็บข้อมูลนั้น และวัตถุประสงค์ของการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลนั้น
2. หน่วยงานซึ่งบุคคลอาจจะใช้สิทธิในการ เข้าถึงข้อมูลที่ เก็บไว้ได้ดังที่จะกล่าวต่อไป
3. ประเภทของข้อมูลประเภทระบุชื่อซึ่งบันทึกไว้พร้อมด้วยผู้ซึ่งจะใช้ข้อมูลนี้หรือประเภทของผู้ที่จะใช้ข้อมูลซึ่งมีอำนาจที่จะได้รับการแจ้งข้อดังกล่าว

รัฐกฤษฎีกาในสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (les décrets en Conseil d'Etat) อาจจะบัญญัติให้ข้อบังคับที่มีลักษณะทั่วไปอื่น เป็นการจัดตั้งให้มีการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว นั้น โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ การป้องกันประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ

(44)

แนวความคิดในการแจ้งอย่างง่ายนี้ ได้มาจากประสบการณ์ในการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสวีเดน เพราะปรากฏว่าการแจ้งประมาณ 90 % เป็นการใช้คอมพิวเตอร์กับงานทั่วไปที่ไม่มีความสำคัญใด ๆ เลย เช่น เก็บรายชื่อลูกค้า รายชื่อผู้สมัครรับวารสาร เป็นต้น

(45)

ข้อบังคับทั้งสองระดับ จะต้องทำเป็นข้อบังคับอันมีผล เป็นการทั่วไป

(Act Réglementaire)

ไม่ต้องประกาศก็ได้” (46)

ในภาค เอกชนนั้น เนื้อหาที่ เอกชนจะต้องระบุในการแจ้งให้ CNIL. ทราบกำหนดไว้
(47)
ในมาตรา 19 ดังนี้

“ในคำแจ้ง ในการขอความเห็นของ CNIL. ที่จะใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารประเภทใดได้บ้าง จะต้องระบุสิ่งต่อไปนี้

1. บุคคลซึ่งทำคำขอและบุคคลซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจให้มีการ เก็บข้อมูล หรือถ้าในกรณีที่บุคคลดังกล่าวอยู่ในต่างประเทศจะต้องระบุผู้แทนในประเทศฝรั่งเศส
2. ลักษณะพิเศษตลอดจนวัตถุประสงค์สุดท้ายและจะต้องระบุชื่อการ เก็บข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ถ้าหากมี
3. หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ในการ เก็บข้อมูล
4. หน่วยงานซึ่งบุคคลอาจใช้สิทธิ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสารได้และมาตรการที่หน่วยงานดังกล่าวจะช่วยทำให้การ เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เป็นไปได้โดยสะดวก
5. ประเภทของบุคคลที่อาจ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยตรง
6. การ เชื่อมโยงข้อมูลที่ เก็บบันทึกไว้ตลอดจนสิ่งอื่นที่มีลักษณะ เป็นการนำข้อมูลดังกล่าวไปเทียบเคียงหรือไป เชื่อมโยงกับข้อมูลอื่น และจะมีการให้ข้อมูลดังกล่าวกับบุคคลที่สามหรือไม่
7. กฎเกณฑ์ที่วางไว้สำหรับความปลอดภัยของการ เก็บข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และการประกันความลับของบุคคลที่กฎหมายรับรอง
8. หากข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อดังกล่าวจะมีการแลกเปลี่ยนหรือส่งข้ามประเทศฝรั่งเศส กับต่างประเทศ ไม่ว่าโดยรูปแบบใดก็ตามจะต้องระบุไว้ด้วย รวมทั้งข้อมูลที่เก็บไว้ในประเทศฝรั่งเศสหรือนอกประเทศฝรั่งเศสบางส่วน โดยเฉพาะในส่วนที่เก็บไว้ในนอกประเทศฝรั่งเศสก่อนที่จะมีการ เข้ามาขออนุญาตใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวในประเทศฝรั่งเศส

การแก้ไข เปลี่ยนแปลงรายละเอียด เนื้อหาที่ระบุไว้หรือการยกเลิกการใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสาร จะต้องแจ้งให้ CNIL. ทราบ

ในส่วนของรัฐ ถ้าหาก เป็นคำขอความเห็นของ CNIL. ที่กระทบถึงความมั่นคงแห่งรัฐ การทหาร หรือความปลอดภัยสาธารณะอาจไม่ต้องระบุไว้ในคำขอความเห็น”

(46)

โดยหลักแล้วข้อบังคับที่มีลักษณะ เป็นการทั่วไปจะต้องประกาศ เช่นของประเทศ ไทยต้องประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งในกรณียกเว้นนี้กฎกฎหมายของฝรั่งเศสวิจารณ์ว่าไม่ควรจะเขียนข้อยกเว้นไว้เช่นนี้ เพราะการประกาศข้อบังคับนี้ไม่ได้หมายความว่าประกาศแล้วจะต้องให้ประชาชน เข้าไปดูได้ ดังนั้นอย่างน้อยควรประกาศข้อบังคับ เช่นว่านั้นหรือควรแจ้งข้อบังคับ เช่นว่านั้นให้ CNIL. ทราบก็ยังดี เพราะองค์กรนี้เป็นของรัฐ และ CNIL. นี้จะช่วยให้การละเมิดสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เป็นไปได้น้อยที่สุด

(47)

มาตรา 19 นี้ ใช้กับการขอความเห็นต่อ CNIL. ที่จะใช้คอมพิวเตอร์กับข้อมูลข่าวสารประเภทใดได้บ้าง ของหน่วยงานของรัฐอีกด้วย

สภาพบังคับหรือบทลงโทษ

รัฐบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดสภาพบังคับในทางอาญาไว้ในกรณีที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจและกระบวนการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยกำหนดไว้ในมาตรา 41 , 43 และ 44 ดังนี้

กรณีตามมาตรา 41 เป็นการลงโทษบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกระบวนการที่กำหนดไว้ก่อนการลงมือเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ กล่าวคือการไม่แจ้งหรือขอความเห็นตามที่กำหนดไว้จะต้องรับโทษ จำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 2,000 - 200,000 ฟรังก์ หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีตามมาตรา 43 เป็นความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยไม่ชอบ กล่าวคือ บุคคลใดก็ตามนำข้อมูลข่าวสารซึ่งการเผยแพร่อาจจะกระทบต่อชื่อเสียงของบุคคล กระทบต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลไป เผยแพร่โดยไม่ได้รับความยินยอมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการแจ้งนั้น เป็นการแจ้งต่อบุคคลผู้ไม่มีอำนาจจะรับแจ้งโดยปราศจากการอนุญาตจากบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ต้องระวางโทษจำคุก 2 เดือน ถึง 6 เดือน และปรับตั้งแต่ 2,000 - 20,000 ฟรังก์

กรณีมาตรา 44 เป็นความผิดที่เรียกว่าการปิดฝืนการใช้ข้อมูลโดยไม่ชอบ (detournement illicite d'informations) กล่าวคือบุคคลใดก็ตามที่เป็นผู้เก็บข้อมูล ปิดฝืนการใช้ข้อมูลให้ผิดไปจากที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูลที่แจ้งไว้แต่ต้น จะต้องรับโทษจำคุก 1 ปี ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 2000,000 ฟรังก์ (48)

(49)

ข. การบันทึกข้อมูลข่าวสาร

รัฐบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดเกี่ยวกับการเก็บ, การบันทึกและการรักษาข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อ โดยกำหนดที่มา ระยะเวลาในการเก็บรักษา : ห้ามการเก็บข้อมูลข่าวสารบางประเภทและกำหนดสภาพบังคับในทางอาญาไว้ด้วย

- ที่มาของข้อมูลและระยะเวลาในการเก็บรักษา

ข้อมูลข่าวสารจะต้องได้รับการเก็บรักษาโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง กล่าวคือ บุคคลจะใช้ข้อมูลประเภทใดภายหลังจากที่มีการแจ้งหรือทำคำขอความเห็นแล้ว บุคคล

(48)

Herbert MAÏSL , op.cit. , nos.10 - 17

(49)

Ibid. , nos. 10 - 20

ผู้หนึ่งจะต้อง เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เอง จะให้บุคคลที่สาม เก็บไม่ได้⁽⁵⁰⁾ เว้นแต่จะมี กฎหมายกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น

- กฎเกณฑ์เกี่ยวกับที่มาและระยะเวลาในการเก็บรักษา

ตามรัฐบัญญัตินี้ได้บัญญัติใน เรื่องที่มาและระยะเวลาในการ เก็บรักษาข้อมูล ข่าวสารประเภทระบุชื่อไว้ในมาตรา 27 และมาตรา 28 ดังจะได้กล่าวถึงในรายละเอียด ในบทที่ 5 ว่าด้วยสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงสถานที่ เก็บและลักษณะ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน และบทที่ 7 ในหัวข้อว่าด้วยสิทธิที่จะถูกลืม

นอกจากนี้ตาม มาตรา 29 และ 45 ได้กำหนดหน้าที่ของบุคคลผู้ซึ่ง ส่งให้มีการ เก็บข้อมูลประเภทระบุชื่อขึ้นไม่ว่าจะ เป็นการ เก็บด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยมือก็ตาม จะต้องรับรองต่อบุคคลผู้ เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้นว่าจะดำ เนินการ เท่าที่จำเป็น เพื่อ ป้องกันความปลอดภัยในส่วนที่ เกี่ยวกับข้อมูล และต้องรับรองว่าข้อมูลนั้นจะไม่ถูกตัดแปลง ทำให้ เสียหายหรือส่งไปให้กับบุคคลที่สามซึ่งไม่มีอำนาจ

- ข้อจำกัดในการบันทึกข้อมูลข่าวสาร

ข้อจำกัดในการบันทึกข้อมูลนั้นกำหนดไว้ในมาตรา 26 และมาตรา 45 กล่าวคือ เป็นการรับรองสิทธิของบุคคลที่ถูก เก็บข้อมูลในอันที่จะปฏิเสธ โดย เหตุผลที่ชอบธรรมในการ เก็บข้อมูลดังกล่าวดังมีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 26 "บุคคลธรรมดาทุกคนมีสิทธิที่จะคัดค้านว่าข้อมูลประเภทระบุชื่อในส่วนที่ เกี่ยว กับตนไม่สมควรที่จะ เก็บไว้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัด เก็บไว้โดยคอมพิวเตอร์หรือด้วยมือ โดย จะต้อง มี เหตุผลอันชอบธรรมในการคัดค้านนั้น

สิทธิที่จะคัดค้านของ เอกชนไม่อาจจะใช้ได้ในการ เก็บข้อมูลข่าวสารที่ระบุไว้ในมาตรา 15"⁽⁵¹⁾

ข้อมูลข่าวสารอีกประเภทหนึ่งที่ห้ามประชาชนใช้สิทธิคัดค้านก็คือข้อมูลข่าวสารตามมาตรา

(50)

ที่เป็น เช่นนี้ มิได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษ แต่เพราะ เป็นหลักทั่วไป เพราะ ว่าโดยหลักความลับในทางวิชาชีพได้รับความคุ้มครองในมาตรา 378 ของประมวลกฎหมายอาญา ฝรั่งเศส หากให้บุคคลที่สาม เก็บความลับนั้น ๆ ก็จะไม่เป็นความลับ นอกจากนี้มาตรา 9 ของ ประมวลกฎหมายแพ่งก็ได้คุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลทั่วไปไว้

(51)

ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 คือข้อมูลข่าวสารที่รัฐ เก็บโดยผ่านการตรา เป็น กฎหมายของฝ่ายบริหารแล้ว

(52)

45 (2) ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยราชการจัดเก็บไว้อีกเช่นกัน

นอกจากนี้มาตรา 25 ได้วางหลักทั่วไปไว้ว่า "การเก็บข้อมูลข่าวสารโดยวิธีการที่ฉ้อฉล ไม่สุจริตหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่อาจจะกระทำได้" หลักทั่วไปนี้ใช้ทั้งการเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยมือและคอมพิวเตอร์

- ข้อกำหนดห้ามการเก็บข้อมูลข่าวสารบางประเภท

รัฐบัญญัติฉบับนี้ได้ยึดถือแนวทางตามที่รายงาน TRICOT เสนอไว้ โดยรายงานดังกล่าวไม่ได้มีการทำบัญชีรายชื่อของข้อมูลข่าวสารประเภทที่เก็บไม่ได้ดังเช่นรายงานบางประเภท ทั้งนี้สืบเนื่องมาผู้บัญญัติกฎหมายและกรรมการ TRICOT เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่เป็นอันตราายในตัวเองมีอยู่ค่อนข้างน้อย กล่าวคือ จะเป็นอันตราายได้ก็โดยเหตุอื่น เช่น คุณสมบัติของผู้เก็บข้อมูล วัตถุประสงค์สุดท้ายในการใช้ข้อมูล ตลอดจนการเปรียบเทียบหรือเชื่อมโยงข้อมูลนั้นกับข้อมูลอื่น ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้นกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสจึงเลือกที่จะกำหนดห้ามบันทึกข้อมูลข่าวสารในสองเรื่องหลัก โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 31 , 32 และ 33 ข้อห้ามนี้ตามมาตรา 45 วรรค 1 กำหนดให้ใช้ทั้งกับการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์และการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยมืออีกด้วย

รายละเอียดของข้อห้ามดังกล่าวทั้งสองกรณีมีดังนี้

กรณีแรก ตามมาตรา 30 ระบุให้ศาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้นมีสิทธิเก็บข้อมูลระบุชื่อเกี่ยวกับ การกระทำความผิด การลงโทษ การพิพากษาลงโทษหรือการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาได้แต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ภายในขอบอำนาจที่ระบุไว้ในกฎหมายของหน่วยงานนั้น ๆ เว้นแต่รัฐบัญญัติจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

(52)

ตามมาตรา 26 วรรคแรก สังเกตได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่พยายามสร้างดุลยภาพระหว่างบุคคลที่ถูกจัดเก็บข้อมูลกับบุคคลที่เก็บข้อมูล และเมื่อกฎหมายยอมรับสิทธิที่จะคัดค้านดังกล่าวของบุคคลธรรมดาโดยจะต้องมีเหตุผลอันชอบธรรม (raisons légitimes) ก็หมายความว่ามาตรา 26 กำลังรับรองประเภทของคดีซึ่งจะเกิดขึ้นจากข้อพิพาทว่า อะไร เป็นสิ่งที่เก็บได้หรือไม่ได้ และเป็น เรื่องที่ผู้พิพากษาจะต้องตัดสินใจว่าอะไร เป็น เหตุผลที่ชอบธรรม ในเรื่องนี้กฎหมายของฝรั่งเศสเองก็ เห็นว่า เป็นแนวความคิดที่ค่อนข้างกว้างและคลุมเครือและผู้พิพากษาเองก็คงจะต้องตีความโดยดูว่าแนวโน้มที่จะกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในการเก็บข้อมูลประเภทนั้น และความจำเป็นในการเก็บข้อมูล เป็นอย่างไร

ตัวอย่างของการเก็บข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ สิ่งที่เรียกว่า Casier judiciaire อันหมายถึงประวัติอาชญากรรม และยังหมายความต่อไปถึงข้อมูลข่าวสารที่กรมสรรพากร เก็บไว้เกี่ยวกับการกระทำความผิดของผู้เสียภาษี

ข้อยกเว้น ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดข้อยกเว้นในกรณีแรกนี้อยู่สามประการด้วยกันกล่าวคือ

- ตามมาตรา 30 นิติบุคคลที่จัดทำบริการสาธารณะอาจจะจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวนี้ได้ ภายใต้ความเห็นชอบของ CNIL. ตัวอย่างของนิติบุคคลดังกล่าว เช่น ธนาคารแห่งประเทศฝรั่งเศส (Banque de France) อาจเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับ เช็คได้

- ตามมาตรา 30 วรรคสอง บริษัทประกันภัยซึ่งเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ขับขี่ อาจเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรณีนี้อันเกี่ยวกับผู้ขับขี่ได้ ตราบเท่าที่ยังไม่มีหน่วยงานโดยตรงที่จะจัดเก็บข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้

- ตามมาตรา 33 หนังสือพิมพ์ทั้งหลายก็สามารถเก็บข้อมูลในกรณีนี้ได้เช่นกัน

กรณีที่สอง เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ เชื้อชาติ สัญชาติ ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นในทางการเมือง ทางปรัชญาและทางศาสนาหรือข้อมูลเกี่ยวกับการ เป็นสมาชิก สหภาพแรงงาน

ข้อยกเว้น ในกรณีที่สองนี้มีข้อยกเว้นอยู่ 4 ประการด้วยกัน คือ

- หากผู้ที่ถูกเก็บข้อมูลหรือเกี่ยวข้องให้ความยินยอมในการเก็บข้อมูลเหล่านี้ ก็สามารถจะจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวได้

- อาจมีการเก็บข้อมูลเหล่านี้ได้ เพื่อวัตถุประสงค์อันเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ (intérêt public) ภายใต้ข้อเสนอนั้นหรือภายใต้ความเห็นชอบของ CNIL. โดยจะต้องทำเป็นรัฐกฤษฎีกาในสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ

- ศาลาจากรอาจมีการบันทึกเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นสมาชิกได้ นอกจากนี้ กลุ่มต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางศาสนา ทางปรัชญา ทางการเมืองหรือที่เป็นสหภาพแรงงานก็อาจมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิก ตลอดจนที่อยู่ของสมาชิกในคอมพิวเตอร์ก็ได้ แต่จะต้องเก็บ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกหรือบุคคลที่เห็นด้วยเท่านั้น ซึ่งกฎหมายไม่ได้มีการควบคุมการเก็บข้อมูล

(53)

ข่าวสารประเภทนี้เลย

- หน่วยงานทางหนังสือพิมพ์ อาจเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ หรือด้วยมือ เกี่ยวกับการกระทำความผิด การพิพากษาให้ลงโทษ และการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย ตลอดจนการเป็นสมาชิกในทางการเมืองหรือทางสหภาพแรงงาน แนวความคิดเกี่ยวกับทางศาสนา ตลอดจนเชื้อชาติและสัญชาติได้⁽⁵⁴⁾

สภาพบังคับหรือบทลงโทษ (มาตรา 42)

การฝ่าฝืนข้อกำหนดในเรื่องนี้ กล่าวคือ มาตรา 25 , 26 และ 28 - 31 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี - 5 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 2,000,000 ฟรังก์

- ข้อกำหนดในการรับรองคุ้มครองสิทธิของบุคคล

ตามรัฐบัญญัติฉบับนี้ ได้บัญญัติรับรองคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ กล่าวคือ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตน สิทธิที่จะรู้ว่ามียังข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนจัดเก็บอยู่หรือไม่ สิทธิแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตน และสิทธิที่จะถูกลืม ซึ่งจะได้อธิบายถึงรายละเอียดของการรับรองคุ้มครองสิทธิดังกล่าวนี้ต่อไปในบทที่ 5 , 6 และ 7

ข้อสรุป

รัฐบัญญัติลงวันที่ 6 มกราคม 1978 ว่าด้วยการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์และ เสรีภาพ ของประเทศฝรั่งเศสฉบับนี้นับได้ว่าเป็นกฎหมายที่ลักษณะสมบูรณ์อย่างยิ่งฉบับหนึ่ง นับตั้งแต่การควบคุมข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อที่จัดเก็บด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์และที่จัดเก็บด้วยมือบางประเภท การกำหนดให้มืองค์กรอิสระที่เรียกว่า CNIL , เข้าควบคุมดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย ทั้งยังให้อำนาจและความ

(53)

ในประการนี้จะ เห็นได้ว่าเป็นการประนีประนอมระหว่าง เสรีภาพในการรวมตัว กับสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

(54)

ในประการนี้ เป็นการประสานระหว่าง เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เข้ากับ สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เข้าด้วยกัน และการใช้ข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บไว้ของหนังสือพิมพ์ก็จะถูกควบคุม อย่าง เข้มงวดโดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องและหากใช้ผิดประเภทก็ต้องรับผิดชอบในทางละเมิดอีกด้วย

เป็นอิสระแก่องค์กรดังกล่าว การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องขอความเห็นจาก CNIL ในการจัดตั้งระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์และการกำหนดให้ภาคเอกชนแจ้งการที่จะจัดเก็บข้อมูลข่าวสารประเภทระบุชื่อด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดแบบฟอร์มการแจ้งตามปกติและแบบง่าย การรับรองคุ้มครองสิทธิของบุคคล ฯลฯ เหล่านี้ รวมทั้งยังได้กำหนดสภาพบังคับในทางอาญาหรือบทลงโทษไว้ค่อนข้างสูง ฉะนั้น เมื่อศึกษา เปรียบเทียบกับบทบัญญัติในเรื่องนี้ของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษแล้ว จะเห็นได้ถึงคุณสมบัติของกฎหมายในเรื่องนี้ของประเทศฝรั่งเศสโดยแจ้งชัด กล่าวคือกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติถึงเรื่องต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอนไว้โดยละเอียดและได้มีการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในนานาประเทศในเรื่องเดียวกันนี้เสียก่อนที่จะได้กำหนดข้อบัญญัติต่าง ๆ ในกฎหมายฉบับนี้ ดังนั้นจึงทำให้สามารถตัดปัญหาและจุดบกพร่องต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้นแล้วในหลายประเทศออกไปได้ รัฐบัญญัติของประเทศฝรั่งเศสฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายที่ควรค่าแก่การยึดถือเป็นแบบอย่างฉบับหนึ่ง และโดยเหตุนี้เองอนุสัญญาของกลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจยุโรปที่จะได้ทำการพิจารณาในส่วนถัดไปนี้จึงได้รับเอาหลักการสำคัญของรัฐบัญญัติฉบับนี้ไปบรรจุไว้ในบทบัญญัติต่าง ๆ ของอนุสัญญาดังกล่าวอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยดังจะได้ทำการพิจารณาศึกษากันต่อไป

โครงสร้างของการควบคุมการใช้ข่าวสารและกฎหมายที่ใช้ควบคุมของประเทศ

อังกฤษ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่หนึ่ง ว่าแต่เดิมนั้นสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลไม่เป็นที่ยอมรับด้วยเหตุผลหลายประการ รวมทั้งเพราะเห็นว่าขัดแย้งกับสิทธิที่จะแสดงความเห็นโดยเสรี ฯลฯ และแม้จะมีการคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลก็เป็นไปในกฎหมายบางฉบับ ซึ่งมีได้กล่าวไว้โดยแจ้งชัดว่า เป็นการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลและทั้งการคุ้มครองที่ให้แก่ยังไม่เพียงพอกับทุกกรณี⁽⁵⁵⁾

อย่างไรก็ตามประเทศอังกฤษก็มีความรู้สึกราวประการอยู่บ้างว่าบางทีอาจจะต้องมีกฎหมายดังกล่าว ในปี 1970 รัฐบาลอังกฤษจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการชั้นชุดหนึ่งมีชื่อว่า Younger Committee เพื่อพิจารณาศึกษาว่ามีความต้องการที่จะให้มีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองประชาชน

(55) ดู Consumer Credit Act 1974, section 158, 159

พลเมืองและประโยชน์ในทางการค้าและอุตสาหกรรมต่อการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลซึ่งกระทำขึ้นโดยบุคคลหนึ่ง ๆ หรือองค์กร หรือบริษัทในภาคเอกชนหรือไม่ คณะกรรมการชุดนี้ได้ร้องขอให้ขยายอำนาจของตนให้ครอบคลุมถึงภาครัฐด้วยแต่ก็ได้รับการปฏิเสธ ซึ่งจากรายงานของคณะกรรมการดังกล่าวไว้ชี้ให้เห็นว่า ในขณะนั้นยังไม่ปรากฏหลักฐานอันแน่ชัดว่า คอมพิวเตอร์จะคุกคามต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลแม้ว่าอาจเกิดการคุกคามดังกล่าวขึ้นได้ในอนาคตก็ตาม

ในปี 1976 รัฐบาลอังกฤษได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดอื่นขึ้นมาชื่อ Lindon Committee เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำต่อรัฐบาลในเรื่องมาตรฐานในการใช้คอมพิวเตอร์เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากเดิมต้องการทราบว่ากฎหมายประเภทนี้จำเป็นหรือไม่ ไปสู่การตัดสินใจที่จะสร้างกฎหมายดังกล่าวขึ้นมา โดยไม่พิจารณาว่าจำเป็นจะต้องมีกฎหมายเช่นนั้น ๆ หรือไม่ คณะกรรมการชุดนี้ได้ใช้เวลาพิจารณาศึกษาเพื่อหาตัวอย่างการใช้คอมพิวเตอร์ในทางที่ผิดถึง 3 ปี แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ อย่างไรก็ตามก็ตามคณะกรรมการได้จัดทำข้อเสนอที่ค่อนข้างละเอียดที่จะให้มีองค์กรที่จะควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์โดยอาศัยตัวบทกฎหมายแบบประมวลที่มีลักษณะ มีตยูนซึ่งวางหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติไว้ แต่ในขณะที่เสนอรายงานนั้น เป็นเวลาที่รัฐบาลชุดใหม่เข้ารับตำแหน่ง และได้กระทำการตัดองค์กรควบคุมที่ไม่จำเป็นออก รายงานของคณะกรรมการชุดนี้จึงไม่ได้รับความสนใจใด ๆ

ในระยะเวลาดังกล่าวนี้ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในยุโรปตอนเหนือค่อนข้างจะต่างออกไปจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศอังกฤษ โดยมีหลายประเทศได้ดำเนินการจัดทำกฎหมายเพื่อคุ้มครองการเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการเคลื่อนไหวในตลาดร่วมยุโรปอันเป็นผลให้มีการจัดทำ Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data ซึ่ง European Commission ได้ร้องขอให้รัฐสมาชิกของกลุ่มประชาคมยุโรปให้ลงนามและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาฉบับนี้ก่อนสิ้นปี ค.ศ. 1982 และเสนอแนะด้วยว่าเป็นสิ่งที่พึงต้องกระทำ นอกจากนี้ European Parliament ได้มีมติเรียกให้ดำเนินการให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาและดำเนินการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

(56)
ต่อไป

(56)

ดู Clive Rumbelow, op.cit., 153-154

ประเทศอังกฤษได้ให้สัตยาบันต่ออนุญัตฉบับดังกล่าวในวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1981 และเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาฉบับนี้อังกฤษได้ตรากฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารมีชื่อว่า Data Protection Act 1984 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1984

จากการศึกษากฎหมาย Data Protection Act ของประเทศอังกฤษ ผู้เขียนพบลักษณะดังต่อไปนี้

1. ที่มาของกฎหมายฉบับนี้ เห็นได้ว่าประเทศอังกฤษไม่มีเจตนาที่จะออกกฎหมายนี้ด้วยตนเอง แต่ที่ต้องออกกฎหมายฉบับนี้เพราะ เหตุที่ตน เป็นสมาชิกในกลุ่มตลาดร่วมยุโรป จึงได้รับความกดดันจากกลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจยุโรป เพื่อให้ดำเนินการให้สัตยาบันอนุสัญญาดังกล่าว และดำเนินการออกกฎหมายให้เป็นไปตามหลักการของอนุสัญญา

ความกดดันดังกล่าวนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ประเทศในภาคพื้นยุโรปมีกฎหมายคุ้มครองการใช้ข้อมูลข่าวสารแล้ว แต่ประเทศอังกฤษปราศจากกฎหมายดังกล่าว ซึ่งหากปล่อยให้ เป็นไปในลักษณะนี้ก็ย่อมจะเกิดผลกระทบต่อประเทศในภาคพื้นยุโรป ซึ่งมีกฎหมายที่คุ้มครองในเรื่องดังกล่าว เพราะผู้เก็บและใช้ข้อมูลสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายของประเทศนั้น ๆ โดยเคลื่อนย้ายการปฏิบัติงานของเขา เหล่านั้นไปสู่ประเทศอังกฤษ และหากประเทศอังกฤษไม่มีกฎหมายที่จะคุ้มครองดัง เช่นที่ประเทศในภาคพื้นยุโรปหลาย ๆ ประเทศมีอยู่ ประเทศอังกฤษก็จะมีสภาพที่เรียกว่า "สวรรค์แห่งข้อมูลข่าวสาร" อัน เป็นสภาพที่กลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคม เศรษฐกิจยุโรปที่มีกฎหมายควบคุมคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวจะยอมให้เกิดมิขึ้นไม่ได้

2. กฎหมายของประเทศอังกฤษฉบับนี้ ตราขึ้นโดยใช้บังคับควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล ในทุกประเภทกิจการทั้งต่อภาครัฐและภาคเอกชน อันต่างไปจากลักษณะการตรากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ด้วยกัน โดยเทคนิคดังกล่าวที่ประเทศอังกฤษใช้เป็นเทคนิค เดียวกันกับ เทคนิคของประเทศในภาคพื้นยุโรป

3. กฎหมายฉบับนี้ได้วางหลักการคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารเอาไว้หลายรูปแบบด้วยกัน และกำหนดข้อยกเว้นหลักการนั้น ๆ ไว้หลายกรณีตามความเหมาะสมของแต่ละภาคงาน และเพื่อรักษาดุลยภาพในการให้ความคุ้มครองต่อเอกชนคนหนึ่ง ๆ กับการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของประเทศรวมทั้งให้อำนาจแก่ Secretary of State ในการออกข้อกำหนดยกเว้นต่อหลักการในเรื่องนี้ตามความเหมาะสมในหลายกรณีด้วยกัน

4. กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีชื่อว่า Data Protection Registrar เป็นผู้ควบคุมและการ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งกำหนดให้บุคคลหรือองค์กรที่ประสงค์จะ เก็บหรือถือข้อมูลข่าวสารอัน เดียวกับบุคคลต้องขออนุญาตและจดทะเบียนต่อ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวนี้

5. กฎหมายนี้ใช้บังคับ เพียงแต่ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวบุคคลซึ่งได้รับการจัด เก็บโดย ระบบคอมพิวเตอร์ เท่านั้น ไม่รวมไปถึงการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารในรูปแบบอื่น

1. องค์กรหรือรูปแบบที่ใช้ในการควบคุม

ตาม Data Protection Act ได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่ง เรียกว่า Data Protection Registrar และคณะกรรมการพิเศษ ซึ่ง เรียกว่า Data Protection tribunal ขึ้น

Data Protection Registrar จะได้รับการแต่งตั้งขึ้นโดยองค์ประชุมของ ประเทศ และอยู่ในตำแหน่งวาระละ 5 ปี (57)

อำนาจหน้าที่ของ Data Protection Registrar พอสรรูปในสาระสำคัญได้ ดังนี้

- มีหน้าที่พิจารณาอนุญาตการขออนุญาตจัด เก็บข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับบุคคล (58)

- มีหน้าที่ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ ว่ามีการล่วงละเมิด หลักการคุ้มครองข้อมูล ข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล ตามกฎหมายฉบับนี้หรือไม่

- มีอำนาจหน้าที่ในการส่งคำเตือน (notice) 3 ประเภท ในกรณีพบว่าการ ล่วงละเมิด คำเตือนฉบับแรก เป็นการแจ้งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องในระยะ เวลาที่กำหนด คำเตือน ประเภทที่สอง เป็นการเตือนซ้ำ ถ้ายังไม่ปฏิบัติตามคำเตือนหลังนี้จะดำเนินการ เพิกถอนทาง ทะเบียน คำเตือนประเภทสุดท้าย เป็นคำเตือนที่เรียกว่า Transfer prohibition notice เป็นการห้ามการที่จะสื่อข้อมูลข้ามแดนอัน ผิดไปจากที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้ (59)

- หน้าที่ในการประกาศโฆษณาถึงการปฏิบัติตามหลักการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของ ผู้ใช้ข้อมูลและผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคอมพิวเตอร์

(57) ดู Data Protection Act 1984, section 3, schedule 2 2(1)

(58) Ibid., section 4

(59) Ibid., section 10, 11, 12

-อำนาจในการพิจารณาคำร้องของผู้เสียหายว่ามีการล่วงละเมิดหลักการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร หรือล่วงละเมิดกฎหมายนี้และดำเนินการโดยไม่ชักช้า แจ้งให้บุคคลนั้น ๆ ทราบถึงการพิจารณาและมาตรการที่จะใช้

-หน้าที่จัดทำรายการทั่วไป เสนอต่อรัฐสภาเป็นรายปี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคนใน เรื่องที่ เห็นสมควร (60)

Data Protection tribunal นั้น ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง เป็นไปตามที่แต่งตั้ง และประกอบไปด้วยกรรมการดังนี้ (61)

-ประธาน ซึ่งแต่งตั้งโดย Lord Chancellor ภายหลังปรึกษากับ Lord Advocate

-ผู้ทำการแทนประธาน ซึ่งการแต่งตั้งและการกำหนดจำนวนอยู่ในอำนาจของ Lord Chancellor

-กรรมการ ซึ่งการแต่งตั้งและการกำหนดจำนวนอยู่ในอำนาจของ Secretary of State (62)

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิเศษนี้ พอสรุปในสาระสำคัญได้ดังนี้คือ

-รับพิจารณาอุทธรณ์ใน เรื่องการปฏิเสธการจดทะเบียนของ Registrar รวมทั้งการปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียน

-รับพิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับ การออกคำเตือนของ Registrar

-มีอำนาจในการที่จะพิจารณาบททวนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับ เรื่องที่อุทธรณ์

-มีอำนาจสั่งให้ Registrar ดำเนินการใหม่ หรือยกอุทธรณ์นั้น ๆ

เสีย (63)

(60) Ibid., section 36

(61) Ibid., section 3(3)

(62) Secretary of State เป็นตำแหน่งรัฐมนตรีที่สำคัญของอังกฤษ ตัวอย่างเช่น ร.ม.ต.มหาดไทย และ ร.ม.ต.ต่างประเทศ ทั้งสองอาจร่วมประชุมในสภาผู้แทน Secretary of State แต่ละคนมีอำนาจกระทำหน้าที่ Secretary of State แต่ละคนได้รับอำนาจ Secretary of State อาจจะมีผู้ช่วยเป็นรัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวงหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้

(63)

Data Protection Act 1984. Section 13,14

2. กฎหมายซึ่งใช้ในการควบคุม

กฎหมายหลักที่ใช้ในการควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลของประเทศอังกฤษ ก็คือ Data Protection Act 1984 พอสรุประสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ได้ดังนี้

ขอบเขตการใช้ Data Protection Act

Data Protection Act ใช้บังคับทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชนในเรื่องข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล (personal data)⁽⁶⁴⁾ ที่เก็บสะสมไว้ในราชอาณาจักรอังกฤษ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ กฎหมายนี้ไม่ใช้บังคับต่อผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสาร หรือต่อบุคคลผู้ปฏิบัติการในสำนักงานคอมพิวเตอร์ที่การเก็บและใช้ และการให้บริการด้านข่าวสารนั้นอยู่นอกราชอาณาจักรอังกฤษ รวมทั้งไม่ใช้บังคับต่อข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกระบวนการทางข้อมูลของข่าวสารนั้น ๆ จัดทำขึ้นนอกราชอาณาจักรอังกฤษ เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารนั้นใช้หรือมุ่งหมายที่จะใช้ภายในราชอาณาจักรอังกฤษ⁽⁶⁵⁾

หลักการคุ้มครองตาม Data Protection Act

ตาม Data Protection Act นั้น ได้กำหนดหลักการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลในด้านข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล โดยมีข้อกำหนดดังนี้

- กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรผู้ต้องการจะถือหรือ เก็บสะสมข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลจะต้องดำเนินการขออนุญาตจดทะเบียนต่อ Data Protection Registrar⁽⁶⁶⁾

(64) ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล ตามกฎหมายนี้ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บไว้โดยระบบคอมพิวเตอร์ อันประกอบไปด้วยข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลธรรมดา (ไม่รวมถึงบุคคลตามกฎหมาย เช่น นิติบุคคล) ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวสามารถพิสูจน์หรือชี้ถึงบุคคลหนึ่ง ๆ ได้โดยตัวข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เอง หรือโดยประกอบเข้ากับข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่อยู่ในครอบครองของผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น และรวมไปถึงความเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ แต่ไม่รวมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายหรือความตั้งใจใด ๆ ของผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ

(65) ดู Data Protection Act 1984, section 38(1), 35(5)

(66) Ibid., section 5(1)

ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ โดยให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย และกำหนดให้มี Data Protection Tribunal ขึ้น เพื่อพิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของ Registrar ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

- กำหนดห้ามบุคคลผู้ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานคอมพิวเตอร์ หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลโดยปราศจากอำนาจ ถ้าบุคคลใดฝ่าฝืนโดยเจตนา หรือโดยไม่นำพามาถึงผลที่จะเกิดขึ้นถือว่ากระทำผิดตามกฎหมายนี้⁽⁶⁷⁾

- กำหนดสิทธิของบุคคลผู้ถูกระบุในข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ⁽⁶⁸⁾ เช่น สิทธิที่จะได้ทราบ ว่าตนถูกระบุอยู่ในข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือไม่ ถ้าระบุ ระบุไว้อย่างไร สิทธิที่เข้าสู่ข้อมูล ข่าวสารอันเกี่ยวกับตน สิทธิในการแก้ไขหรือลบล้างข้อมูลข่าวสารดังกล่าวที่ผิดพลาด สิทธิที่จะอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่ สิทธิที่จะได้รับค่าเสียหาย กรณีได้รับความเสียหายจากข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ผิดพลาด

- กำหนดหลักการคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลไว้ ดังนี้⁽⁶⁹⁾

1. ข่าวสารที่จะได้รับการจัดเก็บไว้ในรูปของข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลจะต้องได้มาโดยถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย และการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล จะต้องเป็นไปโดยถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย

2. ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลจะถือหรือเก็บสะสมไว้ได้เพียงเท่าที่ระบุไว้ในการจดทะเบียนและด้วยวัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมาย เท่านั้น

3. ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ถือหรือจัดเก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ใด จะต้องใช้หรือเปิดเผยไม่เกินไปกว่าวัตถุประสงค์นั้น

4. ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่จัดเก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ใดจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องไม่เกินไปกว่าความสัมพันธ์ซึ่งเกี่ยวข้องที่มีอยู่ต่อวัตถุประสงค์นั้น

5. ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล จะต้องได้รับการจัดทำให้ถูกต้องทันสมัยเท่าที่จำเป็น

(67) ดู Ibid., Section 15

(68) Ibid., Part III Section 21-24

(69) ดู ภาคผนวก Data Protection Act 1984 Part I

6. ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่จัดเก็บหรือถือไว้จะต้องไม่จัดเก็บหรือถือไว้นานไปกว่าที่จำเป็นต่อวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ

7. บุคคลหนึ่ง ๆ จะได้รับสิทธิดังต่อไปนี้

- สิทธิที่จะได้รับการบอกกล่าวจากบุคคลผู้เก็บหรือถือข้อมูลข่าวสารว่าตนได้ถือหรือเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวนี้ ๆ หรือไม่

- สิทธิที่จะเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนเอง ที่บุคคลอื่นถือหรือจัดเก็บไว้ ซึ่งทั้งการบอกกล่าวและการเข้าถึงข่าวสารจะต้องเป็นไปในระยะเวลาอันสมควรโดยปราศจากความชักช้าหรือค่าใช้จ่ายเกินควร

- สิทธิที่จะแก้ไขหรือลบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวตามสมควร

8. ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่จัดเก็บไว้โดยบุคคลผู้ถือหรือเก็บข้อมูลข่าวสาร หรือเกี่ยวข้องกับบริการซึ่งจัดหาโดยผู้ดำเนินการในสำนักงานคอมพิวเตอร์ จะต้องได้รับการจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยอันเหมาะสมต่อการเข้าถึง จัดการ เปิดเผย หรือทำลายโดยปราศจากอำนาจ และต่อการสูญหายหรือทำลายลงโดยอุบัติเหตุ

ข้อยกเว้นตาม Data Protection Act

Data Protection Act ได้กำหนดข้อยกเว้นต่าง ๆ จากบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ ไว้ในกรณีดังต่อไปนี้⁽⁷⁰⁾

- กรณีเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล อาจได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึง⁽⁷¹⁾ บทบัญญัติว่าด้วยการชดเชยค่าเสียหาย⁽⁷²⁾ บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไข⁽⁷³⁾ บทบัญญัติห้ามเปิดเผยและบทบัญญัติในส่วนที่สองของกฎหมายนี้⁽⁷⁴⁾ หากเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

(70) ดู *op.cit.*, section 26-35

(71) *Ibid.*, section 21

(72) *Ibid.*, section 22, 23

(73) *Ibid.*, section 24

(74) บทบัญญัติในส่วนที่สองดังกล่าว เป็นบทบัญญัติอันว่าด้วยการจดทะเบียนต่อ Registrar

-กรณี เกี่ยวด้วยอาชญากรรมและภาชีอากร

ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวบุคคลที่ เก็บหรือถือไว้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกัน หรือสืบหาเกี่ยวกับอาชญากรรม การจัดหรือดำ เนินคดีผู้กระทำผิดทางอาญา หรือประ เหม็นหรือ จัด เก็บภาชี เหล่านี้ได้รับการยก เว้นจากบทบัญญัติการ เข้าถึง ถ้าการ เข้าถึงก่อให้เกิดความ เสียหาย ต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว นอกจากนี้หากมีการถือหรือจัด เก็บไว้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายและ ข้อมูลข่าวสารนี้ประกอบไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่มาจากกรอบครองของบุคคล อื่น เพื่อวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้วก็ได้รับการยก เว้นจากการ เปิด เผย เช่นกัน และถ้าหากการ เปิด เผย เป็นไป เพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้น หรือการใช้บทบัญญัติห้าม เปิด เผยตามกฎหมายนี้จะก่อให้เกิด ความ เสียหายต่อกรณี เหล่านี้ ก็จะได้รับยก เว้นจากบทบัญญัติห้าม เปิด เผย

-กรณี เกี่ยวด้วยงานด้าน สุขภาพและสังคม

ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารนั้นประกอบไปด้วย ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวบุคคล ใน เรื่องสุขภาพทางร่างกายและจิตใจของบุคคล Secretary of State อาจออกคำสั่งให้ได้รับ การยก เว้นจากบทบัญญัติ เรื่อง การ เข้าถึงของบุคคลหรืออาจแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัตินั้น ๆ นอกจากนี้ ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จะต้อง เก็บ ไว้หรือได้มาในระหว่างการดำ เนินงานด้านสังคมอัน เกี่ยวบุคคล ซึ่งถือ เก็บไว้โดยกระทรวงทบวงกรมของรัฐบาลหรือ เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น ฯลฯ Secretary of State อาจออกคำสั่งยก เว้นจากบทบัญญัติ เรื่องการ เข้าถึงของบุคคลหรืออาจปรับปรุงแก้ไข บทบัญญัติได้ เช่นกัน อย่างไรก็ตามในกรณีหลังนี้จะยก เว้นหรือปรับปรุงแก้ไขได้ เฉพาะ เมื่อการ ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลร้ายต่อการดำ เนินงานด้านสังคมให้ลุกล่งไป

-กรณี เกี่ยวด้วยการออกกฎระเบียบด้านการบริการทางการเงิน

ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวบุคคลที่จัด เก็บหรือถือไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย อันอาจ เป็นหน้าที่ซึ่ง Secretary of State ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของมาตรานี้ หรือ เป็นหน้าที่ซึ่งให้ไว้ตามกฎหมายใด ๆ ในการที่จะกำหนด ฯลฯ เพื่อคุ้มครอง สมาชิกของสังคมต่อความสูญเสียทางการเงินอัน เนื่องแต่ความทุจริต ความไม่มีอำนาจหรือการปฏิบัติ การในทางมิชอบของผู้ดำ เนินกิจการด้านการธนาคาร การประกันภัย การลงทุนหรือการบริการ ทางการเงินอื่น ๆ หรือในการจัดการบริษัท ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะได้รับการยก เว้นจาก การใช้บทบัญญัติว่าด้วยการ เข้าถึงข่าวสารของบุคคล หากการใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าว อาจก่อให้เกิด ความ เสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ

-กรณี เกี่ยวด้วยสิทธิพิเศษทางอาชีพด้านกฎหมายและคำพิพากษาของศาล

กรณีที่มีข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวเกี่ยวกับบุคคลซึ่งหน่วยงานของรัฐบาลได้รับมาจากบุคคล ที่สามนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่ถือว่า เกี่ยวข้องกับการทำคำพิพากษาของศาล จะได้รับการยก เว้นจาก บทบัญญัติในเรื่องการ เข้าถึงข่าวสารของบุคคล และในกรณีที่มีข้อมูลข่าวสารที่ถือได้ว่าได้รับสิทธิ หรือความคุ้มครองพิเศษในทางวิชาชีพด้านกฎหมาย (หรือในสกอตแลนด์ เป็นความลับระหว่าง ลูกความและผู้มีวิชาชีพให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมาย) อันสามารถรักษาไว้ได้ในการดำเนิน กระบวนการตามกฎหมาย ก็จะได้รับยก เว้นจากบทบัญญัติดังกล่าว เช่นกัน

-กรณี เกี่ยวด้วยบัญชีเงิน เดือนและบัญชีรายรับรายจ่าย

หากข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวเกี่ยวกับบุคคล ที่ซึ่งเก็บไว้โดยผู้ใช้และ เก็บข้อมูลข่าวสาร เพียง เพื่อวัตถุประสงค์ ด้านการคำนวณจำนวน เงินที่จะต้องจ่าย เป็น เชิงตอบแทนหรือ เงินชด เชย อัน เกี่ยวข้องกับการทำงานในการจ้างงานหรือหน้าที่ใด ๆ หรือในการจ่าย หรือจำนวนที่จะหักออก จาก เงินดังกล่าว หรือ เพื่อวัตถุประสงค์ในการ เก็บรักษาบัญชีรายรับรายจ่ายอัน เกี่ยวเกี่ยวกับธุรกิจใด ๆ หรือการดำเนินกิจการอื่น ๆ ของผู้ใช้และ เก็บข่าวสาร หรือ เก็บรักษาบันทึกเกี่ยวกับ การซื้อ การขาย หรือกิจการงานอื่น ๆ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าตนได้ เป็นผู้ก่อให้เกิดหนี้ที่จะต้องชำระอัน เกี่ยวข้อง กับกิจการงานนั้น หรือ เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการคาดคะ เน เกี่ยวกับการจัดการหรือ ทางด้านการเงิน เพื่อช่วยในการประกอบกิจการงานหรือธุรกิจนั้น ๆ เหล่านี้จะได้รับยก เว้นจาก บทบัญญัติว่าด้วยการ เข้าถึงข่าวสารบทบัญญัติว่าด้วยการชดใช้ค่าเสียหาย การแก้ไข การห้าม เปิด เผย รวมทั้งบทบัญญัติในส่วนที่สองของกฎหมายนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าข้อมูลข่าวสาร เหล่านี้จะต้องไม่ใช่ เกินไปกว่าวัตถุประสงค์ที่เก็บไว้และต้อง ไม่ เปิด เผย เว้นเสียแต่จะ เป็นไปตามข้อยก เว้นที่ระบุไว้ใน มาตรานี้

-กรณี เกี่ยวด้วยข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวเกี่ยวกับบุคคลซึ่งจัด เก็บไว้ เพียง เพื่อใช้ภายใน บ้านของตน หรือ เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ อันจำกัด

ในกรณีที่มีข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวเกี่ยวกับบุคคลที่ถือหรือ เก็บไว้โดยบุคคลหนึ่งใดอัน เกี่ยว- ข้อง เพียงแต่ในเรื่องการจัดการ เรื่องส่วนตัว ครอบครัว หรือกิจการเกี่ยวกับบุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านหรือ ถือเก็บไว้เพียง เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการบันเทิง เหล่านี้จะได้รับยก เว้นจากบทบัญญัติในเรื่อง เกี่ยว- ข้องกับการ เข้าถึง การชดใช้ค่าเสียหาย การแก้ไข การห้าม เปิด เผยและบทบัญญัติในส่วนที่สอง

กรณีที่มีข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวเกี่ยวกับบุคคลได้รับการจัด เก็บได้โดยสมาชิกของสโมสร ซึ่ง ไม่ได้จัดตั้งขึ้น เป็นรูปบริษัทและ เกี่ยวข้อง เพียงแต่สมาชิกของสโมสร เท่านั้น และรวมทั้งข้อมูลข่าวสาร

ซึ่งถือหรือ เก็บไว้โดยผู้ใช้ข้อมูลข่าวสาร เพียง เพื่อจุดประสงค์ในการจำหน่ายจ่ายแจก ข่าวสารหรือบทความ แก่บุคคลผู้ซึ่งถูกบันทึกข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตน หรือ เพื่อบันทึกการจำหน่ายจ่ายแจก ข่าวสารหรือบทความนั้น ๆ และข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพียงประกอบไปด้วยชื่อและที่อยู่ของบุคคลเหล่านั้น หรือสิ่งอื่นใด เท่าที่จำเป็น เพื่อให้การจ่ายแจก เหล่านี้มีผล ข้อมูลข่าวสารในสองกรณีหลังนี้จะได้รับการยก เว้น เช่นกันภายใต้ เงื่อนไขว่าต้องมีการสอบถามได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้ถูกบันทึกข้อมูลข่าวสาร เสียก่อน

ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลซึ่งถือไว้ เพียง เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัด เตรียมทางด้านสถิติหรือการค้นคว้า จะได้รับยก เว้นจากบทบัญญัติว่าด้วยการ เข้าถึงของบุคคล แต่จะต้องไม่ใช่หรือ เปิด เผยข้อมูลข่าวสารนั้น เพื่อจุดประสงค์อื่น และทั้งผลของการค้นคว้าหรือสถิติจะต้องไม่อยู่ในรูปที่อาจบ่งชี้ถึงบุคคล ถูกบันทึกข้อมูลข่าวสารหรือสิ่งอื่นใด เกี่ยวกับ เขา เหล่านี้

-กรณี เกี่ยวคะแนนในการทดสอบ

ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล ประกอบไปด้วย คะแนนหรือข้อมูลข่าวสารใด ๆ ซึ่งผู้ใช้และ เก็บข้อมูลข่าวสารถือไว้ เพื่อการวินิจฉัยผลทางวิชาการ อาชีพหรือผลการทดสอบอื่น ๆ หรือทำให้สามารถวินิจฉัยผลการสอบนั้น ๆ ได้ หรือ เป็นข้อมูลข่าวสารอัน เป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยผลดังกล่าว เหล่านี้การบังคับใช้บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิการ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร อัน เกี่ยวกับบุคคลจะต้อง เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามอนุมาตรานี้

-ข้อยก เว้นในกรณีอื่น ๆ

ข้อยก เว้นตามมาตรานี้ได้รับข้อยก เว้นในกรณีต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน กล่าวคือ

กรณีที่ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลซึ่งได้รับการจัด เก็บโดยบุคคลใด ๆก็ตาม ถูกกำหนดโดยกฎหมายให้จัดทำขึ้น เพื่อให้สาธารณชนสามารถ เข้าถึงได้ จะได้รับยก เว้นจากบทบัญญัติในเรื่องการจดทะเบียนต่อ Registrar การดูและการตรวจตราโดย Registrar ทั่ว อัน เป็นบทบัญญัติในส่วนที่สองของกฎหมายนี้ และได้รับยก เว้นจากบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิของบุคคลผู้ถูกบันทึกข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

กรณีที่ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลนั้นประกอบไปด้วยข้อมูลข่าวสารซึ่งห้ามเปิดเผยหรือจำกัดการเปิดเผยตามกฎหมายใด ๆ Secretary of State อาจออกคำสั่งยก เว้นจากบทบัญญัติในการ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของบุคคลได้ หาก เห็นว่าการห้ามหรือจำกัดนั้นมีความสำคัญกว่า เมื่อ เทียบกับประโยชน์ของบุคคลผู้ที่จะ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นแล้ว

กรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ระบุไว้ภายใต้ มาตรา 158 Consumer Credit Act 1974 เหล่านี้จะไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของบุคคลตามกฎหมายนี้ และจะ เป็นไปตามที่ Consumer Credit Act บัญญัติไว้

ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ถูกกำหนดให้เปิดเผยโดยคำสั่งศาล หรือ เป็นไปตามกฎหมายใด ๆ หรือการเปิดเผยเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะได้รับคำแนะนำด้านกฎหมายหรือเปิดเผยในระหว่างการพิจารณาตามกฎหมายโดยคู่ความหรือพยาน เหล่านี้ได้รับยกเว้นจากบทบัญญัติห้ามเปิดเผย และหากการเปิดเผยเป็นการเปิดเผยต่อผู้ถูกบันทึกข้อมูลข่าวสารหรือผู้กระทำการแทนของเขา หรือเปิดเผยโดยได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น ๆ แล้ว หรือ เป็นการเปิดเผยโดยผู้ใช้และเก็บข้อมูลข่าวสารหรือผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคอมพิวเตอร์ต่อผู้ปฏิบัติงานหรือตัวแทนของตน เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ หรือเปิดเผยโดยมีเหตุผลอันควรว่าเป็นไปตามข้อยกเว้นข้างต้นของอนุมาตรานี้ หรือมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเปิดเผยเพื่อป้องกันความเสียหายทางกายหรือทางสุขภาพของบุคคล เหล่านี้ได้รับยกเว้นจากข้อกำหนดห้ามเปิดเผยตามกฎหมายนี้ เช่นกัน

๓. บทลงโทษการฝ่าฝืนข้อกำหนดตามกฎหมาย

Data Protection Act ได้กำหนดบทลงโทษการฝ่าฝืนบทบัญญัติต่าง ๆ ตามกฎหมายนี้ ทั้งโทษจำคุกและปรับไว้อีกด้วย (75)

ข้อสรุป

กฎหมาย Data Protection Act ของประเทศอังกฤษนี้กล่าวได้ว่าเป็นกฎหมายที่มีความสมบูรณ์พอสมควรฉบับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่ากฎหมายนี้ใช้บังคับแต่เพียงต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลซึ่งได้รับการจัดเก็บไว้โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เท่านั้น ไม่บังคับไปถึงการที่ข้อมูลข่าวสารประเภทเดียวกันนี้ที่จัดเก็บไว้ในรูปแบบอื่น ซึ่งในกรณีนี้ผู้เขียนเห็นว่า อาจเป็นเพราะการที่ประเทศอังกฤษไม่สู้เห็นความจำเป็นในเรื่องนี้นัก ดังนั้น เมื่อได้รับแรงกดดันจากสมาชิกของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปด้วยกัน จึงได้ตรากฎหมายฉบับนี้เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามอนุสัญญาในเรื่องนี้ที่ประเทศอังกฤษได้ร่วมลงนามและให้สัตยาบันไว้ และเมื่ออนุสัญญาฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้ต้องตรากฎหมายให้ครอบคลุมไปถึงรูปแบบอื่น ประเทศอังกฤษจึงตรากฎหมายฉบับนี้ไว้เพียงภายใต้ขอบเขตที่อนุสัญญากำหนดไว้

(75) Ibid., Section 19

นอกจากนี้ผู้ตั้งข้อสงสัย เกิดต่อไปว่า กฎหมายนี้มีข้อยกเว้นสำหรับกรณีที่ทำ เป็นของรัฐบาลไว้มากมายหลายกรณีด้วยกัน ทั้งมีกลไกพิเศษที่จะยกเว้นข่าวสารของทางราชการให้พ้นจากข้อกำหนดตามกฎหมายนี้ แต่มีข้อยกเว้นซึ่งค่อนข้างจะจำกัดต่อภาค เอกชน ส่วนการที่กำหนดให้บุคคลหรือองค์กรผู้ประสงค์จะจัด เก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจะต้องดำเนินการขออนุญาตและจดทะเบียนนั้น เนื่องจากจะต้องระบุโดยแจ้งชัดว่าจะถือข้อมูลข่าวสารนั้นไว้ เพื่อวัตถุประสงค์ใด และ จะได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นจากบุคคลใด และจะมีการสื่อสารข้อมูลข่าวสารไปให้ใครบ้าง หากมีกรณีที่จะสื่อไปนอกราชอาณาจักรก็ต้องระบุประเทศไว้ด้วย และจะต้องแก้ไขการจดทะเบียนทุกครั้งหากจะมีการได้มาซึ่งข่าวสารจากแหล่งใหม่ ๆ หรือมีการใช้หรือสื่อออกไปจากที่ขอไว้ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่อาจก่อปัญหาที่ยุ่งยากขึ้นได้ เพราะไม่มีผู้ใดสามารถจะระบุชี้ลงไปให้ละเอียดแน่ชัดได้หมดว่าจะได้ข่าวสารจากแหล่งใด ๆ บ้าง และจากบุคคลใดบ้าง จะใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างไรบ้าง จะมีการสื่อสารข้อมูลข่าวสารให้ผู้ใดบ้าง จะมีการสื่อข้ามแดนไปประเทศใดบ้าง ซึ่ง เรื่องนี้นับว่าเป็นปัญหาที่ยุ่งยากไม่น้อย และการที่กำหนดให้จดทะเบียนการจัด เก็บข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ในทุกกรณี โดยกำหนดโทษอาญาเอาไว้ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน รวมทั้งกำหนดไว้ในกรณีที่ทำ เกินไปกว่าที่ระบุไว้ในกรณียกเว้น เหล่านี้ เป็นสิ่งที่ ผู้ฝ่าฝืนอาจกระทำลงไปโดยที่ตนไม่ทราบว่าการกระทำนั้น เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ผู้ตั้งข้อสงสัย เกิดยังพิจารณาต่อไปว่า ในขณะที่ปัจจุบันนี้ เวลาและค่าใช้จ่ายในงานด้าน เอกสาร เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เข้าช่วย แต่การที่กฎหมายนี้ควบคุมแต่เพียงการจัด เก็บข้อมูลข่าวสาร โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นสิ่งที่ไม่ เป็นการส่งเสริมต่อการที่จะใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เข้าช่วยแต่อย่างใด (76)

สำหรับผู้เขียน เองนั้น เห็นว่า วิธีการรูปแบบในการควบคุมของประเทศอังกฤษนั้นแม้ จะยุ่งยากในทางปฏิบัติอยู่บ้างแต่ก็เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง และควรจะมีผลดีกว่าการที่จะปล่อยให้ เอกชนคนหนึ่ง ๆ เป็นผู้ปกป้องสิทธิของตนแต่เพียงลำพัง ซึ่งวิธีการในประการหลังนี้อาจทำให้ เอกชนผู้มีสิทธินั้น ๆ เเพิกเฉยต่อสิทธิของตน เพราะ เหตุที่การดำเนินการในเรื่องนี้ในรูปแบบของการฟ้องร้องคดี ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง แต่ผู้เขียนก็ยังคงเห็นด้วยกับผู้ตั้งข้อสงสัย เกิดข้างต้นที่ควรจะใช้กฎหมายในเรื่องนี้ได้กับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัด เก็บไว้ในรูปแบบอื่น ๆ ตามสมควร โดยพิจารณาว่ารูปแบบใดควรจะได้รับ การควบคุมหรืออาจจะควบคุม เป็น

(76)

ดู Clive Rumbelow , op,cit. , 156-157

การทั่วไปในทุกกรณี เพราะสิ่งที่สำคัญในที่นี้ก็น่าจะอยู่ที่เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ไม่ใช่
 คำนึงแต่เพียงรูปแบบของการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เท่านั้น

โครงสร้างของการควบคุมการใช้ข่าวสารตาม Convention for the
 Protection of Individuals with regard to Automatic Processing
 of Personal Data

อนุสัญญาฉบับนี้ร่างขึ้นโดยประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic
 Community) เปิดให้มีการลงนามในวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1981 ในวันที่เปิดให้การลงนาม
 มีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมลงนาม รวม 7 ประเทศด้วยกัน ประกอบด้วยประเทศออสเตรีย
 เดนมาร์ก ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ลักเซมเบิร์ก สวีเดน และตุรกี หลังจากนั้น
 ประเทศนอร์เวย์ได้ลงนามในวันที่ 13 มีนาคม ค.ศ. 1981 ประเทศปอร์ตุเกสและสหราชอาณาจักร
 ได้ลงนามในวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1981 (77)

จากการศึกษาอนุสัญญาฉบับนี้ผู้เขียนพบลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

1. อนุสัญญาฉบับนี้เปิดให้ประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีได้เป็นสมาชิกของกลุ่มประชาคม
 เศรษฐกิจยุโรป สามารถเข้าลงนาม เป็นภาคีของอนุสัญญานี้ได้
2. อนุสัญญานี้ได้กำหนดหลักการต่าง ๆ เพื่อใช้กับข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับ
 บุคคล (personal data) ซึ่งตามความหมายที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยว
 กับบุคคลนั้นมีขอบเขตกว้างขวางอย่างยิ่ง กล่าวคือ หมายความว่าข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวข้องกับการ
 พิสูจน์ ชี หรืออาจพิสูจน์ ชี ถึงเอกชนคนหนึ่งคนใดได้
3. อนุสัญญาฉบับนี้ได้วางหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสารอัน
 เกี่ยวกับบุคคลและคุ้มครองต่อเสรีภาพในข่าวสารเอาไว้ แต่ในรายละเอียดปล่อยให้อยู่ในดุลยพินิจ
 ของรัฐภาคีที่จะกำหนดมาตรการทางกฎหมายตามที่เห็นสมควร
4. อนุสัญญาฉบับนี้ไม่ได้กำหนดบังคับให้ครอบคลุมไปถึงข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับ
 บุคคลที่จัดเก็บไว้ภายใต้รูปแบบอื่น ๆ นอกจากโดยระบบคอมพิวเตอร์และอนุสัญญาฉบับนี้มิได้แบ่ง

(77)

สหราชอาณาจักร ประกอบไปด้วย อังกฤษ เวลส์ สกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือ

แยกความแตกต่างระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยได้กำหนดหลักการพื้นฐานให้ใช้กับทั้งสองภาคงาน

5. ในการจัดเตรียมร่างอนุสัญญาฉบับนี้ คณะกรรมการที่มีชื่อว่า Committee of Experts on Data Processing ได้รับคำสั่งจาก Committee of Ministers ให้อยู่ในรูปของ Committee for Legal Co-operation (CDCJ) เพื่อจัดเตรียมร่างอนุสัญญาและให้ดำเนินการร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างใกล้ชิดกับ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) เพื่อพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ OECD ได้ดำเนินไปในรายงานเกี่ยวกับนโยบายด้านข่าวสาร คอมพิวเตอร์ และการโทรคมนาคม

6. อนุสัญญาฉบับนี้ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ ๆ 3 ส่วนด้วยกันคือ

- บทบัญญัติในเรื่องหลักการพื้นฐาน
- บทบัญญัติพิเศษเกี่ยวกับกระแสแห่งข้อมูลข่าวสารข้ามแดน
- กลไกสำหรับการช่วยเหลือและปรึกษาร่วมกันระหว่างรัฐภาคี

หนึ่งในบทบาทของส่วนที่เป็น Explanatory Report ของอนุสัญญาฉบับนี้ ได้กล่าวถึงมูลเหตุที่ก่อให้เกิดอนุสัญญาฉบับนี้ วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาการดำเนินการของ Council of Europe การออกกฎหมายภายในของบางรัฐสมาชิกในเรื่องนี้ในช่วงก่อนมีการร่างอนุสัญญา ปัญหาในกรณีที่มีการสื่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลข้ามแดน ความต้องการข้อตกลงระหว่างประเทศ การพิจารณาจัดเตรียมอนุสัญญาและการดำเนินงานของ Committee of Experts on Data Processing เพื่อจัดเตรียมร่างอนุสัญญาเหล่านี้ ซึ่งผู้เขียนว่าควรจะได้ নামากล่าวไว้ในที่นี้ดังนี้ (78)

- วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาและมูลเหตุที่ก่อให้เกิดอนุสัญญา

วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฉบับนี้ก็เพื่อที่จะสนับสนุนการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ การคุ้มครองตามกฎหมายต่อเอกชนทั้งปวงเกี่ยวกับกระบวนการในทางข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ เขาเหล่านั้นโดยเครื่องมืออัตโนมัติ

(78)

ดู Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Personal Data , P14 - 18

โดยเหตุที่เมื่อคำนึงถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อวัตถุประสงค์ทางการ
การปกครองที่เพิ่มขึ้นแล้วปรากฏว่ามีความต้องการการคุ้มครองตามกฎหมายในเรื่องนี้ เมื่อเปรียบ
เทียบกับการจัดเก็บเอกสารด้วยมือแล้วการจัดเก็บเอกสารโดยเครื่องมืออัตโนมัติมีความสามารถในการ
เก็บบันทึกเหนือกว่าอย่างมหาศาล และก่อให้เกิดความเป็นไปได้ต่อกิจการงานด้านต่าง ๆ ได้
มากกว่า และเครื่องมือดังกล่าวนี้ยังสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความเร็วสูง

สืบเนื่องมาจากราคาของเครื่องมืออัตโนมัติมีลดต่ำลงดังนั้นก็อาจคิดว่าภายในไม่กี่ปีข้างหน้าจะมีการเพิ่มการใช้เครื่องมือดังกล่าวในกระบวนการในทางข้อมูลข่าวสารด้านการ
ปกครองเพิ่มขึ้นต่อไปอีก นอกจากนี้ยังสืบเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายในกระบวนการในทางข้อมูลข่าวสาร
ดังกล่าวลดต่ำลง ความสามารถในการนำเอาความสามารถในการเรียนรู้และเข้าใจเหตุผลของ
เครื่องนี้และเครื่องมือทางด้านคมนาคมที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อมาช่วยในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ อีก
ด้วย

"อำนาจแห่งข้อมูลข่าวสาร" นำมาซึ่งความรับผิดชอบของผู้เก็บและใช้ข้อมูล
ข่าวสารทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐต่อสังคม ในสังคมยุคปัจจุบันคำวินิจฉัยอันเป็นผลร้ายต่อ
เอกชนทั้งหลายนั้นโดยมากมีรากฐานมาจากบันทึกข้อมูลข่าวสารที่เก็บบันทึกโดยคอมพิวเตอร์ ตัวอย่าง
เช่น เงินเดือน บันทึกเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของสังคม เอกสารทางการแพทย์ เป็นต้น
ความรับผิดชอบที่สำคัญต่อเอกสารเหล่านี้ก็คือจะต้องทำให้แน่ใจได้ว่าผลประโยชน์อันมีอาจจะปฏิเสธ
ได้ที่เขาจะได้รับจากกระบวนการในทางข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องมืออัตโนมัตินั้น ในขณะเดียวกัน
จะต้องไม่นำไปสู่การทำให้สถานะของบุคคลผู้ถูกเก็บบันทึกข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนนั้นอ่อนแอลง
โดยเหตุนี้ผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารจะต้องระมัดระวังเก็บรักษาแต่ข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพดี ละเว้น
จากการเก็บบันทึกข้อมูลข่าวสารที่ไม่จำเป็นต่อวัตถุประสงค์ที่ให้ไว้ ป้องกันการเปิดเผยโดยปราศ
จากอำนาจหรือการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ในทางที่ผิด และคุ้มครองข้อมูล ตัวเครื่องจักรกล และ
โปรแกรมควบคุมระบบให้พ้นจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ

บรรดากฎหมายต่าง ๆ ที่รัฐสมาชิกได้จัดทำขึ้นนั้นกล่าวได้ว่า มิใช่จะ
ปราศจากหลักเกณฑ์ที่สามารถจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ได้ รัฐสมาชิกมีกฎหมายว่าด้วย
สิทธิในชีวิตส่วนบุคคล กฎหมายในเรื่องละเมิด กฎหมายว่าด้วยความลับหรือปกปิดข้อมูลข่าวสาร
ที่ง่ายต่อการก่อให้เกิดความเสียหายเหล่านี้ เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ยังขาดกฎหมายที่ทั่วไปที่จะใช้
ในการเก็บสะสมและใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาที่ว่า เอกชนคน
หนึ่ง ๆ มีสิทธิเพียงใดที่จะใช้ควบคุมต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนซึ่งเก็บและใช้โดยบุคคลหรือ
องค์กรอื่น ๆ

- การดำเนินการของ Council of Europe

ในเรื่องนี้ นับแต่ ค.ศ. 1968 Parliamentary Assembly of the Council of Europe ได้มีการออกมติ (Resolution) ที่ 509 เพื่อพิจารณาได้สวนตามคำร้องขอของ Committee of Ministers ว่า European Human Rights Convention และกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเพียงพอหรือไม่ เมื่อเทียบกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งก็ปรากฏว่ากฎหมายของประเทศในปัจจุบัน ให้ความคุ้มครองที่ไม่พอเพียงต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล สิทธิและประโยชน์อื่น ๆ ของเอกชนทั้งหลายในเรื่องธนาคารข้อมูลแบบอี เล็คโทรนิค

จากการค้นพบเหล่านี้ Committee of Ministers จึงได้นำมาใช้ในมติปี 1973 และ 1974 ในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร โดยมติปี 1973 สร้างหลักการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารสำหรับภาคเอกชน ส่วนปี 1974 สำหรับภาครัฐ

- การออกกฎหมายภายในของบางรัฐสมาชิกก่อนมีการร่างอนุสัญญา

เมื่อได้มีการออกมติที่วางหลักเกณฑ์พื้นฐานที่พึงปฏิบัติในกรณีข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล เก็บสะสมไว้ในธนาคารข้อมูลแบบอี เล็คโทรนิคแล้ว แม้ว่าจะมีมติดังกล่าวปล่อยให้ อยู่ในดุลยพินิจของรัฐสมาชิกว่าจะใช้วิธีทางใดอันจะทำให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีผลก็ตาม ก็ปรากฏว่าในทางปฏิบัติแล้วรัฐทั้งหมดได้ตัดสินใจหรือ เลือกที่จะใช้วิธีทางโดยการออกกฎหมาย

ในช่วงเวลา 5 ปี หลังจากมีมติปี 1974 แล้ว ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองทั่วไปในเรื่องข้อมูลข่าวสารใน 7 รัฐสมาชิก (ออสเตรีย , เดนมาร์ก , ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน , ลักเซมเบิร์ก , นอร์เวย์และสวีเดน) ในสามรัฐได้รวมการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารไว้เป็น เสมือนกับสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา 35 ของรัฐธรรมนูญประเทศโปรตุเกส ค.ศ. 1976 , มาตรา 18 ของรัฐธรรมนูญประเทศสเปน ค.ศ. 1978 , มาตรา 1 กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของประเทศออสเตรีย ว่าด้วยสิทธิพื้นฐานในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร)

Parliamentary Assembly of Council of Europe ได้นำกรณีดังกล่าวนี้ เข้าสู่การพิจารณา โดยในข้อเสนอแนะ (Recommendation) ที่ 890 (ค.ศ. 1980) ได้แนะนำให้ Committee of Ministers ศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการรวมบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคล ไว้ในบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ในรัฐสมาชิกอื่น ๆ หลายรัฐ เช่น เบลเยียม , ไชล์แลนด์ , เนเธอร์แลนด์ สเปน และสวิสเซอร์แลนด์ ได้มีการเตรียมที่จะออกกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร

ลักษณะทั่วไปของกฎหมายนี้ตรงกับหลักเกณฑ์ที่ Committee of Ministers ได้วางไว้ในมติ ปี 1973 และ 1974 กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสารได้วางหลักเกณฑ์ที่คล้ายคลึงกัน เหมือนกับที่ได้เสนอให้มีการออกกฎหมายในภาครัฐ ในรูปของกฎหมายสารบัญญัติ เกี่ยวด้วยกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล กล่าวคือ ใน เรื่องลักษณะของข้อมูลข่าวสารและวิธีทางที่อาจใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น

ขณะที่กฎเกณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติของประเทศหนึ่งแตกต่างไปจากของอีกประเทศหนึ่ง ในการที่จะทำให้ เป็นหลัก เกณฑ์ทั่ว ๆ ไป จึงได้มีการตกลงกันอย่างกว้างขวางและ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามหลัก เกณฑ์ทั่วไปดังกล่าว รัฐทั้งปวงยอมรับหลัก เกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) หลัก เกณฑ์การเผยแพร่ต่อสาธารณชน กล่าวคือจะต้องดำเนินการเผยแพร่ต่อสาธารณชนให้ทราบถึงความมีอยู่ของ เครื่องมือจัด เก็บข่าวสารโดยอัตโนมัติ

2) หลัก เกณฑ์ในการควบคุม กล่าวคือให้ เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจตราของ รัฐมีอำนาจที่ เท่า ๆ กับ เอกชนผู้เกี่ยวข้องโดยตรง ในการกำหนดให้ผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสาร จะต้องเคารพต่อสิทธิและประโยชน์ของ เอกชน เหล่านั้น

ในประเทศทั้งหลายที่มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสารหรือ จะมีกฎหมายดังกล่าว โดยมากการใช้กฎหมายต่อกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารในภาครัฐมีขอบเขตกว้างขวางเท่า ๆ กับภาค เอกชน ยิ่งไปกว่านั้นในบางประเทศยังใช้กฎหมายในเรื่องนี้ไม่เพียงแต่ต่อ เครื่องมือในการจัด เก็บข่าวสารโดยอัตโนมัติ เท่านั้น ยังใช้กับการจัด เก็บข่าวสารด้วยมือบางประเภทอีกด้วย ในทุกประเทศการออกกฎหมายในเรื่องนี้ครอบคลุมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับบุคคลธรรมดา แต่ในบางประเทศก็ครอบคลุมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับนิติบุคคลอีกด้วย และในกรณีที่มี เหตุผลด้านสาธารณประโยชน์ก็จำเป็นต้องมีข้อยกเว้นที่แน่นอนบางประการ ซึ่งโดยทั่วไปสิ่งเหล่านี้ได้ระบุไว้ในกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เช่นกัน

- ปัญหา เกี่ยวกับกรณีการสื่อข้อมูลข่าวสารข้ามแดน

ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของรัฐหนึ่ง ๆ จะมีขอบเขตและ เนื้อหา เพียงใดจึงจะให้ความคุ้มครองที่พอ เพียงแก่ เอกชนทั้งปวง เมื่อข้อมูลข่าวสารที่ เกี่ยวกับ เขา เหล่านั้นได้สื่อข้ามประเทศ เครื่องคอมพิวเตอร์นั้น เมื่อประกอบ เข้ากับการ

โทรคมนาคมแล้วได้นำไปสู่จุดหมายใหม่ เพื่อกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารในระดับระหว่างประเทศ กล่าวคือสามารถชนะต่ออุปสรรคทั้งหลายที่มีอยู่ในการคมนาคมระหว่างประเทศ เป็นต้นว่า เรื่องระยะทาง เวลา ภาษาและค่าใช้จ่าย การแยกกระบวนการออกจากกันทำให้ผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารสามารถแยกกระบวนข้อมูลข่าวสารหรือส่วนย่อย ๆ ของข้อมูลข่าวสารออกต่างหากจากกันไว้ในหลาย ๆ ประเทศได้ สาขาติดต่อช่วยให้ผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารสามารถที่จะเข้าสู่หรือ เชื่อมต่อกับระบบข่าวสารในประเทศที่อยู่ห่างไกลได้ ในหลายภาคงาน เช่น ทางด้านธนาคาร การเดินทางท่องเที่ยว บัตรเครดิต กระบวนการในการใช้ข้อมูลข่าวสารข้ามแดน เป็นสิ่งที่ใช้กันอยู่ เป็นกิจวัตร

โดยหลักการแล้ว กรณีที่ เกี่ยวกับผู้จัดเก็บข้อมูลข่าวสารหรือ เกี่ยวกับบุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนถูกจัดเก็บไม่ว่ากระบวนการในทางข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ จะกระทำขึ้นในประเทศหนึ่งใดหรือหลายประเทศ ควรที่จะปราศจากความแตกต่างกันโดยใช้หลัก เกณฑ์พื้นฐานที่เหมือนกันและบุคคลผู้ถูกระบุในข้อมูลข่าวสารจะต้องได้รับความคุ้มครองต่อสิทธิและประโยชน์ของเขา เหล่านั้นที่เหมือนกัน

อย่างไรก็ตามในทางความเป็นจริงแล้ว การคุ้มครองต่อบุคคลจะเสื่อมถอยลงเมื่ออยู่ในสภาพทางภูมิศาสตร์ที่กว้างขวางออกไป เรื่องนี้เป็นที่แน่ชัดว่าผู้เก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารอาจพยายามกันหาวิธีการที่จะหลีกเลี่ยงการคุ้มครองควบคุมในด้านข้อมูลข่าวสาร โดยการเคลื่อนย้ายการปฏิบัติงานของตนส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดไปสู่ "แหล่งพักพิงแห่งข้อมูลข่าวสาร" กล่าวคือไปสู่ประเทศซึ่งมีกฎหมายคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสารซึ่งมีความกวัดขั้นน้อย หรือปราศจากกฎหมายในเรื่องดังกล่าวเลย

เพื่อที่จะต่อต้านความเสี่ยงภัยต่อภาวะการณดังกล่าว ในบางประเทศได้จัดให้มีการควบคุมพิเศษไว้ในกฎหมายของตน ตัวอย่างเช่น ในรูปแบบที่ให้มีการขออนุญาตหากจะส่งผ่านข้อมูลข่าวสารออกนอกประเทศ อย่างไรก็ตามการควบคุมดังกล่าวนี้อาจ เป็นการแทรกแซงต่ออิสระแห่งกระแสข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานอันสำคัญต่อ เอกชนทั้งปวงเท่า ๆ กับต่อประชาชาติทั้งหลาย ดังนั้นหลักเกณฑ์ที่จะสร้างขึ้นมาจะต้องแน่ใจได้ว่า การคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสารในระดับระหว่างประเทศดังกล่าวจะไม่ เป็นผล เสียต่อหลักการนี้

- ความต้องการข้อตกลงระหว่างประเทศ

แม้แต่ในระหว่างรัฐที่มีระบบกฎหมายในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารที่คล้ายคลึงกันอย่างยิ่งก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นจะมีทั้งในเรื่องของตัวบทกฎหมาย เองและปัญหาด้าน

การบังคับใช้ในทางปฏิบัติ เมื่อกระบวนการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เกี่ยวพันกับฝ่ายที่อยู่ในประเทศที่ต่างกัน เช่น ธนาคารข้อมูลในประเทศหนึ่ง เชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์กับธนาคารข้อมูลในอีกประเทศหนึ่ง เป็นต้น ซึ่งก็อาจจะยากที่จะวินิจฉัยว่าอยู่ในเขตอำนาจทางการศาลของรัฐใดและจะใช้กฎหมายของรัฐใดบังคับ

ยิ่งไปกว่านั้น บุคคลผู้มีภูมิลำเนาหรืออาศัยอยู่ในประเทศหนึ่งอาจประสบกับความยุ่งยาก เมื่อเขาต้องการใช้สิทธิของตนในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารโดยคอมพิวเตอร์ในประเทศอื่น การจะแก้ปัญหาดังกล่าวให้เป็นที่น่าพอใจ ก็จะต้องอาศัยการทำงานร่วมกันหรือการร่วมมือกันระหว่างประเทศเท่านั้น และเมื่อได้คำนึงถึงการพัฒนาในด้านข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ ซึ่งมีวิวัฒนาการในด้านการจัดการข้อมูลข่าวสารขึ้นอย่างรวดเร็วแล้ว เป็นสิ่งที่น่าพอใจอย่างยิ่งที่จะได้จัดให้มีการสร้างกลไกบางอย่างในระดับระหว่างประเทศอันจะทำให้ประเทศต่าง ๆ สามารถบอกกล่าวและปรึกษาหารือกับประเทศอื่น ๆ ในเรื่องการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสารได้

- ขั้นตอนการพิจารณาจัดเตรียมอนุสัญญา

ในปี ค.ศ. 1972 เมื่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญกำลังจัดเตรียมมติในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร ได้เห็นว่าขั้นตอนต่อไปหลังจากที่แต่ละประเทศได้ออกกฎหมายโดยวางรากฐานตามมติเหล่านี้แล้ว จะต้องมีการเสริมกฎเกณฑ์ของแต่ละประเทศเหล่านี้ให้มั่นคงยิ่งขึ้นโดยอาศัยวิธีการจัดให้มีผลผูกมัดโดยการตกลงระหว่างประเทศ

คณะกรรมการได้พิจารณาแบบที่จะมีการตกลงดังกล่าวถึง 2 รูปแบบด้วยกัน ประการแรกวางรากฐานอยู่ในหลักถ้อยที่ถ้อยอาศัย กล่าวคือประเทศหนึ่ง ๆ จะต้องไม่อนุญาตให้มีการปฏิบัติการด้านกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศอื่น เกิดมีขึ้นในประเทศของตนถ้าตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งรูปแบบนี้ขึ้นอยู่กับข้อสันนิษฐานที่ว่าแต่ละประเทศจะใช้มาตรฐานในด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของตนเอง โดยเหตุนี้หนทางปฏิบัติของรูปแบบแรกดังกล่าวแล้วจึงเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับแนวความคิดที่ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิพื้นฐานที่เหมือนหรือเท่าเทียมกัน ดังนั้นคณะกรรมการจึงโอนเสียงไปในทางรูปแบบที่สองอย่างแจ่มชัด รูปแบบที่สองนี้วางรากฐานในหลักการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารทั่วไปของรัฐคู่สัญญาทั้งปวง

ในปี 1976 Committee of Ministers ได้สั่งให้ Committee of Experts on Data Processing ให้อยู่ในฐานะของ European Committee for Legal Co-operation (CDCJ) เพื่อทำการจัดเตรียม อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วน-

บุคคล เกี่ยวด้วยกระบวนการทางข้อมูลข่าวสาร และกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารข้ามแดน

นอกจากนี้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญนี้ยังได้รับคำสั่งให้ดำเนินการร่วมมือช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดกับ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) รวมทั้งกับสมาชิกของ OECD ซึ่งมีได้อยู่ในภาคพื้นยุโรป (ออสเตรีย แคนาดา ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา) เพื่อพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ OECD ได้ดำเนินการไปในข่ายงานเกี่ยวกับ นโยบายด้านข่าวสาร คอมพิวเตอร์และการโทรคมนาคม ซึ่งการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง OECD และประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้ดำเนินการไปในหลายระดับด้วยกันและ OECD เองก็ได้มีการจัดตั้งคณะบุคคลขึ้นเพื่อปรับปรุงแนวทางในด้านการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล เพื่อให้ง่ายต่อการที่จะประสานกฎหมายในเรื่องนี้ของรัฐสมาชิกของ OECD เข้าด้วยกันอีกด้วย

คณะกรรมการการของประชาคมยุโรปได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการประสานกฎหมายภายในของประเทศในกลุ่มประชาคมในเรื่องเกี่ยวกับการสื่อสารข้อมูลข่าวสารข้ามแดน และการปิดเบี่ยงที่อาจเป็นไปได้ในรูปของการแข่งขัน รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสาร เหล่านี้เข้าด้วยกันโดยในการนี้ได้ติดต่อกันอย่างใกล้ชิดกับ Council of Europe คณะกรรมการดังกล่าวตัดสินใจที่จะคอยให้อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับเสียก่อน จากนั้นจึงจะตัดสินใจระทำการใด ๆ อันเกี่ยวกับการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ European Parliament ยังได้แสดงถึงความสนใจอันลึกซึ้งในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารและในการประชุมในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1979 ได้ยอมรับมติในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของเอกชนคนหนึ่ง ๆ ต่อการพัฒนาทางเทคนิคในด้านกระบวนการทางข้อมูลข่าวสาร และส่งต่อไปยัง Committee of Minister of the Council of Europe

- การดำเนินงานของ Committee of Experts on Data Processing

ในช่วงปี ค.ศ. 1976 เดือนธันวาคม ถึงเดือน พฤษภาคม 1979

Committee of Experts ได้มีการประชุมร่วมกัน 4 ครั้ง ครั้งแรกโดยมีนาย L. Joinet จากฝรั่งเศสเป็นประธานและครั้งถัด ๆ มา โดยนาย R.A. Harrington จากสหราชอาณาจักรเป็นประธาน การดำเนินงานร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรีย เบลเยียม ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักรได้มีขึ้นหลายครั้งเพื่อที่จะกันกว่า หลักในทางปรัชญาทั่วไปอันเป็นเสมือนกับรายละเอียดของอนุสัญญา

ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1980 คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญโดยนาย J.

Vayame จากสวิสเซอร์แลนด์เป็นประธาน ได้ทำการพิจารณาทบทวนและยุติการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของร่างอนุสัญญาซึ่งร่างอนุสัญญาดังกล่าวนี้ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุม CDCJ ในการประชุมครั้งที่ ๓๓ และได้รับการยอมรับจาก Committee of Ministers และตัดสินใจเปิดให้มีการลงนามในวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1981

(79)

ขอบเขตการใช้สนธิสัญญา

ตามอนุสัญญาดังกล่าวนี้ รัฐภาคีจะต้องยอมรับที่จะใช้สนธิสัญญาดังกล่าวนี้ต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการดำเนินการด้วยกรรมวิธีทางข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ และกระบวนการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

อย่างไรก็ตามในเวลาที่ยังงาย หรือเวลาที่ให้สัตยาบันหรือในเวลาใด ๆ หลังจากนั้น รัฐต่าง ๆ อาจขยายขอบเขตการใช้หรือจำกัดการใช้สนธิสัญญาดังกล่าวนี้โดยทำการแจ้งความมุ่งหมายไปยัง Secretary General of Council of Europe ดังต่อไปนี้

- จะไม่ใช้สนธิสัญญาดังกล่าวนี้ต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการดำเนินการด้วยกรรมวิธีทางข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ประเภทใดประเภทหนึ่งที่ระบุไว้โดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องไม่ได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของรัฐนั้น ๆ ด้วย
- จะใช้สนธิสัญญาดังกล่าวนี้รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องด้วยกลุ่มบุคคล สมาคม มูลนิธิ บริษัทจำกัด บริษัท และตลอดจนองค์กรอื่นใดอันประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ โดยตรงหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าองค์กรนั้น ๆ มีฐานะ เป็นบุคคลตามกฎหมายหรือไม่ก็ตามอีกด้วย
- จะใช้สนธิสัญญาดังกล่าวนี้ต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลซึ่งไม่ได้รับการดำเนินการจัดเก็บด้วยกรรมวิธีทางข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์อีกด้วย

หลักการพื้นฐานในการคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลตามสนธิสัญญา

อนุสัญญาดังกล่าวนี้ได้วางหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารพอสรุปได้ดังนี้

- รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องจัดให้มีมาตรการเท่าที่จำเป็นไว้ในกฎหมายของตน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารตามอนุสัญญาดังกล่าวนี้ และการจัดให้มีมาตรการ

(79)

Ibid., Section 3

(80)

ดังกล่าวต้องจัดทำขึ้นภายใน เวลาที่อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับต่อรัฐดังกล่าว เป็นอย่างช้า

- ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการดำเนินการด้วยกรรมวิธีทางข้อมูล โดย (81)

เครื่องคอมพิวเตอร์ จะต้อง เป็นไปตามข้อกำหนดนี้กล่าวคือ

- ต้องได้มาและดำเนินการต่าง ๆ อย่าง เป็นธรรมและชอบด้วยกฎหมาย
- จัดเก็บไว้โดย เป็นไปตามวัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมาย ดังที่ได้ระบุไว้

และจะต้องไม่ใช้ไปให้ขัดกับวัตถุประสงค์นั้น ๆ

- มีความถูกต้องและปรับปรุงให้ทันสมัยเท่าที่จำเป็น
- การ เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารซึ่งอยู่ในรูปที่อาจพิสูจน์ถึงบุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสาร

อันเกี่ยวกับตนถูกจัดเก็บได้ จะต้องไม่จัดเก็บไว้นาน เกินไปกว่าที่จำเป็นแก่วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ

- ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคล ที่แสดงให้เห็นทราบถึงชาติกำเนิด ความคิดเห็นในทางการ เมืองหรือศาสนาหรือความ เชื่ออื่น ๆ รวมทั้ง เกี่ยวกับประวัติทางสุขภาพหรือทาง เพศและเกี่ยวกับการกระทำผิดอาญา เหล่านี้จะต้องไม่จัดเก็บไว้ด้วยกรรมวิธีทางข้อมูล โดยคอมพิวเตอร์ (82)

เว้นแต่กฎหมายของรัฐภาคนั้น ๆ ได้ให้ความคุ้มครองอย่างเหมาะสม

- ต้องจัดให้มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัย เพื่อคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสาร

อันเกี่ยวกับบุคคลซึ่ง เก็บรักษาไว้โดยระบบคอมพิวเตอร์ให้พ้นจากการทำลายโดยปราศจากอำนาจ หรือสูญเสียโดยอุบัติเหตุรวมทั้งจากการ เข้าถึง แก้อไข หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ โดยปราศจากอำนาจ (83)

- บุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนถูกจัด เก็บจะต้องได้รับสิทธิ ดังต่อไปนี้ คือ (84)

- ได้ทราบว่าข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลได้รับการจัด เก็บโดยระบบคอมพิวเตอร์ วัตถุประสงค์ในการที่จัดเก็บ และทราบถึงบุคคลผู้มีอำนาจควบคุมการจัดเก็บ ภูมิภาคหรือสถานที่หลักในการดำเนินการดำเนินธุรกิจของบุคคลดังกล่าว

(80)

Ibid., Section 4

(81) Ibid., Section 5

(82). Ibid., Section 6

(83) Ibid., Section 7

(84) Ibid., Section 8

- ที่จะได้รับการยืนยันว่าข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับเขา ได้รับการจัดเก็บด้วยกรรมวิธีทางข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์หรือไม่ ภายในระยะเวลาอันสมควรโดยไม่ชักช้าและปราศจากค่าใช้จ่ายซึ่งมากเกินควรรวมทั้งได้รับการแจ้งให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

- ที่จะแก้ไขหรือลบข้อมูลข่าวสารในกรณีที่มีการดำเนินการในทางข้อมูลข่าวสารผิดแผกไปจากข้อกำหนดของกฎหมายของแต่ละรัฐที่ได้มีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองตามอนุสัญญา

- ที่จะได้รับการเยียวยาแก้ไขหากการร้องขอต่าง ๆ เพื่อให้มีการยืนยัน หรือการแจ้งให้ทราบ การแก้ไขหรือลบ แล้วแต่กรณีไม่ได้รับการดำเนินการตามที่ร้องขอ

(85)

ข้อยกเว้นและข้อจำกัดหลักการพื้นฐานของอนุสัญญา

อนุสัญญานี้ยอมให้รัฐภาคีตรากฎหมายที่ผิดไปจากหลักการคุ้มครองของอนุสัญญาตามมาตร 5, 6 และ 8 ได้หากกรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์ของสังคม ในด้านการรักษาความมั่นคงของประเทศ การป้องกันรักษาความปลอดภัยของรัฐ การป้องกันรักษาผลประโยชน์ทางการเงินของประเทศหรือการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดอาญา ในการคุ้มครองบุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนถูกจัดเก็บหรือสิทธิและ เสรีภาพของบุคคลอื่น ๆ

นอกจากนี้ยอมให้มีการจำกัดการใช้สิทธิตามมาตรา 8 (b), (c) และ (d) ได้ในกรณีที่กระบวนการในทางข้อมูลข่าวสารโดยคอมพิวเตอร์นั้น เป็นไป เพื่อวัตถุประสงค์ด้านสถิติหรือเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เมื่อเป็นที่แน่ชัดว่าไม่ เสี่ยงต่อการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลของบุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับตนถูกจัดเก็บ

(86)

บทลงโทษและการแก้ไขเยียวยา

รัฐภาคีจะต้องจัดให้มีบทลงโทษและแก้ไขเยียวยาที่เหมาะสมไว้ภายในกฎหมาย เพื่อ ยังผลให้ เป็นไปตามหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารตามอนุสัญญา

(85)

Ibid., Section 9

(86)

Ibid., Section 10

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการสื่อข้อมูลข่าวสารข้ามแดน

ในบทที่สามของอนุสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ เกี่ยวกับการการสื่อข้อมูลข่าวสารข้ามแดน ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะปรองดองความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างอิสระในกระแสแห่งข่าวสารและการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสาร โดยมีหลักสำคัญก็คือ รัฐภาคีจะต้องไม่กำหนดให้การสื่อข้อมูลข่าวสารข้ามแดนให้ตกอยู่ภายใต้การควบคุมพิเศษใด ๆ โดยมีข้อยกเว้นบางประการ

กลไกเพื่อการดำเนินการร่วมกันระหว่างรัฐภาคี

ตามบทที่ 4 ของอนุสัญญา ได้จัดให้มีกลไก เพื่อการดำเนินการร่วมกันระหว่างรัฐภาคีและการให้ความช่วยเหลือต่อบุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนถูกจัด เก็บที่อาศัยอยู่ในต่างแดน

บทที่ 4 ของอนุสัญญากำหนดให้รัฐภาคีจัดให้มี เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ดำเนินการช่วยเหลือทั่วไป ต่อเจ้าหน้าที่ในลักษณะ เช่น เดียวกันนี้ของรัฐภาคีอื่น กล่าวคือ

- ให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายและข้อปฏิบัติในทางปกครองในเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารในรัฐของตน

- กำหนดมาตรการอัน เหมาะสม เพื่อให้ข่าวสารความจริงเกี่ยวกับกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายและตามที่กำหนดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลภายในรัฐของตน รวมทั้งข้อยกเว้นที่ข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับบุคคลสามารถจัด เก็บไว้ด้วยกระบวนการทางข้อมูลข่าวสารโดย เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ (88)

การให้ความช่วยเหลือต่อบุคคลผู้ซึ่งข้อมูลข่าวสารอัน เกี่ยวกับตนถูกจัด เก็บที่อาศัยอยู่ในต่างแดนนั้น อนุสัญญากำหนดให้รัฐภาคีช่วยให้บุคคลนั้น ๆ สามารถใช้สิทธิตามมาตรา 8 แห่งอนุสัญญา นี้ ซึ่งได้รับการกำหนดไว้ตามกฎหมายภายในของรัฐนั้น ๆ สิทธิดังกล่าวได้แก่สิทธิที่จะรู้ สิทธิที่จะแก้ไข ฯลฯ เป็นต้น (89)

(87)

ดู บทที่ 2 ว่าด้วยความแย้งขัดกันระหว่างสิทธิ

(88)

op.cit., Section 13

(89)

Ibid., Section 14

อย่างไรก็ดี เจ้าหน้าที่ของรัฐภาคีอาจปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือดังกล่าวทั้ง สองกรณีข้างต้นนี้ได้ หากคำขอดังกล่าวไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา หรือขัดกับอำนาจ หน้าที่ในความรับผิดชอบด้านการคุ้มครองต่อข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ หากจะปฏิบัติตามคำ ขอนั้น หรือไม่อาจกระทำได้เพราะขัดต่อหลักอำนาจอธิปไตย ความมั่นคงหรือนโยบายภายในของ รัฐภาคีนั้น หรือขัดต่อสิทธิและ เสรีภาพขั้นมูลฐานของบุคคลภายในรัฐนั้น ๆ (90)

คณะกรรมการที่ปรึกษา (Consultative Committee)

ในบทที่ 5 ของอนุสัญญา ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาขึ้น สืบเนื่องจาก ตามอนุสัญญานี้ประกอบไปด้วยรูปแบบของกฎหมายใหม่ ๆ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ อัน เนื่องจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นในทางปฏิบัติเพื่อการบังคับใช้อนุ- สัญญาก็อาจเกิดปัญหาอื่น ๆ ขึ้นอีก ฉะนั้นอนุสัญญานี้จึงจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาขึ้น เพื่อ แก้ปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการที่ปรึกษาประกอบด้วย ตัวแทนของรัฐภาคีทั้งปวงมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (91) คือ

- อาจทำข้อเสนอตามที่เห็นสมควร เพื่อให้มีการปรับปรุงหรือสะดวกต่อการ บังคับใช้อนุสัญญา
- อาจทำข้อเสนอเพื่อ เปลี่ยนแปลงแก้ไขอนุสัญญาตามมาตรา 21
- ให้ความเห็น เกี่ยวกับข้อ เสนอ เพื่อ เปลี่ยนแปลงแก้ไขอนุสัญญาซึ่ง เสนอโดย รัฐภาคี หรือ Committee of Ministers of the Council of Europe
- เมื่อรัฐภาคีร้องขอ อาจแสดงความเห็นในปัญหาใด ๆ เกี่ยวกับการบังคับ ใช้อนุสัญญานี้

ข้อสรุป

อนุสัญญานี้ฉบับนี้นับได้ว่าเป็นผลสำเร็จที่สำคัญในการที่จะประสานความจำเป็นที่จะต้อง คุ้มครองเอกชนคนหนึ่ง ๆ ในด้านสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลอัน เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร เข้ากับความ จำเป็นที่จะต้องคงไว้ซึ่งเสรีภาพในข่าวสาร ซึ่งทั้งสองสิ่งจัดได้ว่า เป็นสิทธิ เสรีภาพขั้นมูลฐานของ

(90) Ibid., Section 16

(91) Ibid., Section 19

มนุษย์ด้วยกันทั้งสองประการ กล่าวคือการที่รัฐในภาคพื้นยุโรปหลายประเทศได้มีการจัดทำกฎหมาย เพื่อคุ้มครองข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลขึ้นแล้ว แต่ในบางประเทศยังไม่กฎหมาย เช่นว่านั้น นั้นหรือมีแต่มีความกวัดขันน้อย ดังนั้นจึงอาจมีการหลีกเลี่ยงกฎหมายที่ให้การควบคุมคุ้มครองในด้านข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยเคลื่อนย้ายการปฏิบัติการในด้านข้อมูลข่าวสารไปสู่ประเทศซึ่งไม่มีกฎหมายหรือกฎหมายดังกล่าวมีความกวัดขันน้อย และการป้องกันการหลีกเลี่ยงดังกล่าวที่บางประเทศใช้อยู่โดยการสร้างข้อจำกัดใด ๆ เป็นต้นว่าการกำหนดให้มีการขออนุญาตหากต้องการสื่อข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ออกนอกประเทศ เหล่านี้ก็อาจเป็นผลกระทบต่ออิสระแห่งข่าวสารหรือ เสรีภาพในข่าวสาร ฉะนั้น เมื่อ อนุสัญญาฉบับนี้ได้รับการจัดทำขึ้น โดยมุ่งที่จะทำให้กฎหมายในประเทศซึ่ง เข้า เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาฉบับนี้มีหลักการพื้นฐานในการให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลด้านข้อมูลข่าวสารที่เหมือนกัน และจะต้องไม่กำหนดให้การสื่อข้อมูลข่าวสารข้ามแดนตกอยู่ภายใต้การควบคุมพิเศษใด ๆ หรือห้ามการสื่อข้อมูลดังกล่าวเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลเท่านั้น โดยมีข้อยกเว้นให้กระทำได้ภายใต้ข้อจำกัดตามอนุสัญญาฉบับนี้ เหล่านี้จึงเป็นผลในการประสานสิทธิ เสรีภาพอันสำคัญทั้งสองสิ่ง เข้าด้วยกัน

นอกจากนี้อนุสัญญาฉบับนี้ยังมีข้อจำกัดซึ่ง เปิดให้รัฐภาคีกำหนดข้อยก เว้นตามความเหมาะสม เพื่อประสานประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ของรัฐนั้น ๆ เช่น ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ฯลฯ เป็นต้น

แม้มีผู้ตั้งข้อสงสัย ภาคว่าอนุสัญญาฉบับนี้ควรกำหนดการคุ้มครองดังกล่าวเพียงในภาครัฐเท่านั้น และอนุสัญญานี้ล้ม เหลวในการที่จะแยกความแตกต่างระหว่างข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญและข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะ เล็ก ๆ น้อย ๆ หรือระหว่างข้อมูลข่าวสารซึ่งประชาชนให้โดยสมัครใจหรือโดยไม่สมัครใจ นอกจากนี้อนุสัญญาฉบับนี้ยังร่างขึ้นในขณะที่แต่ เดิมยังไม่มีสภาพการในด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เท่าปัจจุบัน และหากเกิดปัญหาใหม่ ๆ อันจำเป็นต้องมีการแก้ไขอนุสัญญา การแก้ไขอนุสัญญาก็ไม่ใช่สิ่งที่กระทำได้โดยง่ายนัก และที่ใช้เวลาค่อนข้างจะยาวนานในการที่จะให้แต่ละรัฐสมาชิกดำเนินการแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้ของตน แต่ผู้เขียนก็ยัง เห็นว่าการที่อนุสัญญาฉบับนี้กำหนดการคุ้มครองทั้งภาครัฐและภาค เอกชนนั้น เป็นสิ่งที่มีความเหมาะสมแล้ว แม้ในขณะที่ร่างขึ้นยังไม่มีตัวอย่างอันแน่ชัดนักถึงการล่วงละเมิดในภาค เอกชนก็ตาม แต่ก็เชื่อว่าจะไม่มีการล่วงละเมิดดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างแน่นอน และการที่จะกำหนดในแง่รายละเอียดต่าง ๆ จนเกินไป

(๑๒)

ดู Clive Rumbelow.op.cit., p.156-157

ไว้ในอนุสัญญาฉบับนี้การที่จะให้รัฐทั้งหลายยอมเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาฉบับนี้จะกระทำได้อย่างยิ่งยิ่ง ส่วนในด้านการแก้ไขในอนาคตนั้นผู้เขียนเห็นว่าเท่าที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฉบับนี้นับว่ามีความเหมาะสมพอสมควรแล้ว และการที่อนุสัญญาฉบับนี้ไม่บังคับไปถึงการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลที่จัดเก็บในรูปแบบอื่นนั้นผู้เขียนเห็นว่า เป็นเพราะประเทศในภาคพื้นยุโรปเห็นว่า การควบคุมการใช้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง อันสืบเนื่องมาจากความสามารถ ฯลฯ ของเครื่องจักรชนิดนี้อันทำให้คุณภาพที่มีอยู่เปลี่ยนแปลงไปและอันตรายต่อสิทธิของบุคคลที่อาจเกิดขึ้นได้จากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในด้านข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบุคคลนั่นเอง สิ่งเหล่านี้แตกต่างไปจากการจัดเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบอื่น ๆ ดังนั้นจึงมุ่งที่จะควบคุมเฉพาะการเก็บและใช้ข้อมูลข่าวสารโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อันต่างไปจากกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกาอันมุ่งที่จะควบคุมโดยพิจารณาถึงการควบคุมชนิดของข้อมูลข่าวสาร เป็นสำคัญ

อนึ่งพึงสังเกตว่าขณะที่กลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจยุโรปได้มีการศึกษาและร่างอนุสัญญาฉบับนี้ขึ้น กลุ่มประเทศในกลุ่ม Organisation for Economic Co-operation ก็ได้ดำเนินการศึกษาและพยายามจัดเตรียมอนุสัญญาในเรื่องนี้อยู่เช่นกัน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย